

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร
ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

DEVELOPMENT OF A THAI E-BOOK FOR TOURISTS TRAVELING FROM THONBURI TO
PHRANAKHON USING THE METROPOLITAN RAPID TRANSIT (MRT) ON THE
CHALOEM RATCHAMONGKHON EXTENSION LINE IN 2019 FOR CHINESE LEARNERS

ธนากร ฉัตรโรจนสกุล

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร
ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF A THAI E-BOOK FOR TOURISTS TRAVELING FROM THONBURI TO
PHRANAKHON USING THE METROPOLITAN RAPID TRANSIT (MRT) ON THE
CHALOEM RATCHAMONGKHON EXTENSION LINE IN 2019 FOR CHINESE LEARNERS

THANAKORN CHATROJJANASAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of MASTER OF ARTS

(Thai)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนครตาม
เส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ของ

ธนากร ฉัตรโรจนสกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอ่ำไพสกุล) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์)

ชื่อเรื่อง	การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนครตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน
ผู้วิจัย	ธนากร ฉัตรโรจนสกุล
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิอร พรอ่ำไพสกุล

ปฏิญานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน และศึกษาความพึงพอใจของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็น นักศึกษาชาวจีน ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกุ้ยหลิน (Guilin University) 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน แบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวนบทละ 10 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 45 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้น้ำอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 9 บท ได้แก่ บทที่ 1 มหัศจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม บทที่ 2 สถานีวัดมังกร บทที่ 3 เส้นทางสายมังกร บทที่ 4 สถานีสามยอด บทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า บทที่ 6 สถานีสนามไชย บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม” บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ และบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวังเดิม มีค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 85.19/85.93$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด $E_1/E_2 = 75/75$ และมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการใช้น้ำอิเล็กทรอนิกส์ 4.36 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก แสดงให้เห็นว่า การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีนจะช่วยเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ที่ปรากฏจากพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

คำสำคัญ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว, ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม, ผู้เรียนชาวจีน

Title	DEVELOPMENT OF A THAI E-BOOK FOR TOURISTS TRAVELING FROM THONBURI TO PHRANAKHON USING THE METROPOLITAN RAPID TRANSIT (MRT) ON THE CHALOEM RATCHAMONGKHON EXTENSION LINE IN 2019 FOR CHINESE LEARNERS
Author	THANAKORN CHATROJJANASAKUL
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Nition Pornumpaisakul

The aim of this research is to create and determine the efficiency value of a Thai E-Book for Tourists traveling from Thonburi to Phranakhon using the Metropolitan Rapid Transit (MRT) on the ChaloeM Ratchmongkhon Extension Line in 2019 for Chinese learners and to investigate satisfaction levels with the Thai E-Book for Chinese learners. The subjects consisted of six third year students in the Thai Program at Guilin University. The research instruments included an E-Book for Chinese learners, with 10 question tests during the study, 45 questions on the post-test, and a satisfaction evaluation form using the Thai E-Book for Chinese learners. The results revealed that the E-Book was divided into nine units, as follows: Unit One: Amazing Four Stations and Four Areas of Historical and Cultural Significance; Unit Two: Dragon Lotus Temple Station; Unit Three: A Dragon Path; Unit Four: Sam Yot Station; Unit Five: Throwbacks to Old- Fashioned Entertainment; Unit Six: Sanam Chai Station; Unit Seven: Siamese confederacy; Unit Eight: Itsaraphap Station; and Unit Nine: Wangderm Palace had an efficiency of $E_1/E_2 = 85.19/85.93$, which passed the designated criteria of $E_1/E_2 = 75/75$, and the satisfaction levels of using the Thai E-book were at a high satisfaction level of 4.36. It showed that creating an E-book will increase the use of Thai language skills and a knowledge of history and Thai culture on the ChaloeM Ratchmongkhon Extension Line in 2019.

Keyword : E-book, Thai for tourism, History and Culture, Chinese learners

กิตติกรรมประกาศ

การทำปฏิญานิพนธ์ครั้งนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยคามมุ่งมั่นและแรงบันดาลใจจากผู้ทีอนุเคราะห์ผู้วิจัยจนสำเร็จด้วยความเมตตากรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิอร พรอำไพสกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่เมตตาอบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษาในการทำการวิจัย ชี้แนะแนวทางในการเขียนงานวิจัย สละเวลาในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย และคอยแก้ไขปัญหาลดข้อผิดพลาดในครั้งนี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภค มหาวรรการ ผู้เป็นแรงผลักดันในการทำการวิจัย ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่ดีทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตควบคู่กับการทำการวิจัย และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเพื่อให้มีความมุ่งมั่นในการทำปฏิญานิพนธ์เสมอ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านภาษาไทย ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ด้วยความเมตตากรุณาเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าที่ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง และพัฒนาปฏิญานิพนธ์ให้สมบูรณ์ถูกต้อง และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ อาจารย์ ดร. จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ ที่สละเวลาตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ให้มีชี้แนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และอาจารย์ Ceng Jie ผู้เป็นกัลยาณมิตรชาวจีน ในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือ ให้ความช่วยเหลือติดต่อประสานงานในการทำการทดลองที่ประเทศจีน และขอบคุณคณาจารย์และนักศึกษาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยกู่หยินทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์กับผู้วิจัยเพื่อทำการทดลองเครื่องมือจนสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนครูและบุคลากรโรงเรียนอนุบาลนนทบุรีที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษาควบคู่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ และให้กำลังใจทำให้ผู้วิจัยสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามความประสงค์

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวและบุคคลสำคัญอันเป็นที่รักของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจสำคัญและเป็นผู้สนับสนุนผู้วิจัยในทุก ๆ ช่วงเวลาของชีวิต และขอบคุณน้องคิง พี่หญิง พี่พลอย ชานชาน ตานตาน และถึงถึงที่ร่วมเรียนรู้ ร่วมเดินทาง ร่วมทุกข์ ร่วมสุข กับผู้วิจัยจนถึงวันที่สำเร็จการศึกษา

ธนากร ฉัตรโรจนสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
1. กลุ่มเป้าหมาย.....	4
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	4
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนครตามแนวรถไฟฟ้า มหานครส่วนต่อขยาย 2562 และการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	7
1. การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม	7
1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม.....	7
1.2 ประเภทของการท่องเที่ยววัฒนธรรม.....	9
1.3 ประโยชน์และความสำคัญของการท่องเที่ยว	9

2. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562	12
2.1 เขตพื้นที่ประวัติศาสตร์ย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร.....	12
2.2 รถฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 กับพื้นที่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	20
2.3 สถานที่ท่องเที่ยวตามแนวรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562.....	39
2.4 งานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562.....	56
3. การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	58
3.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	58
3.2 วัตถุประสงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	59
3.3 ลักษณะที่ดีของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	60
3.4 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	62
3.5 ความรู้เกี่ยวกับ Anyflip	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
1. การกำหนดรูปแบบการวิจัย	66
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	66
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
3.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม.....	67
3.3 การคัดเลือกเนื้อหาและจัดลำดับหัวข้อ	73
3.4 การสร้างแบบทดสอบ.....	79
3.5 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ	80
4. การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	80
1. การประเมินคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ.....	87

2. การหาคุณภาพเครื่องมือจากกลุ่มทดลอง (Try-out).....	120
บทที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูล	138
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	138
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	139
1. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน	142
2. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 จากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน.....	144
3. การหาค่าความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ยานเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน	149
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	168
สรุปผลการวิจัย.....	168
อภิปรายผล	175
ข้อเสนอแนะ	177
บรรณานุกรม	178
ประวัติผู้เขียน.....	188

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 สถานที่ตั้งของสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562	24
ตาราง 2 ตารางแสดงสถานีที่ตามประตูทางออกของสถานีรถไฟฟ้ามหานคร 4 สถานี จากโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All)	39
ตาราง 3 ตารางแสดงการเก็บข้อมูลภาคสนาม	68
ตาราง 4 ตารางแสดงสถานี ประตูทางออก และสถานที่ท่องเที่ยวของแต่ละสถานี.....	74
ตาราง 5 ตารางแสดงเนื้อหาของบทเรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้	75
ตาราง 6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน.....	87
ตาราง 7 รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	100
ตาราง 8 รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	104
ตาราง 9 รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3.....	107
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน	113
ตาราง 11 เวลาในการทดลอง	122
ตาราง 12 คะแนนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 9 บทของกลุ่มทดลอง.....	123
ตาราง 13 คะแนนทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try-Out)	124
ตาราง 14 สัมภาษณ์กลุ่มทดลอง (Try-Out)	126
ตาราง 15 สัมภาษณ์เพิ่มเติมกลุ่มทดลอง.....	130
ตาราง 16 สรุปแบบสอบถามความพึงใจของกลุ่มทดลอง	131
ตาราง 17 การปรับปรุงเนื้อหาจากการทดลอง	134
ตาราง 18 คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 9 บท.....	142
ตาราง 19 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย	144

ตาราง 20 คะแนนเปรียบเทียบค่า E_1 และค่า E_2	146
ตาราง 21 การสัมภาษณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	146
ตาราง 22 แสดงความพึงพอใจในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับ ผู้เรียนชาวจีน.....	150

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนขยาย 2562 ที่เข้าร่วมโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All).....	2
ภาพประกอบ 2 แผนที่กรุงเทพมหานคร ระบบภูมิสารสนเทศกลางกรุงเทพมหานคร	13
ภาพประกอบ 3 แผนผังบางกอกในสมัยกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง	16
ภาพประกอบ 4 แผนผังกรุงรัตนโกสินทร์.....	19
ภาพประกอบ 5 เส้นทางรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล.....	22
ภาพประกอบ 6 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีวัดมังกร.....	25
ภาพประกอบ 7 ภาพมังกรในสถานีวัดมังกร	26
ภาพประกอบ 8 ภาพดอกบัวภายในสถานีวัดมังกร	27
ภาพประกอบ 9 การตกแต่งด้วยสีแดงภายในสถานีวัดมังกร	27
ภาพประกอบ 10 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีสามยอด	29
ภาพประกอบ 11 ประตูบานเพี้ยมบริเวณทางเข้า-ออกภายนอกอาคารสถานีสามยอด	30
ภาพประกอบ 12 ชும்ประตูสามยอดบริเวณที่จำหน่ายตั๋วอัตโนมัติสถานีสามยอด	30
ภาพประกอบ 13 ภาพอดีตย่านวังบูรพาภิรมย์บนเสาดภายในสถานีสามยอด	31
ภาพประกอบ 14 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีสนามไชย.....	33
ภาพประกอบ 15 เสาดมภ์ สถานีสนามไชย.....	34
ภาพประกอบ 16 เพดานดาวล้อมเดือน สถานีสนามไชย	35
ภาพประกอบ 17 ผนังรูปกำแพงเมือง สถานีสนามไชย.....	35
ภาพประกอบ 18 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีอิสรภาพ.....	37
ภาพประกอบ 19 หงส์อะคริลิกสีทอง บริเวณเสาดภายในสถานีอิสรภาพ	38
ภาพประกอบ 20 ถนนคนเดินเยาวราช.....	42

ภาพประกอบ 21 ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ้วยเอี๊ยะ)	43
ภาพประกอบ 22 วัดมังกรกมมาลาवास	44
ภาพประกอบ 23 เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก	45
ภาพประกอบ 24 ศาลาเฉลิมกรุง	46
ภาพประกอบ 25 ศูนย์การค้าดิโอล์ดสยามพลาซ่า	47
ภาพประกอบ 26 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	48
ภาพประกอบ 27 วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร	49
ภาพประกอบ 28 วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร	50
ภาพประกอบ 29 พระบรมมหาราชวัง	51
ภาพประกอบ 30 ปากคลองตลาด	52
ภาพประกอบ 31 วัดหงส์รัตนารามราชวรมหาวิหาร	53
ภาพประกอบ 32 วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร	54
ภาพประกอบ 33 วัดราชสิทธิธารามราชวรมหาวิหาร	55
ภาพประกอบ 34 หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์	82
ภาพประกอบ 35 หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ ดร. จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ	83
ภาพประกอบ 36 หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ Ceng Jie	84
ภาพประกอบ 37 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (หน้า 1)	91
ภาพประกอบ 38 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (หน้า 2)	92
ภาพประกอบ 39 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (หน้า 3)	93
ภาพประกอบ 40 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 1)	94
ภาพประกอบ 41 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 2)	95
ภาพประกอบ 42 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 3)	96

ภาพประกอบ 43 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 1).....	97
ภาพประกอบ 44 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 2).....	98
ภาพประกอบ 45 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 3).....	99
ภาพประกอบ 46 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (หน้า 1).....	114
ภาพประกอบ 47 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (หน้า 2).....	115
ภาพประกอบ 48 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 1).....	116
ภาพประกอบ 49 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 2).....	117
ภาพประกอบ 50 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 1).....	118
ภาพประกอบ 51 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 2).....	119
ภาพประกอบ 52 หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล	121
ภาพประกอบ 53 ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC-G518/2564	141
ภาพประกอบ 54 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน หน้าปก	157
ภาพประกอบ 55 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน บทอ่าน หน้า 2	158
ภาพประกอบ 56 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน บทอ่าน หน้าที่ 3	159
ภาพประกอบ 57 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน บทอ่าน หน้าที่ 4	160

ภาพประกอบ 58 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟข้ามหอนครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน บทอ่าน
 หน้าที่ 5..... 161

ภาพประกอบ 59 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟข้ามหอนครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน บทอ่าน
 เพิ่มเติม 162

ภาพประกอบ 60 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟข้ามหอนครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
 เกร็ดความรู้ 163

ภาพประกอบ 61 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟข้ามหอนครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
 แบบทดสอบระหว่างเรียน 164

ภาพประกอบ 62 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟข้ามหอนครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
 บรรณานุกรม 165

ภาพประกอบ 63 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟข้ามหอนครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
 บรรณานุกรมรูปภาพ 166

ภาพประกอบ 64 แผนภาพวิธีการดำเนินงาน 169

ภาพประกอบ 65 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)..... 172

ภาพประกอบ 66 ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบท..... 172

ภาพประกอบ 67 ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)..... 173

ภาพประกอบ 68 ค่าความพึงพอใจต่อการใช้น้ำอิเล็กทรอนิกส์..... 174

บทที่ 1 ภูมิหลัง

เมื่อปี พ.ศ. 232 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงย้ายราชธานีมาตั้ง ตะวันออกของกรุงธนบุรีซึ่งเป็นราชธานีเดิมและทรงสถาปนาพระบรมราชจักรีวงศ์ ดังที่ โครงการ สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (2530, น. 196 - 199) กล่าวว่า กรุงเทพมหานครมีเขตพื้นที่รวมกัน ของฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกจากเดิมที่เป็นฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี โดยมีการพัฒนาในด้าน ของประชากร เศรษฐกิจ การค้า เทคโนโลยี สาธารณูปโภค และการคมนาคมจนเป็นศูนย์กลาง ความเจริญของชาติ ปัจจุบันกรุงเทพมหานครยังเป็นศูนย์รวมประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาความเป็นไทยจากสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในเขตอนุรักษ์เมืองเก่ากรุง รัตนโกสินทร์และกรุงธนบุรีซึ่งบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี จนถึงปัจจุบัน

ต่อมากรุงเทพมหานครได้พัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่สนใจของชาวต่างชาติด้วยความพร้อมด้านทรัพยากรที่สะท้อนศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ดังที่ สำนักงาน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2564, น. ง) ได้แสดงผลการสำรวจข้อมูลระดับทุติยภูมิของ บริษัท Master Card (GDCI) ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2564 ฉบับที่ 2 ว่า นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางมาที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยว ประเภทพระราชวัง วัด ชุมชน และศูนย์การค้าต่าง ๆ ในขณะเดียวกันการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ ใช้บริการรถไฟฟ้ามหานครจากการขยายเส้นทางรถใหม่และสถานีใหม่ โดยเฉพาะเส้นทาง ในกรุงเทพมหานครที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อประชาสัมพันธ์สถานีใหม่และส่งเสริมการ ท่องเที่ยวภายในกรุงเทพมหานคร ดังที่ Bangkok Expressway and Metro Magazine (2562, เว็บไซต์) บอกจุดประสงค์การสร้างรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ภายในกรุงเทพมหานคร ด้วยการเดินทางที่รวดเร็ว สะดวกสบาย ปลอดภัยและลดมลภาวะ โครงการนี้เกิดจากความร่วมมือ 3 หน่วยงาน ได้แก่ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟ ม.) กระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และ บริษัททางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพจำกัด (มหาชน) ภายใต้โครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All 4) สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินเปิดใหม่ มี 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ มีเส้นทางรถโดยสารผ่านย่านสำคัญของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นย่าน เศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

สถานีวัดมังกร ตั้งอยู่ในย่านเยาวราช ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานครที่มีชาวจีน ภายในสถานีใช้แนวคิดจากอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยใช้สีแดงและสีทองตกแต่งและประดับด้วยรูปมังกรและดอกบัวตามชื่อภาษาจีนของวัดมังกรกมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่)

สถานีสามยอด ตั้งอยู่ในย่านวังบูรพาภิรมย์ เดิมเป็นแหล่งค้าขายที่มีชื่อเสียงในอดีต ภายในตกแต่งด้วยภาพความเจริญรุ่งเรืองในย่านวังบูรพาภิรมย์ และคงรูปแบบตึกภายนอกให้มีสถาปัตยกรรมแบบชิโน – โปรตุเกส ตามเดิม เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมเดิมของพื้นที่เอาไว้

สถานีสนามไชย ตั้งอยู่ย่านสนามไชย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกรุงเทพมหานคร ภายในตกแต่งให้มีลักษณะคล้ายท้องพระโรงในพระราชวัง เพื่อแสดงเอกลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมและภูมิปัญญาของคนไทย เนื่องจากภายในสถานีพบวัตถุโบราณสมัยอยุธยาถึงกรุงธนบุรี และแนวอิฐที่เป็นส่วนหนึ่งของพระบรมมหาราชวังในอดีต

สถานีอิสรภาพ ตั้งอยู่ย่านอิสรภาพ เป็นสถานีเดียวที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงธนบุรี ตกแต่งภายในด้วยรูป “หงส์” ซึ่งมีที่มาจากวัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร ซึ่งปรากฏร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญและเป็นสัญลักษณ์ของพื้นที่ฝั่งกรุงธนบุรีตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยกรุงธนบุรีเป็นวัดในเขตพระราชฐานของพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระบรมราชาภิเษมในเวลาต่อมา

ภาพประกอบ 1 เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนขยาย 2562 ที่เข้าร่วมโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All)

ที่มา: <https://metro.bemplc.co.th> (2564)

การตกแต่งสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ในแต่ละสถานีด้วยเอกลักษณ์ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจของพื้นที่ เพื่อแสดงออกถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลายของพื้นที่ตั้ง

สถานีในกรุงเทพมหานคร การเดินทางเพื่อท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 จัดเป็นการท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่งซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่จากสถานที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ดังที่ชยานันท์ และ คณะ (2562, น. 318) กล่าวว่า การท่องเที่ยวจะมีเอกลักษณ์ได้จากวัฒนธรรมที่โดดเด่นของถิ่นฐานนั้น สามารถสร้างความตื่นตาตื่นใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และดึงดูดคนต่างถิ่นให้เดินทางมาชื่นชมและสัมผัสประสบการณ์ที่ไม่มีในถิ่นฐานของตนเอง

เอกลักษณ์ของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สามารถสัมผัสได้จากสถานที่ท่องเที่ยวจึงสร้างความท้าทายในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เนื่องจากเนื้อหาด้านวัฒนธรรมสามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดความต้องการในการอยากศึกษาและส่งผลให้ประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนชาวต่างชาติดีขึ้น *“วัฒนธรรมเป็นสิ่งสะท้อนความเป็นชาติและแนวทางในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนภาษาต่างประเทศจึงต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วย”* การที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศต้องเรียนรู้วัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาได้อย่างเข้าใจตามกระบวนการคิด การกระทำและใกล้เคียงเจ้าของภาษามากที่สุด (นวลทิพย์ เพิ่มเกสร, 2547, น. 269; นิธิอร พรอำไพสกุล และ ผกาศรี เย็นบุตร, 2561, น. 132 - 133)

การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านวัฒนธรรมของผู้เรียนชาวต่างชาติจากเนื้อหาที่ตรงตามความสนใจของผู้เรียนและเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย สามารถภาษาตามบริบทของสังคมไทย และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม ดังที่ ธนานันท์ ตรงดี และ คณะ (2551, น. 19) กล่าวว่า การเรียนรู้วิถีการดำเนินชีวิตเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรม เพื่อเป็นข้อตกลงใช้ในการอาศัยอยู่ร่วมกันและเป็นที่ยอมรับในสังคม

ปัจจุบันผู้เรียนชาวต่างชาติมีรูปแบบการเรียนภาษาไทยโดยใช้นวัตกรรมการสอนมาช่วยสำหรับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนให้ดีขึ้นและรอบคอบมากขึ้น โดยเฉพาะการสร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อพัฒนาสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ดังที่ ทิศนา แคมณี (2561, น. 9-10) กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษาได้รับความนิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เนื่องจากช่วยกระตุ้นและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นด้วยตนเอง

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนของผู้เรียน จึงเป็นการสร้างหนังสือประเภทหนึ่งด้วยเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการลดข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และตอบสนองความต้องการในการเรียนของผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2563, น. 26) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่สร้างด้วยคอมพิวเตอร์กับระบบ

อินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นทางเลือกในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเปิดใช้งาน และตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็ว

จากที่กล่าวมาข้างต้น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ที่ปรากฏจากพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยายจำนวน 4 ย่าน ได้แก่ เยาวราช วังบูรพาภิรมย์ เกาะรัตนโกสินทร์ และธนบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ความสำคัญของการวิจัย

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีนจะช่วยเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเรื่อง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ที่ปรากฏจากพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาต่างประเทศ Guilin University (桂林大学) มณฑลกลวงสี สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 6 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างจากข้อมูลรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ที่เข้าร่วมโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All) จำนวน 9 บท ได้แก่

บทที่ 1 มหัศจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

บทที่ 2 สถานีวัดมังกร

บทที่ 3 เส้นทางสายมังกร

บทที่ 4 สถานีสามยอด

บทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า

บทที่ 6 สถานีสนามไชย

บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม”

บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ

บทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวังเดิม

3.2 แบบทดสอบ 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้น้ำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้โปรแกรม Anyflip 9 บท ได้แก่ บทที่ 1 มหัศจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม บทที่ 2 สถานีวัดมังกร บทที่ 3 เส้นทางสายมังกร บทที่ 4 สถานีสามยอด บทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า บทที่ 6 สถานีสนามไชย บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม” บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ และบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวังเดิม

ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร หมายถึง พื้นที่ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจของผู้เรียนชาวจีนจากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทที่ 2

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนครตามแนว รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร
รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม และการสร้างหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน -
ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดย
แบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
2. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้า
มหานครส่วนต่อขยาย 2562
3. การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1. การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจคือการท่องเที่ยว เนื่องจากสามารถสร้าง
รายได้อย่างมากมายในทุกภาคส่วน ตั้งแต่บุคคล ชุมชน จังหวัด และประเทศ ทั้งยังช่วยกระตุ้นให้
พัฒนาหลายด้าน เช่น การคมนาคม การขนส่ง การสาธารณสุข การโรงแรม และการค้าขาย
เป็นต้น รวมไปถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูศิลป ประเพณีและวัฒนธรรม ผู้วิจัย
ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของการ
ท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ประเภทของการท่องเที่ยววัฒนธรรม และประโยชน์และความสำคัญของ
การท่องเที่ยว

1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเป็นรูปแบบการเปิดโลกทัศน์รับองค์ความรู้ใหม่ จากระดับบุคคลจนถึง
ระดับสังคม เพื่อเรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ซึ่งได้รับจากการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง
ๆ ดังที่มีผู้วิจัยให้ความหมายของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไว้ดังนี้

การเดินทางออกจากถิ่นฐานหรือที่อยู่อาศัยของตนไปยังที่แห่งใหม่ชั่วคราวด้วยความ
ต้องการของตนเองเป็นการท่องเที่ยว เพราะเป็นการทำตามวัตถุประสงค์ในการออกจากที่พักอาศัย
ที่ต่างกัน เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูธุรกิจ และเยี่ยมเยียนญาติ โดยการเดินทางนั้นเป็นการหา

ผลประโยชน์หรือการประกอบอาชีพ (JIANG YU, 2560, น. 1; กาญจนา สุค์ณธสิริกุล, 2556, น. 12; ศรัญญา วรากุลทิพย์, 2546, น. 2; สุกัญญา วงศ์เจริญชัยกุล, 2561, น. 12)

นอกจากนี้ พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล (2553, น. 7) พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล (2553, น. 7) ให้ความหมายของ “การท่องเที่ยว” ว่า กิจกรรมของมนุษย์ที่อาศัยการพักผ่อน เพื่อสัมผัสกับประสบการณ์ที่แตกต่างจากเดิมในสถานที่ใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ เช่น การพักผ่อน การศึกษา การประชุมสัมมนา และการพบปะญาติพี่น้อง เป็นต้น

จากข้อความผู้วิจัยสรุปความหมายได้ว่า “การท่องเที่ยว” เป็นการออกจากสถานที่อยู่อาศัยของตนในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ด้วยความประสงค์ของตัวเอง เพื่อทำตามวัตถุประสงค์ของตน เช่น การพักผ่อน สัมมนา ทักษะศึกษา และเยี่ยมเยียนญาติ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ให้แก่ตนเอง โดยการเดินทางนั้นไม่ใช้การประกอบอาชีพหรือการหารายได้

วัฒนธรรมคือความเจริญภายในสังคมที่มนุษย์สร้างขึ้นจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเชื่อและวิถีชีวิตเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน โดยเป็นที่ยอมรับและเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ดังมีผู้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ดังนี้

วัฒนธรรมเป็นรูปแบบการดำรงชีวิตที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความเชื่อ กระบวนการคิด และระบบถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกันของผู้คนในสังคม เพื่อให้เกิดระเบียบแบบในการใช้ชีวิตของคนในสังคม โดยสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นและปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมของยุคสมัย (โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2542, น. 123; สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2558, น. 11; แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, 2548, น. 2 - 3)

นอกจากนี้ นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ คณะ (2557, น. 1 - 2) กล่าวถึง วัฒนธรรมเป็นสัญลักษณ์แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติและความภาคภูมิใจที่สืบทอดกันเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งเป็นระเบียบแบบแผนของสังคม

ราชบัณฑิตสถาน (2556, น. 103) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นความเจริญงอกงามที่ถูกสร้างจากคนในสังคม เช่น การกิน การแต่งกาย และการดำเนินชีวิตของคนไทย เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นสรุปความหมายของวัฒนธรรมได้ว่า “วัฒนธรรม” เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญงอกงามในสังคมที่สืบทอดต่อกันภายในสังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนภายในสังคม เพื่อให้เป็นข้อปฏิบัติและแบบแผนการดำรงชีวิตของคนในสังคม โดยเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

ดังนั้น การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม เป็นการเดินทางเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่จากสถานที่ใหม่ เรียนรู้วิถีการดำรงชีวิตที่ได้รับการยอมรับของคนในชุมชนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

และมีจุดมุ่งหมาย เช่น พักผ่อน พบญาติ หรือแสวงหาประสบการณ์ใหม่ โดยไม่เป็นการประกอบอาชีพหรือหารายได้ในระหว่างเดินทาง

1.2 ประเภทของการท่องเที่ยววัฒนธรรม

การตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวทำให้สามารถแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวตามความหลากหลายของจุดประสงค์ในการเดินทางที่แตกต่างกัน ดังที่ รำไพพรรณ แก้วสุริยะ (2549, น. 12 -14) กล่าวว่า การท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จำแนกรูปแบบการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งธรรมชาติ แหล่งวัฒนธรรมและประเพณี และความสนใจพิเศษ โดยการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรมและประเพณี ประกอบด้วยรูปแบบการท่องเที่ยว 3 ด้าน ได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี และวิถีชีวิตในชนบท ดังนี้

2.2.1 ด้านประวัติศาสตร์ เป็นการเยี่ยมชมสถานประวัติศาสตร์และโบราณสถาน เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดีภายในท้องถิ่น พร้อมกับความเพลิดเพลิน โดยมีวัตถุประสงค์ในการปลูกจิตสำนึกและรู้ถึงคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมที่ปรากฏภายในท้องถิ่น

2.2.2 ด้านวัฒนธรรมและประเพณี เป็นการเข้าร่วมงานเทศกาลของชาวบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อ พิธีกรรม สร้างความเข้าใจสภาพของสังคมและวัฒนธรรม และสร้างเสริมประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้จากกิจกรรมและสภาพแวดล้อมจริงในท้องถิ่น

2.2.3 ด้านวิถีชีวิตในชนบท เป็นการเรียนรู้แนวทางการดำเนินชีวิต ความเป็นไปของชุมชน และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาที่ชาวบ้านผลิตขึ้น จากความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นและรู้ถึงคุณค่าของสภาพแวดล้อม

จากข้อความข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประเภทของการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี และวิถีชีวิตในชนบท ดังนั้นการท่องเที่ยววัฒนธรรมจึงเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับสถานที่โบราณ ความเชื่อ ประเพณี และรูปแบบการดำเนินชีวิตของท้องถิ่น

1.3 ประโยชน์และความสำคัญของการท่องเที่ยว

การสร้างความสำเร็จและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นจึงมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดการขับเคลื่อนจากการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนภายในพื้นที่ซึ่งช่วยเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตและรายได้แก่คนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น ทั้งยังช่วยกระตุ้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีจากความรู้ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวประเทศต่าง ๆ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552, น. 30 - 31; ปรีชา แดงโรจน์, 2544, น. 6)

นอกจากนี้ ปวีณา โทนแก้ว (2542, น. 1 - 3) กล่าวว่า การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาให้บุคคลมีทัศนคติที่กว้างไกล จากประสบการณ์จริงและความเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของตน ทำให้เกิดการพัฒนาและนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ ระบบการคมนาคม ระบบสาธารณสุขูปโภค ระบบการค้า และระบบการสืบทอดเอกลักษณ์

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ประโยชน์และความสำคัญของการท่องเที่ยวมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ดังนี้

ด้านบุคคล สามารถพัฒนาให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ภายใต้ประสบการณ์ใหม่ภายในชุมชน เพื่อเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านเศรษฐกิจ ช่วยให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจการแลกเปลี่ยนเงินตราของต่างประเทศ จากการสร้างงานและสร้างอาชีพภายในชุมชน ทำให้เกิดเงินหมุนเวียนภายในประเทศมากขึ้น และด้านสังคม การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาสังคมจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโดยสื่อสารของคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ช่วยสังคมให้เกิดการพัฒนาจากแนวคิดใหม่ของนักท่องเที่ยว และส่งเสริมตระหนักรู้ในความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม โดยแบ่งตามพื้นที่ทำการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ต่างจังหวัด และต่างประเทศ ดังนี้

จากมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้รับความสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว ดังที่ เพชรลัดดา เพ็ชรภักดี (2563) ศึกษา การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเมืองในกรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวรูปแบบเมือง และชี้ให้เห็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปในกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบเมืองในกรุงเทพมหานครมีที่สัจจัยที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจจากย่านวัฒนธรรม ย่านการค้า และย่านอาหารอร่อย โดยระบบการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครยังต้องการการสนับสนุนเพื่อช่วยให้อำนวยความสะดวกต่อการเดินทาง เพื่อทำให้กรุงเทพมหานครเป็นจุดหมายของกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบเดินทางด้วยตนเอง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ใช้อุปกรณ์สื่อสารเพื่อเดินทาง จนกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำเช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์ในอนาคต

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมในต่างจังหวัดสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน ดังที่ พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล (2553) ศึกษา วัฒนธรรมในชุมชนมอญ จังหวัดปทุมธานี

และเปลี่ยนแปลงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อศึกษาทรัพยากรเชิงวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านนิเวศ ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมอญในจังหวัดปทุมธานีมีลักษณะเด่น 4 ด้าน ได้แก่ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน โบราณวัตถุและโบราณสถาน และประเพณีชุมชน ควรพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านวัฒนธรรม

ปริญญา หวันเหลี่ยม และ คณะ (2561) ศึกษา รูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตชาวเลจากพื้นที่อ่าวทองคำ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาชุมชนในพื้นที่อ่าวทองคำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตชาวเล ซึ่งมุ่งพัฒนา 2 ด้าน ได้แก่ การรวบรวมและบันทึกประวัติศาสตร์อ่าวทองคำ และการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเปลือกหอย โดยสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวครึ่งวัน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนในพื้นที่อ่าวทองคำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายชุมชน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเครื่องแกง กลุ่มเรือมทรัพย์ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านแหลมโฮมสเตย์ เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงวิถีชีวิตชาวเล โดยใช้ทรัพยากรจากแหล่งอาหารและเครื่องมือในชุมชน ซึ่งสะท้อนภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ความร่วมมือดังกล่าวแสดงถึงความสามัคคีภายในชุมชน เพื่อขับเคลื่อนทรัพยากรสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

วีระพล ทองมา และ คณะ (2554) ศึกษา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนจีนยูนนานลุ่มแม่น้ำอง อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาชุมชนชาวจีนยูนนานลุ่มแม่น้ำองอำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนชาวจีนยูนนานลุ่มแม่น้ำอง อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ อนุรักษ์เอกลักษณ์จากวัฒนธรรมด้านค่านิยมและความเชื่อ เพื่อศึกษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมแบบชาวจีนยูนนาน 4 ด้าน ได้แก่ ค่านิยมและความเชื่อ การดำรงชีวิตและอาชีพ อาหารและยาสมุนไพร และศิลปหัตถกรรม เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

นอกจากนี้วัฒนธรรมต่างประเทศอาจศึกษาได้จากสิ่งประดิษฐ์หรือเครื่องมือที่สังคมนั้นสร้างขึ้น ดังที่ นพงศ์ รักขพันธุ์ (2561) ศึกษา วัฒนธรรมที่ความหลากหลายของปิ่นจากศิลปะบนท้องถนนภายในเมืองจอร์จทาวน์ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ชาติ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมปิ่น และสภาพแวดล้อมเมืองจอร์จทาวน์ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย โดยสะท้อนจุดมุ่งหมาย อุดมการณ์ และเจตคติของศิลปินจากศิลปะหลายแขนง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ศิลปะบนถนนบริเวณรอยต่อของพื้นที่เอกชนและพื้นที่สาธารณะ และสภาพแวดล้อมกำแพงจากโครงการ Marking George Town ซึ่งเริ่มการอธิบายบริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ประเทศอังกฤษขึ้นเอกราชจนถึงมาเลเซีย

ยุคสมัยใหม่ที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษาพบว่า ประเทศมาเลเซียมีรูปแบบสังคมแบบความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีภูมิประเทศเป็นเกาะที่ประกอบด้วยคนหลายเชื้อชาติ ทำให้ภาครัฐได้จัดโครงการ Marking George Town เพื่อสะท้อนการอยู่อาศัยร่วมกันของคนหลายเชื้อชาติภายในปีหนึ่งในเชิงบวกด้วยความสนุกสนานจากการร่วมกันต่อรองและกลิ่นกรองอัตลักษณ์ โดยการนำเสนอเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เชิงขบขัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณชน แต่กลับเกิดความเหลื่อมล้ำในบริบทความหลากหลายวัฒนธรรมป็นขงมาเลเซียที่ต้องการลบเลือนความขัดแย้งระหว่างคนในสังคม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น เห็นได้ว่า วัฒนธรรมภายในชุมชนขึ้นอยู่กับปัจจัยเกี่ยวกับเชื้อชาติและภูมิประเทศของแต่ละพื้นที่นั้น โดยวัฒนธรรมจะสะท้อนมโนทัศน์ด้านความคิดในรูปแบบสิ่งประดิษฐ์และงานศิลปะที่สร้างขึ้นจากคนในชุมชน การเปลี่ยนแปลงชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวย่อมต้องคำนึงถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่จากสิ่งที่มีในชุมชนมาพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ยั่งยืน

2. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 มีเส้นทางเดินรถผ่านย่านสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร โดยตกแต่งสถานีตามอัตลักษณ์ของพื้นที่สื่อถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในชุมชนย่านเยาวราช ย่านวังบูรพาภิรมย์ ย่านเกาะรัตนโกสินทร์ และย่านฝั่งธนบุรี

2.1 เขตพื้นที่ประวัติศาสตร์ย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร

ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตั้งอยู่ในพื้นที่เดียวกันของกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่อดีต โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางเมือง และมีชื่อว่า บางกอก ดังที่ สุจิตต์ วงษ์เทศ (2545, น. 13 - 19) ได้กล่าวถึงลักษณะพื้นที่ของกรุงเทพมหานครในอดีตว่า ลาบุแลร์ ราชทูตจากฝรั่งเศส ได้รายงานข้อมูลว่า บางกอกมีทั้งหมด 2 ฝั่ง ได้แก่ ฝั่งเมืองธน และฝั่งสยาม โดยแบ่งตามแม่น้ำที่ขึ้นกลางระหว่าง 2 ฝั่ง ซึ่งฝั่งตะวันตกเป็นชุมชนการค้าทางทะเลเปรียบเสมือนเมืองท่า และฝั่งตะวันออกเป็นพื้นที่ทำการเกษตร

กรุงเทพมหานครมีอาณาเขตของพื้นที่ติดกับ 4 จังหวัดทั้งสิ้นได้แก่ จังหวัดนนทบุรี (ทิศเหนือ) จังหวัดสมุทรปราการ (ทิศใต้) จังหวัดฉะเชิงเทรา (ทิศตะวันออก) และจังหวัดสมุทรสาคร (ทิศตะวันตก) และมีขอบเขตปกครองทั้งหมด 50 เขต ดังแผนที่แบ่งเขตกรุงเทพมหานครต่อไปนี้ (สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล, 2564, ออนไลน์)

ภาพประกอบ 2 แผนที่กรุงเทพมหานคร ระบบภูมิสารสนเทศกลางกรุงเทพมหานคร

ที่มา: <https://bmawebgis.cdg.co.th> (2564)

จากแผนที่ข้างต้นมีการแบ่งแนวทางการพัฒนาพื้นที่ที่แตกต่างกันตามอัตลักษณ์และทรัพยากรภายในท้องถิ่นได้แบ่งเขตพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานครสามารถแบ่งได้เป็น 12 เขต โดยมีเป้าหมายการพัฒนาศักยภาพของเมืองให้ป็นย่านทำงาน ย่านเศรษฐกิจ และย่านสำคัญในกรุงเทพมหานคร (กองสารสนเทศภูมิศาสตร์, 2564) ได้แก่

1. กลุ่มรัตนโกสินทร์ เป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่ากรุงรัตนโกสินทร์ ศูนย์กลางบริการ ย่านธุรกิจพาณิชย์เฉพาะ และแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ประกอบด้วย 4 เขต ได้แก่ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ และดุสิต

2. กลุ่มลุมพินี เป็นเขตธุรกิจการค้ากลาง และให้บริการการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค เพื่อเป็นที่ตั้งอาคารสำหรับการประกอบธุรกิจและศูนย์รวมโรงแรมและที่พักของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 4 เขต ได้แก่ ปทุมวัน บางรัก สาทร และวัฒนา

3. กลุ่มวิภาวดี เป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ แหล่งจ้างงาน ย่านการค้าและบริการ และย่านอยู่อาศัยหนาแน่น เพื่อเป็นศูนย์กลางการคมนาคม (ศูนย์พหลโยธิน) แหล่งสถานบันเทิง และย่านสถาบันราชการ ประกอบด้วย 6 เขต ได้แก่ จตุจักร บางซื่อ พญาไท ดินแดง ห้วยขวาง และราชเทวี

4. กลุ่มเจ้าพระยา เป็นเขตพื้นที่ขยายตัวทางเศรษฐกิจใหม่ เพื่อรองรับวงแหวนอุตสาหกรรมที่ขยายตัว และธุรกิจโรงแรมริมน้ำ ประกอบด้วย 5 เขต ได้แก่ คลองเตย บางคอแหลม ยานนาวา พระโขนง และบางนา

5. กลุ่มกรุงธนบุรี เป็นพื้นที่อนุรักษ์เมืองเก่ากรุงธนบุรี โดยอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวตามแนววิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม และแหล่งรวมประวัติศาสตร์กรุงธนบุรี จากวัด โบสถ์ และมัสยิด ที่ทรงคุณค่า และสะท้อนการอยู่ร่วมกันของคนหลากหลายเชื้อชาติ ได้แก่ จีน ฝรั่งเศส เขมร ลาว จากรูปแบบของสิ่งปลูกสร้างที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนนานาชาติ รวมถึงการอนุรักษ์ประเพณีดั้งเดิม ประกอบด้วย 5 เขต ได้แก่ ธนบุรี บางกอกใหญ่ คลองสาน บางกอกน้อย และบางพลัด

6. กลุ่มตากสิน เป็นพื้นที่รองรับการเกิดเศรษฐกิจใหม่ การพักอาศัย และการเดินทางฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งอุตสาหกรรมยานยนต์และบริการระดับต่าง ๆ เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ของกรุงเทพมหานครภายในอนาคต ประกอบด้วย 3 เขต ได้แก่ ภาษีเจริญ จอมทอง และราษฎร์บูรณะ

7. กลุ่มพระนครเหนือ เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออกตอนเหนือ เพื่อเป็นศูนย์ชุมชนชานเมือง และเป็นแหล่งการค้าของประชาชน ประกอบด้วย 5 เขต ได้แก่ บางเขน หลักสี่ ดอนเมือง สายไหม และลาดพร้าว

8. กลุ่มบูรพา เป็นพื้นที่รองรับการอาศัยของกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออกตอนใต้ เพื่อเป็นพื้นที่อยู่อาศัยที่รองรับการขยายเมืองของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 เขต ได้แก่ บางกะปิ คันนายาว วังทองหลาง บึงกุ่ม สะพานสูง และสนามหลวง

9. กลุ่มสุวินทวงศ์ เป็นพื้นที่ประกอบการเกษตรกรรมของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 เขต ได้แก่ คลองสามวา และหนองจอก

10. กลุ่มศรีนครินทร์ เป็นพื้นที่ชุมชนชานเมืองที่รองรับการเป็นนิคมอุตสาหกรรม ศูนย์กลางการขนส่งสินค้า และรองรับแหล่งงาน ประกอบด้วย 3 เขต ได้แก่ ลาดกระบัง มีนบุรี และประเวศ

11. กลุ่มมหาสวัสดิ์ เป็นพื้นที่อยู่อาศัยและเขตเกษตรกรรม ประกอบด้วย 4 เขต ได้แก่ ทวีวัฒนา ตลิ่งชัน บางแค และหนองแขม

12. กลุ่มสนามชัย เป็นเขตอุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 3 เขต ได้แก่ บางขุนเทียน บางบอน และทุ่งครุ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ในการพัฒนา 12 กลุ่ม แต่มีพื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพียง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์และกลุ่มธนบุรี โดยกลุ่มรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นพื้นที่อนุรักษ์เมืองเก่าของกรุงเทพมหานครมีพื้นที่ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ และเขตดุสิต ซึ่งภายในเขตพื้นที่ดังกล่าวครอบคลุมสถานที่ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร เช่น พระราชวัง วัด พิพิธภัณฑสถาน และชุมชนชาวจีน และพื้นที่กลุ่มธนบุรีตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นเขตพระราชฐานเก่าในสมัยกรุงธนบุรีมีพื้นที่เขตธนบุรี เขตบางกอกใหญ่ เขตคลองสาน เขตบางกอกน้อย และเขตบางพลัด ภายในพื้นที่กลุ่มนี้มีคนหลายเชื้อชาติอยู่ร่วมกันมาตั้งแต่อดีต เนื่องจากเป็นพื้นที่ปากแม่น้ำมีการค้าระหว่างเมืองต่าง ๆ สามารถสังเกตได้จากสิ่งปลูกสร้าง เช่น วัด มัสยิด และโบสถ์ ที่ตั้งอยู่ร่วมกันภายในฝั่งธนบุรี

ความเป็นมาย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร

ฝั่งธน (กรุงธนบุรี)

กรุงธนบุรี เป็นอดีตราชธานีที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสถาปนาขึ้นพร้อมประกอบพิธีปราบดาภิเษกเป็นสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 4 พระเจ้ากรุงธนบุรี และตั้งเมืองธนบุรีเป็นเมืองหลวงแทนกรุงศรีอยุธยา

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงเลือกเมืองธนบุรีเป็นเมืองหลวงใหม่ เนื่องจากการทำศึกกับพม่าทำให้กรุงศรีอยุธยาซึ่งเป็นราชธานีเดิมยากต่อการฟื้นฟูจากความเสียหาย ดังนั้นพระองค์เลือกเมืองธนบุรีเป็นราชธานี เพราะเมืองธนบุรีมีเมืองขนาดเล็กและตั้งอยู่บนเกาะเหมือนกรุงศรีอยุธยา โดยกำลังพลของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในตอนนั้นเหมาะสมแก่การดูแลรักษาเมืองที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้สามารถดูแลรักษาเมืองได้ดีและสามารถทำการค้าระหว่างหัวเมืองต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก เมืองกรุงธนบุรี จึงเป็นชัยภูมิเหมาะสมทั้งทำการค้าและการป้องกันสงคราม ดังที่ ขจร สุขพานิช (2531, น. 22 - 24) กล่าวว่า การสร้างกรุงธนบุรีในครั้งนั้นต้องคำนึงการตั้งรับข้าศึกเป็นอันดับแรก จึงเลือกเมืองธนบุรีเป็นราชธานี เพราะมีขนาดที่เหมาะสมกับกำลังพลในตอนนั้น สามารถดูแลรักษาป้อมปราการต่าง ๆ และมีพื้นที่เป็นปากแม่น้ำซึ่งทำให้ควบคุมดูแลหัวเมืองเหนือที่แข็งอำนาจในตอนนั้น สะดวกต่อการย้ายเมือง สะสมอาวุธ และนำคนเข้า - ออกจากเมือง

นอกจากนี้การสถาปนากรุงธนบุรีเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงมุ่งเน้นให้บ้านเมืองมีความปลอดภัยจึงทำให้ไม่สิ้นเปลืองจากการก่อสร้างราชวังเป็นอย่างมาก และประกอบกับมีภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง ทำให้ต้องอาศัยพื้นที่เดิมของเมืองธนบุรีซึ่งเป็นวัดริมแม่น้ำจำนวนมากปรับปรุงให้เป็นพื้นที่ค้าขายบริเวณปากแม่น้ำ และสร้างพื้นที่ทางการเกษตร เพราะเป็นที่ลุ่มดินดีเหมาะแก่การทำเกษตรปลูก

ปี พ.ศ. 2316 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาจักรีควบคุมกำลังเหล่าทหารและขุนนางภายในกรุงและเมืองต่าง ๆ เพื่อสร้างพระนคร โดยเริ่มจากการสร้างป้อมปราการ ชุดคูคลอง และสร้างกำแพงเมืองทั้ง 2 ฝั่ง ดังที่ พระราชหัตถเลขา (2481, น. 378) ได้บันทึกลงในพงศาวดารความว่า พระเจ้ากรุงธนบุรีให้นำอิฐเก่าจากเมืองพระประแดง กำแพงค่ายพม่าจากโพธิ์สามต้นและสี่กุก และบางไทร ขึ้นเรือ และสร้างแม่น้ำให้ผ่านกลางเมืองเหมือนเมืองพิษณุโลก หลังจากสร้างเมืองสำเร็จ จึงสร้างพระราชวังอยู่ในฝั่งตะวันตกของเมือง ให้วัดแจ้งและวัดท้ายตลาดซึ่งอยู่บริเวณปากแม่น้ำเดียวกันใกล้พระราชวังเป็นวัดในพระราชวัง โดยเรียกว่า ป้อมวิไชยประสิทธิ์ (ป้อมวิไชยเอนทร์) พร้อมทั้งบูรณะวัดภายในเมืองและหัวเมืองต่าง ๆ

ปี พ.ศ. 2312 - 2314 เป็นช่วงยังมีภาวะสงครามจึงเกิดปัญหาความขาดแคลนที่ได้รับจากการมีสงคราม และเกิดโรคระบาด พระเจ้าตากสินมหาราชจึงปรับพื้นที่ภายในพระนครเพื่อเป็นพื้นที่การเกษตร ดังที่ พิขีดปรีชากร (2506, น. 10) กล่าวว่า หลังการทำสงครามกับพระเจ้ามังระกษัตริย์ของพม่า พระเจ้าตากสินมหาราชทรงให้กำลังพลกลับสู่พระนคร เพื่อทำนาในเขตทะเลปากตะวันออก ได้แก่ ท่งบางกะปิและท่งสามเสน ปากตะวันตก ได้แก่ กระทุ่มแบนและหนองบัว

ภาพประกอบ 3 แผนที่บางกอกในสมัยกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง

ที่มา: วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับพิเศษ (2525, น. 28)

เมื่อเมืองกรุงธนบุรีสร้างกำแพงเมืองเสร็จ มีพื้นที่อาณาเขตทั้ง 4 ทิศ ได้แก่ ทิศเหนือ ตดินนทบุรี ทิศใต้ติดสมุทรปราการและสมุทรสงคราม ทิศตะวันตกติดนครไชยศรี และทิศ ตะวันออกติดฉะเชิงเทราและนครนายก และเริ่มพัฒนาพื้นที่ตามเส้นทางริมแม่น้ำเจ้าพระยา ดังที่ ผุสดี จันทวิมล (2558, น. 20 - 22) กล่าวว่า เส้นทางพัฒนากรุงธนบุรีเริ่มจากกำแพงฝั่ง ตะวันตกบ่อมิไชยประสิทธิ์ ผ่านคลองข้างวัดโมลี จนถึงแม่น้ำเจ้าพระยา ฝั่งตะวันออกเริ่มจาก บ่อมิไชยเขนทร์ (สุนันทาลัย) คลองตลาด จนถึงวังหน้าพระราชวัง โดยปัจจุบันพื้นที่ภายใน กำแพงฝั่งตะวันตกตั้งแต่คลองนครบาลจนถึงคลองบางกอกน้อยมีวัดต่าง ๆ บ้านเจ้าพระยา และ กรมอู่ทหารเรือ ส่วนบริเวณฝั่งตะวันออกจากเป็นที่ตั้งของชุมชนนานาชาติที่อาศัยร่วมกัน เช่น ชุมชนจีน ชุมชนญวน ชุมชนแขก เป็นต้น

นอกจากนี้ พื้นที่นอกกำแพงเมืองสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงจัดสรรให้พื้นที่ ราบลุ่มตั้งแต่กำแพงนอกพระนครฝั่งตะวันตกจนถึงแม่น้ำแม่กลอง บริเวณจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นสวนผลไม้ เนื่องจากมีดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชพรรณ

ต่อมาพระนครมีการปรับปรุงอีกครั้ง โดยการพัฒนาเส้นทางทางน้ำผ่านกลางเมือง เป็นเส้นทางสัญจรและเส้นทางการค้าทางน้ำ ทำให้เกิดความหนาแน่นของชุมชนริมน้ำซึ่งมีการตั้ง รกรากของชาวต่างชาติที่ทำการค้าจึงมีการขยายเส้นทางเดินทางทางบก เพื่อประกอบอาชีพและ ขยายที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน โดยสันนิษฐานว่าเป็นถนนอรุณอมรินทร์ในปัจจุบัน

ดังนั้นกรุงธนบุรีจึงเป็นเมืองหลวงและเมืองท่าในสมัยกรุงธนบุรีที่มีความเจริญรุ่งเรือง เนื่องจากตั้งอยู่พื้นที่ปากน้ำทำให้เกิดการตั้งถิ่นฐานร่วมกันของคนไทยและชาวต่างชาติที่ทำการค้า ระหว่างกัน จึงปรากฏสถานที่ที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างภายในฝั่งธนบุรี เช่น วัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์ เป็นต้น

ฝั่งพระนคร (กรุงรัตนโกสินทร์)

กรุงรัตนโกสินทร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน พุทธศักราช 2525 ซึ่งเป็นวันจัดพระ ราชพิธียกเสาหลักเมือง ดังปรากฏในพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ความเป็นว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสร้างพระนครใหม่ขึ้น โดยการย้ายพระราช ธานีเดิมจากกรุงธนบุรีที่อยู่ฝั่งตะวันตกข้ามฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามาฝั่งตะวันออก และสร้างเริ่มจาก สร้างกำแพงเมืองและบ่อปราการใหม่จากอิฐกำแพงเมืองเดิมที่ถูกพม่าทำลายไปเมื่อเกิดศึก สงครามเป็นราชธานีใหม่

สาเหตุในการย้ายพระนครเดิมข้ามฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เนื่องจากพื้นที่ดั้งเดิมของกรุง ธนบุรีมีลักษณะเป็นเมืองอกแตก แม้จะมีชัยภูมิที่เหมาะสมสำหรับกำกับดูแลและเฝ้าระวังหัวเมือง

ทั้งหลาย รวมไปถึงการเป็นเมืองท่าที่สำคัญ แต่กลับมีการป้องกันข้าศึกในยามสงครามยาก แม้ว่าแม่น้ำสามารถช่วยให้การสัญจรและการค้าขายระหว่างชาวต่างชาติได้ง่ายขึ้น แต่ก็ทำให้ข้าศึกสามารถบุกเข้าเมืองได้ง่ายเช่นกัน ดังนั้นการย้ายเมืองข้ามฝั่งไปยังฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรีจึงเป็นการวางแผนป้องกันเมืองใหม่ และยังคงค้าขายกับชาวต่างชาติได้เหมือนเดิม นอกจากนี้ในสมัยกรุงธนบุรียังมีการทำศึกอยู่เป็นระยะ จึงไม่เป็นที่ปัญหาต่อการสร้างราชธานีใหม่ที่มั่นคงถาวร ดังที่ ดำรงราชานุภาพ (2507, น. 63 - 64) กล่าวถึงเส้นทางการคมนาคมว่า เมื่อยานพระนครข้ามมายังฝั่งตะวันออก ทำให้เส้นทางสัญจรทางน้ำเดิมกลายเป็นแนวป้องกันเมืองอีกหนึ่งชั้นของพระนคร หลังจากย้ายกรุงและขึ้นครองราชสมบัติทรงพระราชทานนามให้แก่เมืองหลวงใหม่ว่า กรุงเทพรมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยามหาดิลกภพนพรัตน์ราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์หรือกรุงรัตนโกสินทร์

เมื่อสร้างกรุง เริ่มจากสร้างพระบรมมหาราชวังก่อน เนื่องจากเป็นสถานที่สำคัญที่พระมหากษัตริย์ต้องใช้เป็นที่ประทับและว่าราชการในการบริหารบ้านเมือง โดยรื้อกำแพงพระราชวังเดิมที่อยู่ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งกรุงธนบุรีเหลือไว้เพียงกำแพงชั้นใน เพื่อให้เป็นที่พระราชวังของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (ครั้งยังไม่ขึ้นครองราชสมบัติ) และตั้งให้เป็นจุดยุทธศาสตร์เพื่อป้องกันพระนครใหม่ประจำทิศต่าง ๆ ดังที่ ผุสดี จันทวิมล (2558, น. 33 - 34) กล่าวว่า การวางตำแหน่งของพระบรมมหาราชวังนั้นต้องคำนึงพื้นที่อื่นโดยรอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการป้องกันพระราชวัง ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช หลังจากสร้างพระบรมมหาราชวังของพระนครแล้ว ทรงดำเนินการสร้างคลองรอบกรุง ด้วยการคลองขุดใหม่ตั้งแต่บริเวณแม่น้ำวัดจักรวรรดิ ผ่านวัดบางลำพู วัดสะแก วัดตีนเลน ซึ่งเป็นคลองเลียบบำเพงเมืองทางทิศตะวันออก และขุดคลองบริเวณโรงเรียนราชินีปากคลองตลาดเพื่อเป็นเส้นทางเข้าสู่พระนครชั้นใน เรียกว่า คลองคูเมืองเดิม

นอกจากนี้ยังมีคลองขุดที่เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำภายในพระนคร เพื่อออกสู่นอกเมือง เรียกว่า คลองมหานาค โดยใช้เป็นทางสัญจรของชุมชนทางทิศตะวันออกในพระนคร ซึ่งการขุดคลองรอบเมืองนี้ไม่เพียงแต่เป็นเส้นทางสัญจรภายในพระนครเท่านั้น ยังเป็นแนวป้องกันพระนครอีกด้วย ดังที่ นิจ หนีวชิระนันท์ และ เฉลิม แก้วกึ่งวาล (2512, น. 40) กล่าวว่า การขุดคลองรอบกรุงใหม่ เพื่อรองรับการขยายตัวของประชากรภายในเมืองหลวง และเป็นเส้นทางการคมนาคมทางน้ำจากฝั่งเหนือไปยังฝั่งใต้ของพระนครได้

พระราชวังเป็นใจกลางของกรุงรัตนโกสินทร์ มีคลองรอบกรุงเป็นทางสัญจรของคนในเมือง โดยภายในกำแพงวังเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ และรอบ

นอกบริเวณคลองรอบเมืองจะเป็นที่อาศัยของข้าราชการบริพารประจำทั้ง 4 ทิศ และชุมชนรอบพระราชวัง ดังที่ แน่งน้อย ศักดิ์ศรี และ คณะ (2525, น. 36) กล่าวว่า การก่อสร้างพระนครให้นับว่า พระบรมมหาราชวังสำคัญที่สุด เนื่องจากพระมหากษัตริย์ใช้เป็นที่พักและประกอบพระราชพิธีต่าง ๆ

ภาพประกอบ 4 แผนที่ผังกรุงรัตนโกสินทร์

ที่มา: <http://www.rattanakosinlandguide.com> (2564)

กรุงรัตนโกสินทร์เป็นพื้นที่ฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรีซึ่งเป็นราชธานีเดิม หลังจากการย้ายเมืองหลวงครั้งนั้นจนถึงปัจจุบัน ทุกคนต่างรู้จักกรุงรัตนโกสินทร์ในนาม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศไทย เริ่มตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 ประเทศไทยมีการบำรุงรักษาภูมิปัญญา งานฝีมือ งานช่าง ขนบธรรมเนียม และประเพณีโบราณ เมื่อมีการเปิดประเทศในปี พ.ศ. 2398 จากการทำสนธิสัญญาเบาริง ทำให้ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งสามารถสังเกตได้จากรูปแบบสิ่งปลูกสร้างภายในกรุงเทพมหานครที่มีทั้งแบบดั้งเดิมและแบบ

ตะวันตกปะปนกัน ทำให้มีการจัดระเบียบบ้านเมือง พื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณี บุรณุปริสัจจขรณวิวัต และเริ่มติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ เกิดการแลกเปลี่ยนศิลปวิทยาการใหม่ ๆ ต่อมาการปรับประเทศให้มีความก้าวหน้า เพื่อเท่าทันความเจริญของต่างชาติจึงเริ่มก่อสร้างถนน เพื่อขยายเมืองตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 และเริ่มพัฒนาระบบบ้านเมืองตั้งแต่การจัดวางโครงสร้างผังเมือง มีระบบสาธารณูปโภคในสมัยรัชกาลที่ 5 และเกิดการนำศิลปะไทยและตะวันตกมา ผสมผสานในการออกแบบบ้านเมืองให้มีสถาปัตยกรรมที่ทันสมัย และนำสังคมเข้าสู่ความทันสมัย ด้วยเทคโนโลยีในรัชกาลที่ 6 ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนจากสังคมเกษตร เข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม ช่วงรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 6 เป็นช่วงเปิดประเทศที่ทำให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านศิลปวัฒนธรรมและวิทยาการ โดยผสมผสานศิลปกรรมไทยเข้ากับชาติตะวันตก และรัชกาลที่ 9 ถึงปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วเพื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้กรุงเทพมหานครกลายเป็นมหานครแห่งการท่องเที่ยว เนื่องจากมีเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2562, น. 18 - 41)

ดังนั้นกรุงรัตนโกสินทร์จึงเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากภายในพื้นที่ประกอบด้วย พระราชวัง วัด พิพิธภัณฑสถาน และชุมชนที่รวบรวมความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของความเป็นไทยซึ่งสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยตั้งอดีตถึงปัจจุบัน

จากข้อมูลข้างต้น ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร เป็นพื้นที่ภายในกรุงเทพมหานครที่มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากการอยู่ร่วมกันของคนหลายเชื้อชาติ โดยบอกเล่าเรื่องราวตามช่วงเวลาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีจนถึงปัจจุบันผ่านเส้นทาง สถานที่ ชุมชน ภูมิปัญญา และศิลปวิทยาการ

2.2 รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 กับพื้นที่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

การเดินทางโดยรถไฟฟ้ามหานครเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการสัญจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทาง สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการจราจรในเมืองได้ การจัดตั้งการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานครที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในปี พ.ศ. 2514 รัฐบาลไทยจึงได้ร่วมมือกับรัฐบาลเยอรมันวางแผนแก้ปัญหาดังกล่าว จึงจัดตั้งการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ในวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ประกอบด้วย ระบบทางด่วน ระบบรถไฟฟ้า

ขนส่งมวลชน และการทางด่วนพิเศษแห่งประเทศไทย (การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, 2564, เว็บไซต์)

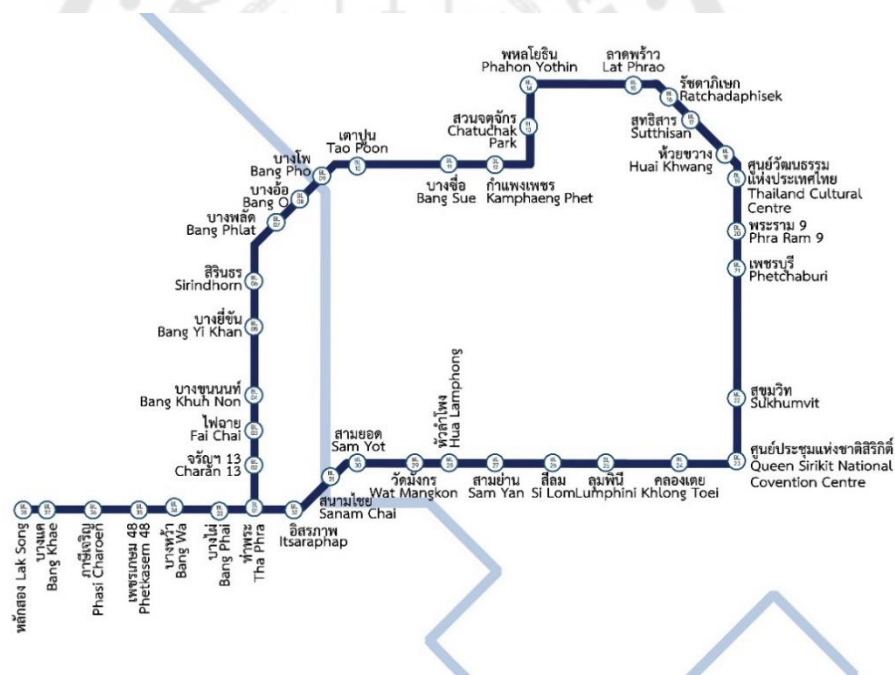
รัฐบาลเร่งวางแผนแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประชาชนเดินทางได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ดังปรากฏใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พุทธศักราช 2504 – 2509 ที่รัฐบาลสร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และนำไปสู่ปัญหาประชากรแออัดและการจราจรติดขัดที่ไม่สามารถแก้ไขได้ แม้จะมีการตัดทางด่วนใหม่ และสร้างถนนเลียบเมือง แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ตัดถนนสายใหม่หลายสาย เพื่อกรุงเทพมหานครมีเส้นทางการคมนาคมเชื่อมต่อกับปริมณฑล และสร้างระบบขนส่งมวลชนแบบรางเรียกว่า “รถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา” หรือ “รถไฟฟ้าบีทีเอส” (BTS Sky Train) โดยเริ่มเปิดใช้งานครั้งแรกวันที่ ธันวาคม พ.ศ.2542 ในเส้นทางสุขุมวิทและเส้นทางสีลม จำนวน 2 เส้นทาง จากนั้นได้ก่อสร้าง “รถไฟฟ้าใต้ดิน” หรือ “รถไฟฟ้าเอ็มอาร์ที” โดยเริ่มให้บริการในปี พ.ศ. 2547 เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด และพัฒนาการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนแบบรางให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564, น. 31)

รถไฟฟ้าบีทีเอส เป็นรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนระบบแรกของประเทศไทย และเป็นรถไฟฟ้าความจุสูงตามมาตรฐานสากล ใช้มอเตอร์ไฟฟ้าในการขับเคลื่อนบนรางคู่ยกกระดานยกทิศทาง และสลักรางโดยใช้ระบบไฟฟ้าแบบ Third Rail System มีเส้นทางการเดินรถภายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และปทุมธานี ซึ่งเปิดให้บริการ 2 เส้นทาง ได้แก่ สถานีหมอชิตถึงสถานีอ่อนนุช และสถานีสนามกีฬาแห่งชาติถึงสถานีสะพานตากสิน ปัจจุบันเพิ่มเส้นทางโดยเปิดให้บริการทั้งหมด 4 สาย จำนวน 60 สถานี ครอบคลุมระยะทาง 86.2 กิโลเมตร (รถไฟฟ้าบีทีเอส, 2564, เว็บไซต์)

รถไฟฟ้าเอ็มอาร์ที มีระบบการเดินรถทั้งแบบยกระดับ และแบบใต้ดินภายในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เปิดให้ใช้งานอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ในเส้นทาง หัวลำโพง - บางซื่อ เรียกว่า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล และเส้นทาง บางซื่อ - บางใหญ่ เรียกว่า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม โดยเดินรถผ่านย่านสำคัญต่าง ๆ ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เช่น ย่านธุรกิจการค้า ย่านความบันเทิง ย่านอาหาร และย่านประวัติศาสตร์ เป็นต้น (การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, 2564, เว็บไซต์)

สรุปได้ว่า การคมนาคมรถไฟฟ้าระบบรางมี 2 ประเภท ได้แก่ รถไฟฟ้าบีทีเอส และรถไฟฟ้าเอ็มอาร์ที โดยรถไฟฟ้าทั้งสองระบบสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและแก้ไขปัญหาจราจรติดขัด จึงมีเส้นทางรถโดยสารในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผ่านย่านธุรกิจการค้า ย่านอาหาร ย่านประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญภายในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังเป็นทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และหลีกเลี่ยงปัญหาการจราจรในการเดินทาง

โครงการรถไฟฟ้ามหานครเป็นโครงการภายใต้การควบคุมดูแลของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการขนส่งระบบรางแบบใต้ดินสายแรกของประเทศไทย ขับเคลื่อนด้วยระบบรถไฟฟ้าแบบ Heavy Rail มีเส้นทางรถโดยสารทั้งหมด 38 สถานี ในระยะทาง 48 กิโลเมตร (การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, 2564, เว็บไซต์)

ภาพประกอบ 5 เส้นทางรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล

ที่มา: <https://www.mrta.co.th/th/services/bl/> (2564)

เส้นทางรถโดยสารของรถไฟฟ้าประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล และ โครงการรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย (สายสีน้ำเงิน)

1. โครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล มีเส้นทางเดินรถทั้งหมด 18 สถานี ในระยะทาง 20 กิโลเมตร โดยมีเส้นทางเดินรถจากถนนหัวลำโพงถึงถนนบางซื่อ ได้แก่ หัวลำโพง สามย่าน สีลม ลุมพินี คลองเตย ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ สุขุมวิท เพชรบุรี พระราม 9 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ห้วยขวาง สุทธิสาร รัชดาภิเษก ลาดพร้าว พหลโยธิน สวนจตุจักร กำแพงเพชร และบางซื่อ

2. โครงการรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย (สายสีน้ำเงิน) มีเส้นทางเดินรถทั้งหมด 19 สถานี ในระยะทาง 27 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงหัวลำโพงถึงหลักสอง และช่วงบางซื่อถึงท่าพระ ดังนี้

2.1 ช่วงหัวลำโพงถึงหลักสอง ประกอบด้วย สถานีใต้ดิน จำนวน 4 สถานี ได้แก่ วัดมังกร สามยอด สนามไชย และอิสรภาพ และมีสถานียกระดับจำนวน 7 สถานี ได้แก่ ท่าพระ บางเฒ่า บางหว้า เพชรเกษม 48 ภาษีเจริญ บางแค และหลักสอง

2.2 ช่วงสถานีบางซื่อถึงสถานีท่าพระ ประกอบด้วยสถานียกระดับ 11 สถานี ได้แก่ บางซื่อ เตาปูน บางโพ บางอ้อ บางพลัด สีรินธร บางยี่ขัน บางขุนนนท์ ไฟฉาย จรัญฯ 13 และท่าพระ

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล เป็นรูปแบบการคมนาคมระบบรางที่มีสถานีให้บริการทั้งหมด 48 สถานี โดยแบ่งเส้นทางเดินรถออกเป็น 2 โครงการ ได้แก่ รถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล 18 สถานี มีช่วงการเดินรถตั้งแต่สถานีหัวลำโพงถึงสถานีบางซื่อ และโครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย มีเส้นทาง 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงหัวลำโพงถึงหลักสอง จำนวน 19 สถานี และช่วงบางซื่อถึงท่าพระ จำนวน 11 สถานี

โครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย (สายสีน้ำเงิน) เป็นโครงการรถไฟฟ้าใหม่ที่เปิดให้บริการ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2562 โดยมี 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ เป็นสถานีใต้ดิน ซึ่งมีเส้นทางผ่านย่านประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) บริษัททางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพจำกัด มหาชน (BEM) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สมาพันธ์สมาคมธุรกิจการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และสมาคมธุรกิจการถ่ายภาพ จึงจัดโครงการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจากภาพถ่ายที่เข้าร่วมโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All) ต้องเป็นภาพความงดงามของอาคารและสถานที่ตามแนวคิดภาพแห่งภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรม วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต แหล่งอาหาร และแหล่งการค้า เพื่อ

คัดเลือกผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศของแต่ละสถานีจัดแสดงภาพถ่ายบนรถไฟฟ้าใต้ดิน (MRT) (Phototech Thailand, 2562, เว็บไซต์)

นอกจากนี้โครงการดังกล่าวไม่เพียงแต่ประชาสัมพันธ์สถานีท่องเที่ยวรอบสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ยังมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระบบขนส่งมวลชนที่สะดวก ปลอดภัย ใส่ใจมลภาวะ และสัมผัสแหล่งท่องเที่ยวด้วยการใช้บริการรถไฟฟ้า MRT ส่วนต่อขยาย (ประกาศงาน โฟโต้ แพร่, 2562, เว็บไซต์)

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า โครงการมหัศจรรย์ 4 MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Station 4 All) ได้รับการสนับสนุนจากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) บริษัททางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพจำกัด มหาชน (BEM) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งร่วมกันประชาสัมพันธ์โดยสมาพันธ์สมาคมธุรกิจการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และสมาคมธุรกิจการถ่ายภาพ จากสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน ส่วนต่อขยาย (สายสีน้ำเงิน) จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สถานีอิสรภาพ สถานีสนามไชย สถานีสามยอด และสถานีวัดมังกร โดยมีเส้นทางเดินทางผ่านแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญของกรุงเทพมหานครในย่านฝั่งพระนครและฝั่งกรุงธนบุรี

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่า รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 มีเส้นทางเดินรถผ่านเขตการพัฒนา 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์ และกลุ่มกรุงธนบุรี โดยสามารถแบ่งจากสถานีที่ตั้งของสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ได้เป็น 2 ฝั่ง ดังนี้

ตาราง 1 สถานีที่ตั้งของสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

สถานี	สถานีที่ตั้ง	กลุ่มพัฒนา
1 สถานีวัดมังกร	เขตสัมพันธวงศ์	ฝั่งพระนคร
2 สถานีสามยอด	เขตพระนคร	ฝั่งพระนคร
3 สถานีสนามไชย	เขตพระนคร	ฝั่งพระนคร
4 สถานีอิสรภาพ	เขตบางกอกใหญ่	ฝั่งกรุงธนบุรี

เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด และสถานีสนามไชย ตั้งอยู่ในฝั่งพระนคร ซึ่งเป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่ากรุงรัตนโกสินทร์ ย่านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และย่านธุรกิจการค้า ส่วนสถานีอิสรภาพตั้งอยู่ในฝั่งกรุงธนบุรี ซึ่ง

เป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่าธนบุรี แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์สมัยกรุงธนบุรี และวิถีชีวิตจากชุมชนที่มีความหลากหลายของเชื้อชาติอาศัยอยู่ด้วยกัน โดยมีเส้นทางผ่าน 4 ย่านสำคัญดังนี้

1. ย่านสำคัญสถานีวัดมังกร

เยาวราช

สถานีวัดมังกร ตั้งอยู่บนถนนเจริญกรุงใกล้ตลาดเก่าเยาวราช มีประตูทางออกทั้งหมด 3 ประตู ได้แก่ 1 ถนนเปล่งนาม 2 ซอยเจริญกรุง 16 และ 3 วัดมังกรกมลาวาส เดิมเป็นชุมชนของชาวจีนที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร โดยเป็นสถานที่ที่รัฐได้จัดสรรให้ชาวจีนอพยพตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ได้อาศัยอยู่ที่ ถนนจักรวรรดิ สุริยรัตนภิรมย์ (2561, น. 36) กล่าวว่า สถานีวัดมังกรตั้งอยู่บริเวณสี่แยกเปล่งนาม บนถนนเจริญกรุงระหว่างเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและเขตสัมพันธวงศ์ มุ่งหน้าสู่เยาวราช ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชาวจีนอาศัยอยู่มากที่สุดในกรุงเทพมหานคร และได้ขนานนามว่า ไชน่าทาวน์ โดยเป็นแหล่งการค้าที่ทุกคนรู้จัก

พื้นที่ตั้งของสถานีวัดมังกรตั้งอยู่ในย่านเยาวราช ซึ่งเป็นศูนย์การค้าและชุมชนชาวจีนที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ดังที่ จุฑาทิ กังวานภูมิ และ คณะ (2562, น. 14) กล่าวว่า สถานีวัดมังกรตั้งอยู่ใจกลางย่านเยาวราช เพื่อเป็นเส้นทางในการเดินทางมายังเยาวราชนั้นสะดวกขึ้นเป็นอย่างมาก

ภาพประกอบ 6 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีวัดมังกร

ที่มา: <https://metro.bemplc.co.th/Line-Maps?Line=1&Station=29> (2564)

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า สถานีวัดมังกรมีประตูทางออกที่เชื่อมไปยังย่านการค้าที่สำคัญย่านเยาวราช และเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความนิยม โดยเป็นพื้นที่ที่มีชาวจีนอาศัยอยู่รวมกันมากที่สุดในเมืองกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงเรียกว่า ไชน่าทาวน์

สถานีวัดมังกรตั้งอยู่ในย่านเยาวราช จึงออกแบบสถานีโดยผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยและจีนเข้าด้วยกันตามอัตลักษณ์ของชุมชนชาวจีน การออกแบบและตกแต่งภายในสถานีวัดมังกรมีการผสมผสานความเป็นไทย - จีน จึงนำมังกรมาตกแต่งประดับลวดลายดอกบัวลายจีน โดยมีวัดมังกรกมลาวาสเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ ซึ่งวัดดังกล่าวมีความเป็นมากกว่า 140 ปี และเป็นที่ยึดใจในหมู่ชาวไทยเชื้อสายจีนว่า วัดเล่งเน่ยยี่ แปลว่า วัดดอกบัวมังกร นอกจากนี้ยังใช้สีแดงและทองในการตกแต่งและออกแบบให้มีรูปร่างคล้ายท้องของมังกร แสดงถึงวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของจีน (Bangkok Expressway and Metro Magazine, 2562, น. 9)

ภาพประกอบ 7 ภาพมังกรในสถานีวัดมังกร

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 8 ภาพดอกบัวภายในสถานีวัดมังกร

ที่มา: ธานกร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 9 การตกแต่งด้วยสีแดงภายในสถานีวัดมังกร

ที่มา: ธานกร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ดังนั้น สถานีวัดมังกร อยู่บริเวณย่านเยาวราช ซึ่งเป็นชุมชนชาวจีนที่ใหญ่ที่สุดของ กรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งอาหารและแหล่งการค้าที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ การตกแต่ง ภายในสถานีจึงได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งต่าง ๆ โดยรอบที่สะท้อนอัตลักษณ์การผสมผสาน ระหว่างไทยและจีนอย่างยาวนาน จึงตกแต่งด้วยมังกรและดอกบัว และใช้สีโทนแดงและสีทองตาม ความเชื่อแบบจีน

วัฒนธรรมและความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนที่แสดงออกจากการตกแต่งภายใน สถานีวัดมังกร สามารถบอกเล่าเรื่องราวในอดีตของถนนเยาวราช ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญสายหนึ่งใน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญและมีย่านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจ จากอาหารริมทางที่เป็นที่รู้จักเป็นอย่างดี ความเป็นมาของ ย่านเยาวราชเริ่มก่อตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยการพัฒนาจากพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนชาวจีนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยและพื้นที่ทำการค้าระหว่างชาวไทยและชาวจีนตั้งแต่สมัยรัชการที่ 1 เพื่อ เป็นพื้นที่ส่งเสริมการค้าขาย ซึ่งปัจจุบันย่านเยาวราชไม่ได้เป็นเพียงย่านการค้าเท่านั้น ยังเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีน จากเทศกาล สำคัญของชาวจีนที่จัดขึ้นในย่านแห่งนี้ เช่น เทศกาลตรุษจีน และการถือศีลกินเจ เป็นต้น (การ รถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, 2564, ออนไลน์; ชนาธิป แห่งกระโทก, 2558, น. 9 - 11) และ ตุลา ไชยาศิริรินทร์โรจน์ และ คณะ (2561, น. 46) กล่าวถึงลักษณะของถนนคนเดินเยาวราช ว่าเดิมมีชื่อว่า ถนนยุพราช มีระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร ตลอดเส้นทาง ซึ่งมีรูปร่างคล้ายตัว มังกร โดยเป็นชุมชนจีนขนาดใหญ่ที่มีความเจริญรุ่งเรืองด้านการค้าขาย รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญของกรุงเทพมหานคร

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่า เยาวราช เป็นชุมชนจีนขนาดใหญ่ที่แสดงถึงการ ผสมผสานทางวัฒนธรรมผ่านเทศกาลต่าง ๆ ที่ถูกจัดขึ้นในย่านนี้ และมีการประกอบอาชีพการ คำขายเป็นหลักตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทำให้เยาวราชเป็นย่านเศรษฐกิจและประวัติศาสตร์ที่ สำคัญ

2 ย่านสำคัญสถานีสามยอด

วังบูรพาภิรมย์

สถานีสามยอด ตั้งอยู่บริเวณแยกสามยอด ซึ่งเป็นย่านวังบูรพาภิรมย์ บนถนนเจริญ กุญตัดกับถนนมหาไชย จนถึงบริเวณถนนบูรพาและถนนอนุสาวรีย์ตัดถนนเจริญกรุง เขตพระ ระนคร กรุงเทพมหานคร อยู่ในเขตพระนคร โดยมีประตูทางออกทั้งหมด 3 ประตู ได้แก่ 1 ถนนมหา ไชย 2 ถนนเจริญกรุง และ 3 ดิโอดด์สยามพลาซ่า

ภาพประกอบ 10 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีสามยอด

ที่มา: <https://metro.bemplc.co.th/Line-Maps?Line=1&Station=30> (2564)

เมื่อสร้างสถานีสามยอดมีแรงบันดาลใจในการออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในจากเล่าเรื่องราวของพื้นที่ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของลักษณะสิ่งก่อสร้างเดิมรอบสถานี และความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของย่านวังบูรพาภิรมย์ ภายนอกออกแบบเป็นสถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งคล้ายกับบ้านเรือนรอบนอกสถานี ด้วยศิลปะแบบซิโน-โปรตุเกส ซึ่งมีลักษณะเด่นเป็นประตูทางเข้าออกแบบ ประตูบานเฟี้ยม และแสดงภาพนิทรรศการภายในสถานีบริเวณเสา ซึ่งเป็นภาพเกี่ยวกับย่านวังบูรพาภิรมย์ในอดีต โดยภูมิทัศน์รอบสถานีสามยอดมีรูปแบบอาคารบ้านเรือนย้อนยุคเก่า เพื่อคงความดั้งเดิมของรูปแบบอาคารและสร้างบรรยากาศในการเดินทาง (Bangkok Expressway and Metro Magazine, 2562, น. 9)

ภาพประกอบ 11 ประตูบานเฟี้ยมบริเวณทางเข้า-ออกภายนอกอาคารสถานีสามยอด
ที่มา: ธารากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 12 ชุ้มประตูสามยอดบริเวณที่จำหน่ายตั๋วอัตโนมัติสถานีสามยอด
ที่มา: ธารากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 13 ภาพอดีตย่านวังบูรพาภิรมย์บนเสาด้านในสถานีสามยอด

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

สถานีสามยอด เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่บริเวณแยกสามยอด ย่านวังบูรพาภิรมย์ ซึ่งเป็นแหล่งการค้าเก่าแก่ที่เจริญรุ่งเรืองในอดีตเป็นอย่างมาก จึงคงรูปแบบสถาปัตยกรรมภายนอกไว้ ทำให้เห็นถึงเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่สะท้อนจากสถาปัตยกรรมที่มีความผสมผสานความเป็นไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 คงลักษณะของตึกเก่ารูปแบบเดียวกับตึกรอบข้างตกแต่งด้วยสถาปัตยกรรมแบบชิโน-โปรตุกีส ซึ่งมีลักษณะเด่นเป็นประตูทางเข้าออกแบบประตูบานเฟี้ยม ชุ่มประตูสามยอดบริเวณที่จำหน่ายตัวอัตโนมัติ และตกแต่งภายในด้วยภาพเก่าที่แสดงเรื่องราวความเป็นมาในยุคที่รุ่งเรือง ย่านวังบูรพา

ย่านวังบูรพา เป็นพื้นที่ที่มีชื่อเสียงในอดีต โดยเป็นสถานที่ให้ความบันเทิงจากการจัดเทศกาลต่าง ๆ และมีเอกลักษณ์จากวังเก่าที่ปรับเปลี่ยนเป็นโรงภาพยนตร์แห่งแรกของประเทศไทย ดังที่ ทิภาภรณ์ ผลพล (2555, น. 8 - 18) กล่าวถึงความเป็นมาว่า วังบูรพา เป็นวังของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ชื่อ วังบูรพาภิรมย์ ในอดีตเป็นที่สร้างความบันเทิงแก่ชนชั้นสูงจนถึงประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะช่วงเทศกาลต่าง ๆ จะมีร้านขายของ และการจัดการแสดง ต่อมาได้สร้างศาลาเฉลิมกรุงเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ครบ 10 ปี เพื่อเป็นสถานที่ชมภาพยนตร์และการแสดง เช่น โขน ละคร เป็นต้น

ความนิยมของย่านวังบูรพาว่า เป็นสถานที่ยอดนิยมของชาวพระนครในสมัย รัชกาลที่ 5 (ช่วงรัตนโกสินทร์ตอนกลาง) เพราะเป็นสถานบันเทิงและเป็นศูนย์การค้าแห่งแรกของไทยที่รวบรวมสินค้าทันสมัยต่าง ๆ ทั้งยังเป็นโรงภาพยนตร์แห่งแรกที่ตกแต่งด้วยศิลปะแบบนีโอคลาสสิก รูปแบบหรูหรา โดยปัจจุบันสถานที่ดังกล่าวได้กลายเป็นศูนย์พระเครื่อง และปรับเปลี่ยนพื้นที่ของตลาดสร้างเป็นศูนย์การค้าใหม่ซึ่งทำการขายสินค้าประเภทผ้าแบบครบวงจร เพื่อให้ผู้ซื้อสร้างเลือกผ้าและตัดผ้าได้ตามที่ตนเองต้องการ (ชมพูนุท ดีประวัติ, 2554, น. 126; ตาอยู่ และ ป้าดาว, 2544, น. 64 - 67)

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่า ย่านวังบูรพา มีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมากในอดีต เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนจากวังบูรพาภิรมย์มาเป็นศูนย์การค้าแห่งแรกที่มีสินค้าต่างชาติให้ผู้คนได้เลือกสรร และปัจจุบันแม้จะไม่รุ่งเรืองเหมือนในอดีต แต่ยังมีร่องรอยของศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นจากอาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบการต่าง ๆ และศูนย์การค้าด้านการตัดเย็บผ้าที่มีชื่อเสียง

3. ย่านสำคัญสถานีสนามไชย

เกาะรัตนโกสินทร์

สถานีสนามไชย ตั้งอยู่บนถนนสนามไชยตัดถนนพระพิพิธ จนถึงถนนราชินี บริเวณคลองคูเมืองเดิม แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร และอยู่ในพื้นที่บางส่วนของสถาบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีประตูทางออกทั้งหมด ประตู ได้แก่ ประตู 1 มิวเซียมสยาม ประตู 2 โรงเรียนวัดราชบพิธ ประตู 3 โรงเรียนวัดราชบพิธ ประตู 4 ปากคลองตลาด และประตูสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง (กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม, 2562, น. 8)

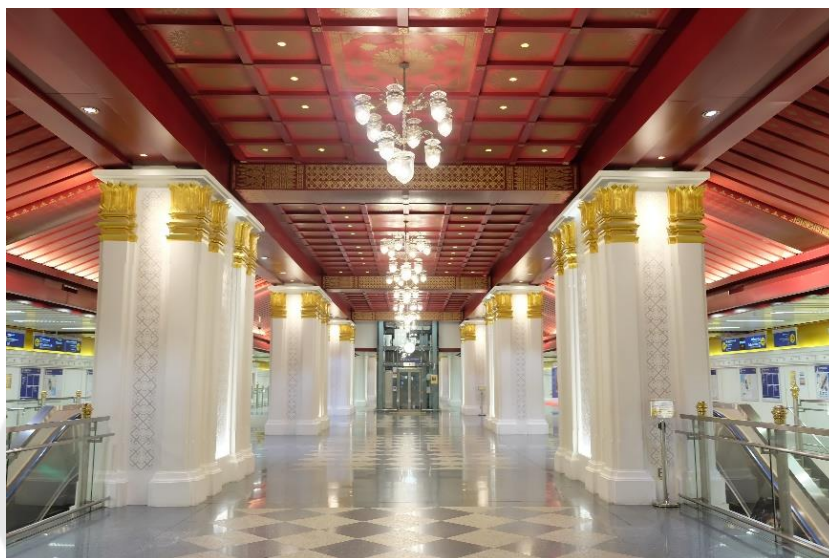
ภาพประกอบ 14 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีสนามไชย

ที่มา: <https://metro.bemplc.co.th/Line-Maps?Line=1&Station=31> (2564)

สถานีสนามไชย ตั้งอยู่ในพื้นที่ของเกาะรัตนโกสินทร์ โดยพื้นที่ส่วนหนึ่งของสถานีเป็นของพิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ใกล้วังท้ายวัดพระเชตุฯ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่นักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติให้ความสนใจของกรุงเทพมหานคร

การตกแต่งสถานีสนามไชยได้รับแรงบันดาลใจจากสถานที่สำคัญและสถานที่ท่องเที่ยวระดับโลก โดยนำศิลปวิทยาการไทยมาตกแต่งสถาปัตยกรรมภายในสถานีให้คล้ายห้องพระโรงในพระบรมมหาราชวัง มีเสาสดมภ์ตลอดทางเดิน มีฐานเสาลายบัวจกกลที่ประดับด้วยทองคำเปลว พื้นและผนังออกแบบให้เป็นกำแพงเมือง ประดับด้วยใบเสมา ดอกพิกุล และโคมไฟ อัจฉริยะบนเพดานที่มีลวดลายดาวล้อมเดือนแบบไทยติดทองคำเปลว (Bangkok Expressway and Metro Magazine, 2562, น. 9)

นอกจากนี้สถานีสนามไชยยังเป็นสถานีที่มีความสวยงามที่สุดของสถานีรถไฟฟ้าในประเทศไทย เนื่องจากศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ ภิญญู สุวรรณศิริ เป็นผู้ออกแบบและตกแต่งภายในสถานี โดยใช้ศิลปกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นและเอกลักษณ์จากพระบรมมหาราชมาประดับไว้ภายในสถานี (กองสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม, 2560, น. 12)

ภาพประกอบ 15 เสาศดมภ์ สถานีสนามไชย

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 16 เพดานดาวล้อมเดือน สถานีสนามไชย

ที่มา: ธานกร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 17 ผนังรูปกำแพงเมือง สถานีสนามไชย

ที่มา: ธานกร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ดังนั้น สถานีสนามไชย เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่บริเวณถนนสนามไชย ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมศิลปะ วิทยาการ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้โดยการมาเยี่ยมชมเอกลักษณ์ความเป็นไทยอันยิ่งใหญ่จากประวัติศาสตร์อันยาวนานของกรุงรัตนโกสินทร์ โดย ภิญญ สุวรรณศิริ ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ เป็นผู้ออกแบบ ตามแนวคิดสะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทยผ่านรูปแบบการตกแต่งภายในให้มีความงดงามเหมือนท้องพระโรง ซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางด้านศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของไทย

เกาะรัตนโกสินทร์เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ดังที่ สุดารา สุขฉายา (2547, น. 5) กล่าวถึงความสำคัญว่า เกาะรัตนโกสินทร์ เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ที่แสดงเรื่องราวของกรุงเทพมหานครและสถาบันพระมหากษัตริย์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้แหล่งรวบรวมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม และความเชื่อที่สอดแทรกอยู่ในความงดงามของสถาปัตยกรรมอีกด้วย

ประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมที่ปรากฏภายในเกาะรัตนโกสินทร์ว่า เป็นส่วนประกอบหนึ่งของเมืองหลวงของประเทศไทย ที่บอกเล่าความเป็นไทยจากสถานที่ และปรากฏร่องรอยหลักฐานเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวิทยาการ เอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม และภูมิปัญญาไทยจากพระราชวัง วัด และโบราณสถาน (ดาวรัตน์ ชูทรัพย์, 2545, น. 9; ผุสดี จันทวิมล, 2558, น. 141 - 144)

จากที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่า เกาะรัตนโกสินทร์ เป็นพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย เนื่องจากภายในพื้นที่ประกอบด้วย พระราชวัง วัด และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มากมาย โดยแต่ละสถานที่ได้รับการอนุรักษ์และเก็บรวบรวมความเป็นมา ภูมิปัญญา ศิลปวิทยาการ และวัฒนธรรมของคนไทย

4 ย่านสำคัญสถานีอิสรภาพ

กรุงธนบุรี

สถานีอิสรภาพ ตั้งอยู่บนถนนอิสรภาพ ตั้งอยู่บริเวณถนนอิสรภาพซอย 24 ถึงซอยอิสรภาพ 34 แขวงวัดอรุณฯ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ฝั่งกรุงธนบุรีใกล้แม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โดยมีประตูทางออกทั้งหมด 2 ประตู ได้แก่ ประตู 1 ซอยอิสรภาพ 34 และประตู 2 ซอยอิสรภาพ 23

ภาพประกอบ 18 สถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้าสถานีอิสรภาพ

ที่มา: <https://metro.bemplc.co.th/Line-Maps?Line=1&Station=31> (2564)

การตกแต่งสถานีอิสรภาพ ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก “หงส์” ซึ่งเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ เป็นสิริมงคล และเป็นสัญลักษณ์เชิงพื้นที่ของสถานีแห่งนี้ การตกแต่งภายในสถานีอิสรภาพได้รับแรงบันดาลใจจากหงส์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์และเอกลักษณ์จากประวัติศาสตร์อันยาวนานตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาถึงปัจจุบันของวัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร โดยประดับรูปหงส์และลวดลายหงส์ทองลงบนเสาของสถานีด้วยแผ่นอะคริลิกสีทองและสีใสฉลุลายทับซ้อนกัน (Bangkok Expressway and Metro Magazine, 2562, น. 9)

ภาพประกอบ 19 หงส์อะคริลิกสีทอง บริเวณเสาศาภายในสถานีอิสรภาพ

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

สถานีอิสรภาพเป็นสถานีแรกของฝั่งกรุงธนบุรี ตั้งอยู่บนถนนอิสรภาพ ซึ่งเป็นเส้นทางสายประวัติศาสตร์ย่านกรุงธนบุรี มีสถานที่ท่องเที่ยวริมแม่น้ำเจ้าพระยาและมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน การตกแต่งภายในสถานีจึงได้รับแรงบันดาลใจมาจาก หงส์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพื้นที่มาตกแต่งตามเสาศาของสถานีอย่างสวยงาม

ย่านกรุงธนบุรีเป็นย่านประวัติศาสตร์สำคัญของไทย เนื่องจากเป็นเมืองหลวงเก่า ก่อนย้ายจากฝั่งกรุงธนบุรีมายังฝั่งพระนครและเป็นพื้นที่อาศัยร่วมกันของชุมชนชาวต่างชาติ ดังที่ ศิริัญญา สุจินตวงศ์ (2554, น. 42 - 44) กล่าวว่า กรุงธนบุรีเป็นเมืองที่มีคนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ด้วยกัน เนื่องจากประกอบด้วยชุมชนชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ร่วมกับคนไทยซึ่งสังเกตได้จากการมี กุฎีจีน กุฎีไทย และกุฎีแขกที่มีเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมตามเชื้อชาตินั้น ๆ ภายในพื้นที่ย่านฝั่งกรุงธนบุรี

กรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยเมื่อตอนสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรง กอบกู้เอกราชได้สำเร็จ เนื่องจากกรุงธนบุรีมีลักษณะเป็นท่าเรือน้ำลึกที่สามารถติดต่อค้าขายกับ ประเทศต่าง ๆ ได้ ทำให้มีเศรษฐกิจที่ดี อีกทั้งยังเป็นแนวป้องกันไม่ให้อำนาจของเจ้าอาวรุเพื่อ ลดทอนกำลังของกองทัพศัตรู (มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม, 2543, น. 12 - 14)

รัชรา พรหมเจริญ (2554, น. 16 - 17) กล่าวว่า ย่านธนบุรีตั้งอยู่ทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพื้นที่รวบรวมเอกลักษณ์จากหลายชนชาติริมแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเป็นชุมชนชาวต่างชาติที่มาตั้งรกรากภายในพื้นที่ของกรุงธนบุรี เนื่องจากเป็นพื้นที่ปากแม่น้ำที่มีการติดต่อการค้าทางเรือมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกรุงธนบุรี

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น ฝั่งกรุงธนบุรี เป็นพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีลักษณะเป็นปากแม่น้ำ โดยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชหลังจากกอบกู้เอกราชได้ตั้งเมืองหลวงที่กรุงธนบุรี เนื่องจากเป็นพื้นที่ปากน้ำเหมาะสำหรับการค้ากับต่างประเทศ และเป็นชัยภูมิในการป้องกันศัตรูที่ดี จึงทำให้ย่านกรุงธนบุรีนี้มีการอาศัยอยู่ร่วมกันของชุมชนเชื้อชาติต่าง ๆ และแสดงออกทางวัฒนธรรมจากสถาปัตยกรรมภายในท้องถิ่น เช่น วัด ศาลเจ้า และมัสยิด เป็นต้น

2.3 สถานที่ท่องเที่ยวตามแนวรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

สถานที่ตั้งของรถไฟฟ้ามหานครสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยายที่เข้าร่วมโครงการมหานคร 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All) เป็นเขตพระนคร 3 สถานี และเขตกรุงธนบุรี 1 สถานี โดยแต่ละสถานีมีพื้นที่ครอบคลุมย่านสำคัญต่าง ๆ จึงปรากฏแหล่งท่องเที่ยวตามป้ายประตูทางออกทั้ง 4 สถานี จำนวน 14 แห่ง ดังนี้

ตาราง 2 ตารางแสดงสถานที่ตามประตูทางออกของสถานีรถไฟฟ้ามหานคร 4 สถานี จากโครงการมหานคร 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All)

ชื่อสถานี	ประตูทางออก	แหล่งท่องเที่ยว
วัดมังกร	1. ถ.แปลงนาม	ถนนคนเดินเยาวราช
	2. ซ.เจริญกรุง 16	ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ)
	3. วัดมังกรกมลาวาส	วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยี่)
สามยอด	1. ถ.มหาไชย	เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก
	2. ถ.เจริญกรุง	ศาลาเฉลิมกรุง
	3. ดิโอลด์สยาม พลาซ่า	ห้างสรรพสินค้าดิโอลด์สยามพลาซ่า

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสถานี	ประตูทางออก	แหล่งท่องเที่ยว
สนามไชย	1. มิวเซียมสยาม	พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ (Museum Siam)
		วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร
		วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร
		พระบรมมหาราชวัง
	2. โรงเรียนวัดราชบพิธ	-
	3. โรงเรียนวัดราชบพิธ	-
อิสรภาพ	4. ปากคลองตลาด	ปากคลองตลาด
	. สถานีตำรวจนครบาล พระราชวัง	-
	1. ช.อิสรภาพ 34	วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร
		วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร
	2. ช.อิสรภาพ 23	วัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร

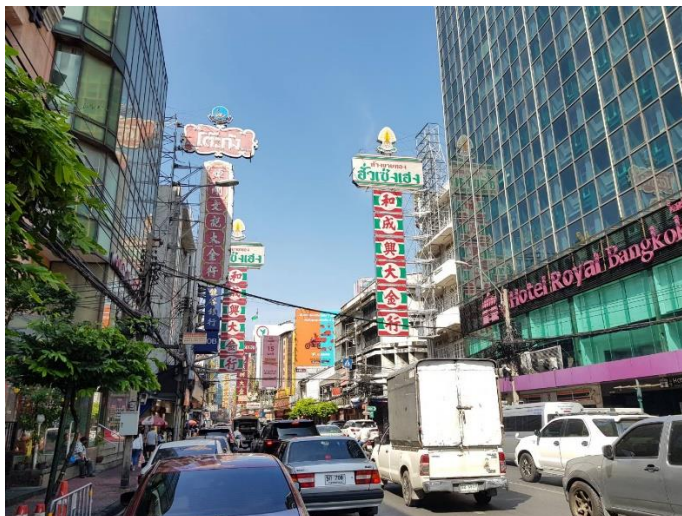
จากตารางข้างต้นปรากฏสถานที่ท่องเที่ยวจำนวนทั้งหมด 14 แห่ง ตามป้ายประตูทางออกของ สถานีจากโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All) ผู้วิจัยจึงศึกษาความสำคัญด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแต่ละสถานที่จากสถานที่ท่องเที่ยวจำนวน 14 แห่ง ได้แก่ ถนนคนเดินเยาวราช ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ) เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก ศาลาเฉลิมกรุง ห้างสรรพสินค้าดิโอลด์สยามพลาซ่า พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ (Museum Siam) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร พระบรมมหาราชวัง ปากคลองตลาด วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร และวัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร

1. ถนนคนเดินเยาวราช

ถนนเยาวราช เป็นที่อยู่อาศัยของชาวจีนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร เป็นเส้นทางหลักเพื่อขนส่งสินค้าจากท่าเรือจักรวรรดิ ผู้คนในละแวกนั้นประกอบอาชีพค้าขายตลอดเส้นทาง ปัจจุบันในช่วงเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีนมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจการค้า ดังที่ สุดารธา สุจฉายา (2547, น. 27 - 47) กล่าวว่า ถนนเยาวราชมีวัฒนธรรม วิถีชีวิต สถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์เป็นอย่างมากเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากเป็นย่านการค้าเก่าแก่ที่ก่อตั้งพร้อมกรุงรัตนโกสินทร์และเป็นชุมชนชาวจีนอพยพที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร ทำให้ถนนสายนี้เป็นถนนสายสำคัญต่อประวัติศาสตร์และเศรษฐกิจไทย

ช่วงเทศกาลตรุษจีนนักท่องเที่ยวจะมาที่ถนนเยาวราชเป็นจำนวนมาก จากการประชาสัมพันธ์เทศกาลตรุษจีนที่ถนนเยาวราชในหลายช่องทาง ดังที่ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย (2562, น. 33 - 34) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมเทศกาลตรุษจีนที่จัดขึ้นโดยกระทรวงวัฒนธรรมได้รับความอนุเคราะห์จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรณพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานในเทศกาลตรุษจีนที่ถนนเยาวราชจัดขึ้นทุกปี ซึ่งจากเดิมคนไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราชได้จัดเทศกาลตรุษจีนและพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

รูปแบบการค้าขายของถนนเยาวราชมีชื่อเสียงจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขายจากร้านนั่งรับประทานอาหารเป็นการขายแบบร้านอาหารริมทาง ดังที่ พิษานันท์ ช้องรักษ์ (2553, น. 3) กล่าวว่า อาหารริมทางในย่านเยาวราชได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงบริบทการขายสินค้าของสังคม เพื่อนำเสนอการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ดึงดูดความสนใจ โดยการพัฒนาภาพลักษณ์อาหารริมทางภายใต้บริบทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ภาพประกอบ 20 ถนนคนเดินเยาวราช

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่า ถนนคนเดินเยาวราช ตั้งอยู่บนถนนเยาวราช โดยเป็นย่านการค้าเก่าแก่และย่านอาศัยของชาวจีนอพยพที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ นอกจากนี้ถนนคนเดินเยาวราชยังได้รับความนิยมในช่วงเทศกาลตรุษจีน เนื่องจากการส่งเสริมจากกระทรวงวัฒนธรรม และความอนุเคราะห์จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณวรวราชักดิ์ สิริกัจจกริณีไพโรจน์พัฒนา รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

2. ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ)

ตลาดเก่าเยาวราช หรือ ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ เป็นตลาดภายในตรอกอิสรานุภาพ 6 หรือซอยเจริญกรุง 16 ซึ่งเป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน โดยมีการประกอบอาชีพค้าขายเป็นหลัก ตลอดเส้นทางมีร้านอาหารสด อาหารแห้ง และศาลเจ้าที่เป็นที่นับถือของคนในชุมชน ดังที่ ประวิทย์ พันธุโรจน์ (2545, น. 35 - 39) กล่าวว่า ตลาดเก่าเยาวราชเป็นต้นกำเนิดของย่านเยาวราช เพราะว่าคนในย่านนี้ประกอบอาชีพค้าขายมาช้านาน โดยตลาดเก่าแห่งนี้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน แหล่งการค้า ซึ่งมีเอกลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมเฉพาะแบบจีน

Chu Lulu (2561, น. 22) กล่าวว่า ตลาดเก่าเยาวราช เป็นพื้นที่ทำการค้าของคนไทยเชื้อสายจีนที่สืบทอดประเพณีและวิถีชีวิตจากบรรพบุรุษที่ผสมผสานวิถีชีวิตระหว่างคนไทยและคน

จีน ซึ่งมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนไทยเชื้อสายจีนย่านเยาวราช เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

ภาพประกอบ 21 ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ)

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่า ตลาดเก่าเยาวราช ตั้งอยู่ในตรอกอิศรานุภาพ 6 เป็นสถานที่ตั้งของชุมชนเล่งบ๊วยเอี้ยะ (ชุมชนชาวจีน) ภายในชุมชนมีลักษณะเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่ทำการค้าขายอาหารสดและอาหารแห้งเป็นหลัก มีการสืบทอดประเพณีและวิถีชีวิตจากบรรพบุรุษ นอกจากนี้ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยะที่คนในชุมชนศรัทธายังเป็นศาลเจ้าเก่าแก่ที่มีลักษณะโดดเด่นแบบศาลเจ้าจีนภูเขา

3. วัดมังกรกมลาวาส

วัดมังกรกมลาวาสเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญในการออกแบบออกแบบสถาปัตยกรรม เนื่องจากเป็นศูนย์รวมความศรัทธาของคนในชุมชน ดังที่ กรรณิการ์ สุธีรัตนภิรมย์ (2561, น. 72) กล่าวว่า วัดมังกรเป็นวัดจีนที่ถูกโดยพระภิกษุชาวจีน (พระอาจารย์สกเห็ง) ที่เดินทางมาเผยแผ่พุทธศาสนานิกายมหายานและนิกายเซน โดยมีออกแบบอาคารให้เหมือนวัดทางภาคใต้ของจีน และได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์โดยใช้กระเบื้องโมเสกทั้งภายในนอกและภายใน ซึ่งปัจจุบันเป็นวัดสำคัญของชาวไทยเชื้อสายจีน

BEM Bangkok Expressway and Metro Magazine (2563, น. 4) วัดมังกรหรือวัดเล่งเน่ยยี่ ซึ่งเป็นชื่อเดียวกับ สถาปัตยกรรม เป็นวัดสำคัญในย่านเยาวราชที่อยู่ในสังกัดคณะ

สงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย โดยมีจุดเด่น คือ มีเทพเจ้าต่าง ๆ หลายองค์ที่ผู้ศรัทธานิยมไหว้ขอพรมาก คือ เทพเจ้าแห่งโชคลาภ ไฉ่ซิงเอี้ย เพื่อขอพร แก้ปีชงกันในช่วงขึ้นเทศกาลปีใหม่จีน

ภาพประกอบ 22 วัดมังกรกมลาวาส

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า วัดมังกรกมลาวาสเป็นวัดจีนที่สำคัญของชาวไทยเชื้อสายจีนซึ่งมีการออกแบบให้เหมือนวัดทางใต้ของจีน และเป็นที่ยอมรับจากผู้ศรัทธาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะช่วยเทศกาลตรุษจีนเพื่อขอพรและแก้ปีชง

4. เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก

เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก เป็นศูนย์การค้าขนาดใหญ่ที่รวบรวมร้านค้าย่านสะพานเหล็ก เดิมเป็นห้างเก่าซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนสถานที่ที่จะบริเวณคลองโอง่าง เนื่องจากการจัดการระเบียบร้านค้าแผงลอยตามนโยบายรัฐ มาเป็นศูนย์รวมการค้าเกี่ยวกับโมเดลการ์ตูน เครื่องเล่นเกม เครื่องใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาเป็นศูนย์การค้าเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกม โมเดลการ์ตูน ของเล่น ซึ่งมีมากกว่า 500 ร้านในปัจจุบัน (ไทยรัฐออนไลน์, 2558, เว็บไซต์)

ก่อนจะเป็นเมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก ในปัจจุบันเดิมเป็นตลาดสะพานเหล็กบริเวณริมคลองโอง่างมาก่อน เนื่องจากการจัดการพื้นที่ร้านค้าแผงลอยตามนโยบายรัฐ ทำให้ร้านค้าแผงลอยย้ายมาเช่าที่ที่เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็กแทน โดยทำการขายสินค้าประเภทของเล่น เครื่องเล่น เหมือนเดิม (ไทยโพสต์, 2563, เว็บไซต์)

ภาพประกอบ 23 เมก้า พลาซ่า สะพานเหล็ก

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า เมก้าพลาซ่า สะพานเหล็กนั้นเดิมเป็นตลาดสะพานเหล็กมาก่อน โดยการเป็นศูนย์การค้าที่มีขนาดใหญ่มากกว่า 50 ร้าน และยังคงขายสินค้าเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกม ของเล่น และโมเดลตัวการ์ตูนเหมือนเดิม

5. ศาลาเฉลิมกรุง

ศาลาเฉลิมกรุง เป็นศูนย์รวมความบันเทิงด้านการแสดงและภาพยนตร์ในย่านวังบูรพาภิรมย์ เพื่อให้ผู้คนได้เรียนรู้วัฒนธรรมอันมีค่าของไทยและได้รับความเพลิดเพลินจากการชมการแสดง ดังมีผู้กล่าวถึงลักษณะเด่นของศาลาเฉลิมกรุง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระราชทานศาลาเฉลิมกรุง เพื่อเป็นโรงมหรสพสำหรับประชาชนที่ทำการแสดงหลายรูปแบบ เช่น การแสดงโขน ละคร ดนตรีหรือภาพยนตร์ เป็นต้น เนื่องโอกาสเฉลิมฉลองพระนครครบ 10 ปี (Bangkok Expressway and metro Magazine, พิเศษ, น. 13; คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ, 2561, น. 5)

การออกแบบตัวอาคารภายนอกให้โดดเด่นด้วยตึกรูปทรงสี่เหลี่ยมตามสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกจากการควบคุมและออกแบบการก่อสร้างโดยหม่อมเจ้าสมัยเฉลิม กฤดากร ผู้เปลี่ยนแปลงโรงไม้ให้เป็นตึกรูปทรงสี่เหลี่ยมตามแบบตะวันตก และมีบานประตูวาด

ลายไทย ทารัก และปิดทองแบบไทย (สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร, 2554, น. 183 - 184) ภายในเป็นโรงฉายภาพยนตร์ศาลาเฉลิมกรุงมีอาคารเป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกและประดับด้วยสถาปัตยกรรมไทย เช่น หัวยักษ์ หัวลิง และหัวฤๅษี เป็นต้น ปัจจุบันยังคงเปิดการแสดงโชว์ โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นหุ้นส่วนใหญ่ของโรงภาพยนตร์ (ศาลาเฉลิมกรุง, 2564, เว็บไซต์)

ภาพประกอบ 24 ศาลาเฉลิมกรุง

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า ศาลาเฉลิมกรุง ตั้งอยู่บนถนนเจริญกรุง ซึ่งเป็นสถานที่ชมการแสดงทุกรูปแบบสำหรับประชาชนที่ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โดยมีอาคารที่โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกและตกแต่งภายในด้วยสถาปัตยกรรมแบบไทย

6. ห้างสรรพสินค้าดิโอลด์สยามพลาซ่า

ห้างสรรพสินค้าดิโอลด์สยามพลาซ่า เป็นห้างสรรพสินค้าที่สร้างขึ้นบนพื้นที่ตลาดเก่า ซึ่งเป็นตลาดขายสินค้าประเภทผ้า และมีบริการตัดเย็บครบวงจร เดิมมีชื่อว่า ตลาดมิ่งเมือง ภายหลังปรับปรุงเป็นศูนย์การค้าซึ่งกลายเป็นแหล่งค้าขายผ้าขนาดใหญ่ของกรุงเทพมหานคร โดย

เป็นศูนย์รวมเสื้อผ้าประเภทต่าง ๆ ต่อมาได้พัฒนาให้กลายเป็นห้างสรรพสินค้าสำหรับขายผ้าที่มีระบบตัดเย็บครบวงจร (The old siam plaza, 2564, เว็บไซต์)

BOT Magazine (2563, น. 6) กล่าวว่า ดิโอดส์สยามพลาซ่า เป็นแหล่งซื้อผ้าไหมชั้นเยี่ยมของกรุงเทพมหานคร และมีลานบริเวณชั้น 1 เรียกว่า ลานเฟื่องนคร ซึ่งเป็นร้านขนมไทยและอาหารไทยที่อร่อย มีให้เลือกหลากหลายและมีชื่อเสียง

ภาพประกอบ 25 ศูนย์การค้าดิโอดส์สยามพลาซ่า

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า ศูนย์การค้าดิโอดส์สยามพลาซ่า เป็นศูนย์รวมการค้าขายเกี่ยวกับผ้าในกรุงเทพมหานครที่พัฒนามาจากตลาดเป็นแหล่งค้าขายผ้าและตัดเย็บผ้าครบวงจร นอกจากนี้ยังมีสินค้าอื่นให้ผู้คนเลือกสรร เช่น ขนมไทยและอาหารไทย เป็นต้น

7. พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ (Museum Siam)

พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ หรือ Museum Siam เป็นแหล่งการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทยแบบใหม่ จากรูปแบบการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย Museum Siam มีจุดประสงค์เพื่อแสดงความเป็นชาติไทย เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทำให้ผู้ชมเรียนรู้เกี่ยวกับ “รากเหง้าชาวไทย” ตั้งแต่ออดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนไทย คนต่างชาติและนักท่องเที่ยว (สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ, 2564, เว็บไซต์)

กานต์รวี ชมเชย (2557, น. 2) กล่าวว่า พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้แก่พิพิธภัณฑ์ โดยนำเสนอเนื้อหาด้วยเทคโนโลยีและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ใหม่ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทยที่ทำให้เกิดประสบการณ์และความรู้ความเพลิดเพลิน

ภาพประกอบ 26 พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ หรือ Museum Siam เป็นพิพิธภัณฑ์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบใหม่ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ “รากเหง้าชาวไทย” ผู้ชมจะได้รับประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งสร้างความเพลิดเพลินแก่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติ

8. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร หรือ วัดโพธิ์ เป็นวัดที่รวบรวมศิลปะไทยและภูมิปัญญาด้านการแพทย์ ดังที่ สาวินี สีมี่โชค (2557, น. 4 - 5) กล่าวว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารมีความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมไทย เช่น ภาพเขียนสีน้ำมันภายในโบสถ์ รูปปั้นอัปสราและฤๅษีตัดตน พระวิหารพุทธไสยาส จารึก

พิพิธภัณฑ์ และสระจระเข้ นอกจากนี้มีการจัดงานเทศกาลสงกรานต์วัดโพธิ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการมากขึ้น

BEM Bangkok Expressway and Metro Magazine (2563, น. 5)ว่า วัดโพธิ์ มีพุทธศิลป์มากมายและมหัศจรรย์กับต้นตำรับนวดแผนไทยอันเลื่องชื่อ บ่งบอกวิถีสุขภาพตั้งแต่บรรพบุรุษที่ตกทอดจากรุ่นสู่รุ่น

ภาพประกอบ 27 วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร หรือวัดโพธิ์ เป็นพุทธศาสนสถานที่น่าสนใจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจ เนื่องจากมีจุดเด่นด้านสถาปัตยกรรมไทย ศิลปกรรมไทย พุทธศิลป์ และต้นตำรับการนวดแผนไทย ที่แสดงภูมิปัญญาการรักษาสุขภาพของคนไทยจากบรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน

9. วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร

วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร เป็นวัดที่มีความสำคัญต่อบ้านเมืองที่อยู่ในพระบรมมหาราชวัง ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากอยู่ในพื้นที่เดียวกับพระบรมมหาราชวัง โดยมีความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรม เช่น พระอุโบสถ ศาลาราย มณฑปยอดพระปรางค์ วิหารยอด ปราสาทพระเทพบิดร บุษบกประดิษฐานพระบรมราชสถูปลักษณะและรูปช้างโลหะ เจดีย์ทอง พระปรางค์ต่าง ๆ และ

ยักษ์ทวารบาลจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ เป็นต้น เนื่องจากการผสมผสานสถาปัตยกรรมและ วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของประเทศไทย (การท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร, 2563, เว็บไซต์; สราวุฒิ เขียวพฤษ, 2561, น. 66 - 89)

นอกจาก ผู้สดี จันทวิมล (2558, น. 41) ผู้สดี จันทวิมล (2558, น. 41) กล่าวถึงสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์และเขตพื้นที่ของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นพระอารามหลวงที่อยู่ใน พระบรมมหาราชวัง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีพระระเบียงล้อมรอบ 4 ทิศ ทิศเหนือและ ทิศตะวันออกติดกับกำแพงพระบรมมหาราชวัง และทิศตะวันตกติดกับสนามหน้าพระราชฐาน ชั้นนอก โดยเป็นที่ประดิษฐานของพระแก้วมรกต ซึ่งอัญเชิญมาจากพระราชวังเดิมกรุงธนบุรี และ เป็นที่ประชุมถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาธิษฐานและประกอบพระราชพิธีมงคล

ภาพประกอบ 28 วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นวัดหลวงที่อยู่ใน พระบรมมหาราชวังที่สำคัญและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เพราะเป็นวัดที่โดดเด่นด้าน สถาปัตยกรรมที่สะท้อนเรื่องราวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และเป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธี สำคัญต่าง ๆ

10. พระบรมมหาราชวัง

พระบรมมหาราชวัง เป็นสถานที่แห่งแรกที่เกิดขึ้นเมื่อสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นใหม่ และเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจ ดังที่ รณกร เจริญศรี (2557) กล่าวว่า พระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ โดยใช้ในการบริหารงานราชการแผ่นดินในอดีต ปัจจุบันพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในด้านสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมมากที่สุด

พระบรมมหาราชวังเป็นพระราชนิเวศน์แห่งแรกในกรุงเทพมหานครถูกสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 ด้วยสถาปัตยกรรมแบบรัตนโกสินทร์ตอนต้น เดิมเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวหลายประเภท (การท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร, 2563, เว็บไซต์)

ภาพประกอบ 29 พระบรมมหาราชวัง

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ไทย ซึ่งปัจจุบันได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ เนื่องจากมีความโดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก

11. ปากคลองตลาด

ปากคลองตลาด เป็นตลาดดอกไม้ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากใน กรุงเทพมหานคร ดังที่ กรรมการ สุธีรัตนาภิรมย์ (2561, น. 149 - 152) ตลาดแห่งนี้เป็นแหล่งการค้าซื้อขายสินค้าอุปโภคบริโภคที่สำคัญ ทั้งร้านค้าในตึกแถวทั้งสองแนว และหาบเร่ตามบาทวิถี โดยปัจจุบันองค์การตลาดกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้เป็นตลาดกลางผัก ผลไม้และดอกไม้

เกียรติ จิวะกุล (2552, น. 94 - 97) กล่าวว่า ปากคลองตลาดเป็นตลาดขายสินค้าอุปโภคบริโภค ผัก ผลไม้และดอกไม้ โดยมีลักษณะการขายแบบหาบเร่

ภาพประกอบ 30 ปากคลองตลาด

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปากคลองตลาดเป็นแหล่งค้าขายสินค้าอุปโภคบริโภคในรูปแบบการขายแบบหาบเร่ ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดให้เป็นตลาดกลางผัก ผลไม้และดอกไม้โดยองค์การตลาดกระทรวงมหาดไทย

12. วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร

วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร เป็นวัดฝั่งกรุงธนบุรีซึ่งประดับด้วย “หงส์” บนหลังคาพระอุโบสถ โดยได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ภายในวัดมีสถานที่สำคัญ เช่น พระอุโบสถ ตู้พระไตรปิฎก และสระน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น ตั้งอยู่ใกล้เขต

พระราชฐานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ถูกสร้างตั้งแต่สมัยอยุธยาและได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 5 ต่อมาจนเกือบไม่เหลือร่องรอยศิลปะสมัยกรุงธนบุรี ภายในวัดมีสิ่งสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้แก่ พระวิหาร พระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ กุฏิ ศาลเจ้าพ่อตากวัดหงส์ ตู้พระไตรปิฎก และสระน้ำมนต์ โดยมีความเชื่อว่า สระน้ำมนต์แห่งนี้เป็นสระที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเสด็จมาทรงน้ำก่อนออกศึก และประกอบพระราชพิธีสำคัญในสมัยกรุงธนบุรี โดยเปลี่ยนชื่อหลายครั้งตามความสำคัญในแต่ละสมัยของพระมหากษัตริย์ (กรรณิการ์ สุธีรัตนภิรมย์, 2561, น. 197 - 199; วัชรา คลายนาทร, 2555) ดังที่ ผุสดี จันทวิมล (2558, น. 209) กล่าวว่า วัดแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางปฐมเทศนาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นวัดที่อยู่ในเขตพระราชฐานในสมัยกรุงธนบุรี มีชื่อเดิมว่า วัดเจ็สวัง หรือวัดเจ้าขรัววัง ที่กล่าวในจดหมายเหตุในรัชกาลที่ 4 ว่าเป็นวัดที่เริ่มสร้างโดยจีนเจ็สวังที่เป็นคนบางกะดีจีน และได้เปลี่ยนชื่อเป็น วัดหงส์รัตนาราม หมายถึง วัดท่านแก้ว ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสร้างเพื่อเป็นที่บำเพ็ญกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงกรมพระศรีสุมังคละ

ภาพประกอบ 31 วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่า วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร ถูกประดับด้วย หงส์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ตามชื่อวัด มีความสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในฝั่งกรุงธนบุรีซึ่งสัมพันธ์กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และพระญาติฝ่ายหญิง โดยเป็นที่บำเพ็ญพระราชกุศลอย่างต่อเนื่องหลายยุคหลายสมัย และบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่เกิดในพื้นที่ผ่านช่วงเวลา นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีการประกอบพิธีอาบน้ำมนต์เพื่อเสริมสร้างสิริมงคลแก่ผู้อาบที่สระน้ำศักดิ์สิทธิ์ภายในวัดอีกด้วย

13. วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร เป็นวัดประจำรัชกาลในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ที่มีการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สวยงาม โดยมีพระปรางค์ที่ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เดิมชื่อ วัดมะกอกนอก มีพระปรางค์ที่ประดับด้วยชิ้นกระเบื้องเคลือบสีต่าง ๆ อย่างประณีต ซึ่งเป็นความภูมิใจของคนไทย ความสวยงามและความประณีตของงานสถาปัตยกรรมที่สรรค์สร้างได้อย่างลงตัวของวัดแห่งนี้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายสำหรับชาวไทยและชาวต่างชาติ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564, เว็บไซต์; สุวิธธ์ สาดสังข์, 2555)

ภาพประกอบ 32 วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่า วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร หรือ วัดมะกอกนอก เป็นวัดประจำรัชกาลในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งมีพระปรางค์ที่ตกแต่งด้วยกระเบื้องเคลือบสีต่าง ๆ เป็นความภาคภูมิใจของชาวไทยในด้านความสวยงาม ประณีต และเป็นสถานที่ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

14. วัดราชสิทธิธารามราชวรวิหาร

วัดราชสิทธิธารามราชวรวิหาร เป็นวัดที่มีความโดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรมและจิตรกรรมฝาผนังซึ่งแสดงถึงความประณีตและภูมิปัญญาของศิลปะไทย ดังที่ กรรณิการ สุธีรัตนากิริมย์ (2561, น. 212) กล่าวความเป็นมาว่า วัดราชสิทธิธารามเป็นวัดที่รัชกาลที่ 1 ทรงสร้างขึ้นเพื่อนิมนต์พระอาจารย์สุต วัดท่าหอย มาจำพรรษา และพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะพระญาณสังวรเถร และมีโบราณสถานสำคัญได้แก่ พระอุโบสถ เจดีย์ทรงเครื่อง กุฏิวิปัสสนาที่ล้อมรอบด้วยพระอุโบสถ และภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างหลวง

สุธี เวสสารชกิตติ (2558) กล่าวรูปแบบการสร้างว่า วัดราชสิทธิธารามเป็นวัดที่ถูกสร้างในสมัยรัชกาลที่ 1 มีการวางแผนผังวัดผสมกันระหว่างสมัยอยุธยาตอนปลายและรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยมีลักษณะเด่นกุฏิวิปัสสนา 24 หลัง ที่ล้อมด้วยพระอุโบสถแบบรัชกาลที่ 3 และมีภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ

ภาพประกอบ 33 วัดราชสิทธิธารามราชวรวิหาร

ที่มา: ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า วัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร มีสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นเป็นอย่างมาก โดยมีโบราณสถานสำคัญที่ถูกออกแบบและตกแต่งตามสถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ 1 และ 3

2.4 งานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ เส้นทางเดินรถและพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้า วัฒนธรรมจากย่านสำคัญตามแนวรถไฟฟ้า และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวจีน ดังนี้

การพัฒนาและออกแบบพื้นที่สาธารณะบริเวณรอบสถานี ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ในการใช้งานของผู้ใช้บริการมากที่สุด ดังที่ ยุทธภูมิ เผ่าจินดา (2550) ศึกษา รูปแบบการออกแบบพื้นที่บริเวณสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สนามกีฬาแห่งชาติ สยาม ชิดลมและเพลินจิต มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ส่วนรวมรอบสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสทั้ง 4 สถานี พบว่า พื้นที่สาธารณะรอบสถานีรถไฟฟ้า มีการเปลี่ยนแปลงจากการขยายพื้นที่สาธารณะยกระดับ เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมการค้า การสัญจร และกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นพื้นที่ทับซ้อนพื้นที่สาธารณะเดิม โดยมีแนวทางในการออกแบบให้เป็นพื้นที่ยกระดับและจัดผังใหม่ให้สอดคล้องกับระบบขนส่งมวลชน การตกแต่งเน้นความทันสมัยด้วยเอกลักษณ์ของย่านศูนย์การค้าใจกลางเมือง

วรลักษณ์ เขียวมีส่วน (2563) ศึกษา การพัฒนาเส้นทางทางท่องเที่ยวตามเส้นทางรถไฟฟ้าสายสีเขียว มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาและศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมตามแนวรถไฟฟ้าสายสีเขียวจำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีหมอชิต สถานีสะพานใหม่และสถานีคูคต โดยศึกษาเส้นทางรถไฟฟ้าสายสีเขียวและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินทางรถไฟฟ้าสายสีเขียวมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากคุณค่าด้านวัฒนธรรมของพื้นที่ กิจกรรมที่หลากหลายสามารถสะท้อนเรื่องราวและวิถีชีวิตของพื้นที่โดยรอบสถานี เพื่อเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตจากอดีต นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้อย่างสะดวกสบาย เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครมีเส้นทางผ่านสถานที่ประวัติศาสตร์และสะท้อนวัฒนธรรมในอดีตมากมาย ดังที่ สยาม เล้าเจริญ (2547) ศึกษา สถานที่ท่องเที่ยวตามแนวรถไฟฟ้า มี

วัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส และสถานีรถไฟฟ้ามหานครสายสีน้ำเงิน พบว่า เส้นทางเดินรถของสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส และสถานีรถไฟฟ้ามหานครสายสีน้ำเงินมีเส้นทางผ่านสถานที่สำคัญภายในกรุงเทพมหานคร เช่น ตลาดนัด พิชิตภัณฑ์ ห้างสรรพสินค้าและสถานบันเทิง เป็นต้น นอกจากนี้สถานที่ตามเส้นทางเดินรถของรถไฟฟ้ามหานครสายสีน้ำเงินยังผ่านย่านสำคัญของกรุงเทพมหานครที่เป็นแหล่งการค้า แหล่งท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ และแหล่งเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิต

นอกจากนี้ ประชาชาติธุรกิจ (2562) ศึกษา สถานที่รอบสถานีรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยายตามโครงการ Amazing 4 Stations 4 All มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวรอบสถานีรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ พบว่า เส้นทางเดินรถของสถานีรถไฟฟ้าผ่านสถานที่สำคัญ ได้แก่ ย่านเยาวราช ย่านวังบูรพาภิรมย์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์และฝั่งกรุงธนบุรี ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ฝั่งพระนครและฝั่งกรุงธนบุรี และการออกแบบสถานียังได้รับแรงบันดาลใจจากอัตลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อดึงดูดให้ผู้คนมาใช้บริการ นอกจากนี้โครงการ Amazing 4 Stations 4 All จัดขึ้นเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวได้เก็บภาพความสวยงามของสถานีรถไฟฟ้ามหานครทั้ง 4 สถานี และสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานี เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมรอบสถานี

นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพราะทำให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่แตกต่างจากเดิม ดังที่ Yu Tingting (2560) ศึกษา การจัดการทัศนียภาพของพระบรมมหาราชวังในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์โบราณสถานและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศไทย พบว่า ภายในพระบรมมหาราชวัง ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ พระบรมมหาราชวัง และวัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร การบริการภายในประกอบด้วยงานบริการทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ มีผู้บรรยายบริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่แห่งนี้ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจเพื่อใช้บริการท่องเที่ยว และด้านความสะดวกและความปลอดภัย จำเป็นต้องเพิ่มบุคลากรในการบริการและมีมาตรการรักษาความเป็นโบราณสถานเพื่อป้องกันความเสียหายของสถานที่ โดยเพิ่มข้อกำหนดในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทุกคน

Song Caiying (2557) ศึกษา การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชาติพันธุ์มอญ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและประเพณีของชาวมอญบ้านปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

พบว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมอญของบ้านปทุมธานีเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชน โดยกำหนดพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเป็นจุดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวให้ได้รับประสบการณ์ใหม่จากการท่องเที่ยว นอกจากนี้ภายในจังหวัดยังต้องพัฒนาเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติดั้งเดิม ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ และทำการประชาสัมพันธ์การให้บริการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่านฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 เห็นได้ว่า รถไฟฟ้ามหานคร เป็นระบบขนส่งประเภทหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งนำความเจริญสู่พื้นที่โดยรอบสถานี เนื่องจากเส้นทางเดินรถผ่านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การตกแต่งสถานีได้รับแรงบันดาลใจอัตลักษณ์ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมรอบสถานี เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจต่อผู้ใช้บริการ และเกิดประสบการณ์จากการสัมผัสสถานที่จริงของนักท่องเที่ยว

3. การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จัดเป็นนวัตกรรมหนังสือประเภทหนึ่ง เป็นหนังสือที่ช่วยดึงดูดความสนใจให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมทักษะการอ่าน และเสริมสร้างความรู้ให้ผู้ใช้อย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด 5 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วัตถุประสงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะที่ดีของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประโยชน์และความสำคัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรม Anyflip

3.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นรูปแบบใหม่ของหนังสือที่มีการนำเสนอโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีลักษณะคล้ายหนังสือทั่วไป และใช้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต เป็นต้น ดังที่ แวรวีไล จำปาศักดิ์ (2560, น. 3) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นหนังสือที่มีการนำเสนอข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง หรือวีดิโอ ซึ่งนำมาเชื่อมโยงเป็นเนื้อหาสาระ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้หนังสือ โดยใช้งานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

รูปแบบนำเสนอเนื้อหาสาระแบบดิจิทัลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะเป็น ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และสื่อต่าง ๆ ประกอบกับข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยใช้งานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเครื่องคอมพิวเตอร์ (กาญจนา ภูมมา และ จรัสลักษณ์ รัตนพันธ์, 2557, น. 12; สุภาภรณ์ แพรวี และ สัจจวรร จัตุระโทก, 2557, น. 26)

นอกจากนี้การนำเสนอข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยออกแบบให้เป็นหนังสือเล่มเดียวหรือหลายเล่ม และแสดงผลผ่านจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วยสื่อหลายมิติ เช่น ข้อความ ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น จึงทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว (ลลิตา เกตุเอม, 2555, น. 29; วารุณี คงวิมล, 2559, น. 10)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่มีรูปแบบการนำเสนอผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งซึ่งมีลักษณะของเนื้อหาสาระเป็นข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง หรือวิดีโอที่เชื่อมโยงกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้งาน โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เพื่อใช้งานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.2 วัตถุประสงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการอ่านของผู้ใช้อย่างรวดเร็ว โดยไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับสถานที่ เวลาและสร้างความสะดวกต่อการใช้งาน ดังมีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ ดังที่ สุทิน ใจจนประเสริฐ (2552, น. 10) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นเทคโนโลยีการศึกษารูปแบบหนึ่ง โดยได้สรุปวัตถุประสงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ 9 ข้อ ดังนี้

3.2.1 ผู้เรียนได้รับความสะดวกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากสามารถทบทวนเนื้อหาก่อนหน้าได้ด้วยตนเองเมื่อตอนต้องการ โดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาและสถานที่

3.2.2 กระตุ้นความสนใจในบทเรียนของผู้เรียน เนื่องจากคอมพิวเตอร์มีการประมวลผลที่รวดเร็ว ตอบสนองความต้องการในการเรียน

3.2.3 พัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่พัฒนาขึ้น ในขณะที่ลดค่าใช้จ่าย ลดเวลา และตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมกับผู้เรียน

3.2.4 เพื่อจัดเก็บข้อมูล รวบรวม หรือสำเนาเอกสารและข้อมูลในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

3.2.5 อำนวยความสะดวกในการเลือกบทเรียนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยสามารถเริ่มต้นและย้อนกลับไปยังบทเรียนต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนได้

3.2.6 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากองค์ประกอบเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากข้อความ ภาพนิ่ง และเสียงพร้อมกัน หรือเรียนรู้จากส่วนใดส่วนหนึ่ง

3.2.7 เพื่อให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงเนื้อหาในบทเรียนได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีการจัดเก็บไฟล์ข้อมูลที่แยกกันอย่างชัดเจนและใช้ระบบเท็กซ์ไฟล์ในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน

3.2.8 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องที่กำลังศึกษาจากข้อมูลอ้างอิง

3.2.9 เพื่อให้ผู้สอนสามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคลได้อย่างทั่วถึง

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์สองด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับความสะดวกสบาย กระตุ้นความสนใจ ตอบสนองความต้องการและความสนใจ สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ และด้านผู้สอน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการสอน เป็นฐานข้อมูลที่สามารถจัดเก็บรวบรวม หรือสำเนา ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งยังสามารถแก้ไขและเพิ่มข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมไปถึงการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอีกด้วย

3.3 ลักษณะที่ดีของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ส่วนประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะคล้ายกับหนังสือทั่วไป แต่แตกต่างกันโดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อกระตุ้นความสนใจและตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน ดังที่ ทศนกร สมใจหวัง (2558, น. 26 - 30) กล่าวถึง ลักษณะที่ดีของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 7 ส่วน ได้แก่ อักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ภาพ วีดีโอ และการเชื่อมโยงข้อมูลแบบปฏิสัมพันธ์

3.3.1 อักษรหรือข้อความ เป็นส่วนประกอบที่ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อกำหนดเนื้อหาการนำเสนอ เช่น คำอธิบายภาพ สัญลักษณ์ เสียง ภาพ หรือวีดีโอ เพื่อสื่อความหมายในคอมพิวเตอร์ โดยการให้ผู้ใช้ได้เลือกเป็นคำสั่งในการศึกษาข้อมูล ประกอบด้วย

3.3.1.1 สื่อความหมายชัดเจน

3.3.1.2 การปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับตัวอักษรบนจอคอมพิวเตอร์

3.3.1.3 กำหนดความยาวเนื้อหาให้เหมาะสม โดยใช้เทคนิคการแบ่งข้อมูลออกเป็นส่วนย่อย เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ

3.3.1.4 สร้างความสนใจให้อักษร โดยการเคลื่อนย้ายตำแหน่ง การหมุนหรือกำหนดช่วงเวลาในการมองเห็นสั้นๆ เพื่อให้ผู้ใช้ได้สังเกตเห็นอักษร

3.3.1.5 สร้างเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ เพื่อเป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูล โดยจัดทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระภายในบทเรียน เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจของเนื้อหาสาระที่ง่ายขึ้น

3.3.2 ภาพนิ่ง เป็นภาพที่ได้จากการสร้างด้วยโปรแกรมหรือจากการสแกนจากเอกสาร ซึ่งต้องมีค่าความสว่าง ค่าสี และความละเอียดที่เหมาะสม จึงจะนำมาใส่ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความสนใจในการเรียกใช้ข้อมูลและประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บข้อมูล โดยมีการเลือกใช้ทั้งหมด 3 ไฟล์ ได้แก่ ไฟล์สกุล GIF ไฟล์สกุล JPEG และไฟล์สกุล PNG ดังนี้

3.3.2.1 ไฟล์สกุล GIF มากจากชื่อเต็มว่า Graphic Interchange Format เป็นข้อมูลภาพขนาดเล็ก นิยมใช้กับภาพวาดหรือตัวการ์ตูนที่แสดงผลต่ำ มีความละเอียดน้อย โดยมีลักษณะเด่นในการเคลื่อนไหวของภาพ แต่มีความละเอียดต่ำ

3.3.2.2 ไฟล์สกุล JPEG มาจากชื่อเต็มว่า Joint Photographic Experts Group เป็นข้อมูลภาพทั่วไปที่เหมาะสมสำหรับภาพถ่าย โดยมีลักษณะเด่นเป็นความคมชัดของสี สามารถปรับระดับความละเอียดข้อมูลได้ แต่ไม่สามารถนำพื้นหลังออกจากภาพได้

3.3.2.3 ไฟล์สกุล PNG มาจากชื่อเต็มว่า Portable Network Graphics เป็นข้อมูลภาพที่ลักษณะเด่นที่ความเร็วในการเรียกใช้งาน โดยไม่เกิดความสูญเสียความละเอียดของภาพ หากใช้งานความละเอียดสูงจะทำให้การปรากฏของภาพช้าลง เนื่องจากขนาดไฟล์มีขนาดต่ำ

3.3.3 ภาพเคลื่อนไหว เป็นการแสดงความต่อเนื่องของชุดภาพที่นำเสนอให้ภาพเกิดการเคลื่อนไหว เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจง่ายจากเนื้อหาที่มีความยากคล้ายภาพยนตร์ โดยสื่อประเภทนี้จะถูกจัดเก็บในไฟล์รูปแบบ GIF ซึ่งมีขนาดไฟล์ต่ำและสามารถเรียกข้อมูลได้ง่าย

3.3.4 เสียง เป็นชุดข้อมูลเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ ทำให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความน่าสนใจมากขึ้นจากการเติมชุดเสียง เช่น เสียงดนตรี เสียงสังเคราะห์ เป็นต้น โดยการที่ผู้สร้างใช้จากเทปคาสเซ็ทหรือจากแผ่นซีดี เพื่อแปลงสัญญาณไฟฟ้าเป็นเสียงในรูปแบบไฟล์เสียง ได้แก่ ไฟล์สกุล WAV และ MIDI

3.3.5 ภาพวีดิทัศน์ เป็นภาพเสมือนจริงที่มีลักษณะแตกต่างจากภาพเคลื่อนไหว ที่ถูกสร้างจากคอมพิวเตอร์ เนื่องจากมีความจำเป็นในการใช้พื้นที่จัดเก็บข้อมูลเป็นจำนวนมาก และต้องใช้เวลาในการดาวน์โหลดนาน ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีดิจิทัลวีดิโอการ์ด (Digital Video Card) ในการทำงานเป็นสำคัญ โดยใช้รูปแบบไฟล์ตระกูลเอวีไอ มูฟวี และเอ็มพีเอก

3.3.6 การเชื่อมโยงข้อมูลแบบปฏิสัมพันธ์ เป็นเหมือนปุ่มคำสั่งที่ใช้ในการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าใช้ข้อมูลภายในหนังสือ โดยมีลักษณะคล้ายกับปุ่มเข้ารับชมข้อมูลให้ผู้เข้าใช้ได้เลือกใช้งานชุดข้อมูลภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เช่น ข้อมูลเนื้อหา

รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น ซึ่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ การใช้เมนู และการใช้ฐานข้อมูลไฮเปอร์มีเดียร์

3.3.6.1 การใช้เมนู เป็นรูปแบบทั่วไปในการเชื่อมโยงข้อมูลภายในเล่มของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากการเรียงลำดับหัวข้อและเลือกเข้าถึงข้อมูลย่อยในส่วนถัดไป

3.3.6.2 การใช้ฐานข้อมูลไฮเปอร์มีเดีย เป็นรูปแบบการเชื่อมโยงในลักษณะเหมือนใยแมงมุมในการเชื่อมโยงเนื้อหาภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากการเชื่อมโยงคำสำคัญ เช่น ข้อความ เสียง รูปภาพ เป็นต้น เพื่อเข้าถึงเนื้อหาซึ่งตรงตามความต้องการของผู้ใช้

3.3.7 การจัดเก็บข้อมูลมัลติมีเดีย เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จัดเป็นสื่อรูปแบบมัลติมีเดีย และมีการใช้ชุดข้อมูลที่หลากหลายทำให้มีความจำเป็นในการใช้พื้นที่เก็บข้อมูลเป็นจำนวนมาก จึงนิยมใช้แผ่นซีดีรอม หรือแผ่นดีวีดี เพื่อจัดเก็บข้อมูลและนำสื่อกลับมาใช้ใหม่เพื่อทบทวนและเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ดีต้องเป็นหนังสือที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยใช้อักษร สัญลักษณ์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง หรือภาพวีดิทัศน์ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสามารถพัฒนาตนเอง จัดเก็บข้อมูลและสำเนาจากข้อมูลภายในเล่ม

3.4 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีส่วนประกอบคล้ายหนังสือทั่วไป แต่มีการนำเสนอด้วยระบบดิจิทัลจึงทำให้มีรูปแบบการนำเสนอที่กระตุ้นความอยากรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในรายวิชาได้ด้วยตนเอง และผู้สอนยังสามารถติดตามความก้าวหน้าจากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย ดังที่ ญัฐพงศ์ เนียมหลวง (2559, น. 1) กล่าวถึง สื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาจากรูปแบบการนำเสนอที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและสามารถตอบสนองของความต้องการในการใช้งานได้ทันที โดยข้อมูลที่นำเสนออยู่มาปรับปรุงเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนรายบุคคล

นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียนมากขึ้นและรวดเร็วขึ้นจากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากมีวิธีการสร้างโดยการเรียงลำดับเนื้อหาที่สามารถค้นหาได้ง่าย กระตุ้นความสนใจ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ด้วยการเชื่อมต่อกับความรู้ภายในหนังสือและสามารถสืบค้นเพิ่มเติมจากแหล่งอ้างอิงได้ จึงสามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระภายในหนังสือ และสามารถทบทวนความรู้ตามหัวข้อที่เคยเรียน ทั้งยังสามารถพัฒนาและแก้ไขเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้เหมาะกับการนำมาใช้ในรายวิชาที่ต้องเพิ่มเติมความรู้ใหม่

ตลอดเวลา นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถช่วยให้ผู้สอนสามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคลได้มากขึ้น ทำให้มีเวลาพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขเนื้อหาให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ เนื่องจากมีการเก็บข้อมูลแยกไฟล์ไฟล์ ทำให้สามารถแก้ไขได้เร็วและสามารถนำข้อมูลออกมาใช้โดยเท็กไฟล์ซึ่งเป็นศูนย์รวมของไฟล์ ทั้งยังสามารถสำเนาในรูปแบบของเอกสาร แผ่นซีดีหรือฮาร์ดดิสก์ เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนสอน (วารุณี คงวิมล, 2559, น. 20 - 21; อรวรรณ อรุณวิภาส, 2553, น. 27 - 29)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างมาก สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน เมื่อได้ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะสามารถพัฒนาเนื้อหาในรายวิชาตามที่ตนเองสนใจได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากสามารถค้นหาจากคำสำคัญเพื่อศึกษาก่อน และสามารถนำมาใช้ในการทบทวนความรู้ ทั้งยังกระตุ้นความสนใจทำให้เกิดการเรียนรู้จากรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาภายในหนังสือ

2. ด้านผู้สอน ทำให้สามารถพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ตลอดเวลา เนื่องจากสามารถแก้ไขเนื้อหาสาระภายในหนังสือได้อย่างรวดเร็ว และเก็บข้อมูลได้หลายรูปแบบ เช่น เอกสาร แผ่นซีดี หรือฮาร์ดดิส

3.5 ความรู้เกี่ยวกับ Anyflip

Anyflip เป็นเว็บไซต์ให้บริการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป มีที่สร้างจากเว็บไซต์สำเร็จรูป Anyflip สามารถเปลี่ยนไฟล์ PDF ให้เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถตกแต่งเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ใช้งานได้รับความเพลิดเพลินจากการใช้งาน (Anyflip, 2565, ออนไลน์)

เมื่อเริ่มใช้งานเว็บไซต์ Anyflip จะต้องสมัครเพื่อใช้บริการเว็บไซต์ โดยสมัครได้ 2 ช่องทาง ได้แก่ สมัครโดยตรงใน www.anyflip.com และ เข้าระบบผ่าน google หรือ facebook เมื่อสมัครเข้าใช้งานแล้วจะปรากฏหน้าชั้นหนังสือ ให้เลือก add new book เพื่อสร้างหนังสือ และนำเข้าไฟล์ PDF โดยเลือกคำสั่ง Upload your PDF เพื่อสร้างเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - Book) เมื่อไฟล์อัปโหลดเรียบร้อยแล้วจะปรากฏหน้าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หลังจากนั้นให้เลือกคำสั่ง Save and close จากนั้นให้กดเลือกที่ชั้นหนังสือเพื่อเลือกคำสั่ง Add book ทำให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ถูกเพิ่มอยู่ในชั้นหนังสือ เมื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ปรากฏบนชั้นหนังสือแสดงว่า การสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้สร้างสามารถส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นให้แก่บุคคลอื่นได้โดยการส่งลิงค์ของเว็บไซต์หรือภาพคิวอาร์โค้ด เพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้

เว็บไซต์ Anyflip เป็นเว็บไซต์สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปที่สามารถสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้จากการแปลงข้อมูลไฟล์สกุล PDF เท่านั้น และสามารถเข้าใช้งานได้จากการเข้าถึงหรือแสดกนคิวอาร์โค้ดของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การสร้างและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ดังนี้

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ดังที่ วีระศักดิ์ เหล่ากอ (2553) ศึกษา การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง มนต์ปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอปายจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ กองแลน วัดพระธาตุแม่เย็น แคมป์ช้าง น้ำตกหมอบแฝง สะพานประวัติศาสตร์ท่าปาย ศูนย์วัฒนธรรมจีน ยูนนาน ไปงน้ำร้อนท่าปาย และวัดน้ำฮู รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีเนื้อหาจำนวน 8 บท มีค่าประสิทธิภาพ 81.30/82.2 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ผลการศึกษาพบว่า การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง มนต์ปาย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สามารถเสริมสร้างความรู้และสร้างภาคภูมิใจในท้องถิ่นช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สิริภัทร์ เมืองแก้ว และ กุลสิรินทร์ อภิรัตน์วรเดช (2561) สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาและวัฒนธรรมภาษาจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อนบ้าน (ภาษาจีน) จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E – book รายวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อนบ้าน (ภาษาจีน) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีประสิทธิภาพหลังใช้สูงกว่าก่อนใช้เท่ากับ 81.38/82.05 ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนมาก จากการเรียนรู้ด้วยเนื้อหาภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

วรรณคดีไทยเรื่อง รามเกียรติ์ เป็นวรรณคดีที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจ ดังที่ อัจฉริยา วสุนันต์ (2560) ศึกษา วรรณคดีไทยเรื่อง รามเกียรติ์ และนำไปสร้างเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน ถ่ายทอดวัฒนธรรม และความรู้เพิ่มเติมวรรณคดีไทยเรื่อง รามเกียรติ์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นวรรณคดีเรื่องสำคัญของไทยในรูปแบบการท่องเที่ยวจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยมีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเรื่อง รามเกียรติ์ รามเกียรติ์ในวัดพระแก้ว ประติมากรรมเกี่ยวกับรามเกียรติ์ จิตรกรรม

เกี่ยวกับรามเกียรติ์ ไขนจากเรื่อง รามเกียรติ์ ส่วนนวนไทยจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตำนานยักษ์จากเรื่อง รามเกียรติ์ และของที่ระลึกจากเรื่อง รามเกียรติ์ ประกอบด้วย บทนำ ตัวบท ความรู้เพิ่มเติม คำศัพท์ และแบบทดสอบทำยบทเรียน จำนวน 8 บท มีค่าประสิทธิภาพ 84.92/82.35 สูงกว่า เกณฑ์ 75/75 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.75 ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมวรรณคดี ไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง รามเกียรติ์ สำหรับชาวต่างประเทศ สามารถพัฒนาผู้เรียนชาวต่างชาติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีไทยเรื่อง รามเกียรติ์ จากรูปแบบการท่องเที่ยว และ อิทธิพลของวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมไทย

ธนบัตรเป็นเงินที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งภายในธนบัตรมีรูปภาพเรื่องราวประวัติศาสตร์ของ ไทยที่สามารถเรียนรู้ไทยศึกษาจากธนบัตร ดังที่ Shu Ping Feng (2562) ศึกษา ธนบัตรหมุนเวียน ในรัชกาลที่ 9 และนำไปสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ไทยศึกษา จากเรื่องราวบนธนบัตรหมุนเวียนในสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยจัดทำเป็นหนังสือ อ่านเพิ่มเติมที่ประกอบด้วย บทอ่าน บทอ่านเพิ่มเติม คำศัพท์ ความรู้เพิ่มเติม และแบบทดสอบ ทำยบทเรียน จำนวน 9 บท ที่มีเนื้อหาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ ความเป็นมา ของธนบัตรไทย สมัยสุโขทัยกับภาษาไทย น้ำกับวิถีชีวิต ประเพณี พระราชพิธี เหตุการณ์สำคัญใน ประวัติศาสตร์ประเทศไทย ความหลากหลายทางเชื้อชาติในสังคมไทย สถาปัตยกรรมไทย และ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าประสิทธิผล 84.20/78.67 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 และมีค่า ดัชนีประสิทธิผลคือ 0.67 ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตร หมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความเป็นไทย จากเนื้อหาด้านไทยศึกษาที่ปรากฏบนธนบัตรหมุนเวียนในสมัยรัชกาลที่ 9 โดยใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวจีน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นเห็นได้ว่า การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใน การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง โดยมีส่วนประกอบเหมือนหนังสือทั่วไป แตกต่างกันเพียงวิธีการนำเสนอที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งสามารถ ตอบสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียนได้ดี สำหรับการเรียนวัฒนธรรมของผู้เรียน ชาวต่างชาติ จึงเป็นทางเลือกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มเติมความรู้เฉพาะทางได้ ตามความต้องการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงใช้โปรแกรม Anyflip เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่ปรากฏในย่านฝั่งกรุงธนบุรีและฝั่งพระนคร โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดรูปแบบการวิจัย
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. การกำหนดรูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบแบบ One shot case study เป็นการทดลองหนึ่งกลุ่มและสังเกตผลครั้งเดียว มุ่งเน้นวิจัยเชิงทดลองเพื่อทดลองกับกลุ่มทดลองเดียวเท่านั้น ดังที่ ประสาท เนืองนาม (2560, น. 120) กล่าวว่า One shot case เป็นแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองที่มุ่งทดลองกับกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียวซึ่งมีการทดลองจำนวน 1 กลุ่ม และสังเกตผล 1 ครั้ง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นกับตัวแปรตามแล้วสรุปผล

2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของผู้วิจัยคือ นักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกุ้ยหลิน (Guilin University) ใช้การทดลองแบบกลุ่มทดลองเดียวจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาชาวจีนที่เรียนเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 เรียนในรายวิชา วัฒนธรรมไทย และยินดีเข้าร่วมการทดลองตลอดระยะเวลาการทดลอง ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมการทดลองทั้งหมดจำนวน 6 คน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งไทยและต่างประเทศ โดยมีขั้นตอนการสร้างหนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลภาคสนาม การคัดเลือกเนื้อหาและการจัดลำดับหัวข้อ และการสร้างแบบทดสอบ

3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 3 ประเด็น ได้แก่ ประวัติศาสตร์ย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม และการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3.1.1 ประวัติศาสตร์ย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ เขตพื้นที่ประวัติศาสตร์ย่านฝั่งธน - ฝั่งพระนคร รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และสถานที่ท่องเที่ยวตามแนวรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 โดยคัดเลือกจากสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยายแบบใต้ดินที่ประชาสัมพันธ์ในโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All) จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ และสถานที่ท่องเที่ยวจากป้ายประตูทางออกของสถานีทั้งหมด 14 แห่ง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

3.1.2 การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ประเภทของการท่องเที่ยววัฒนธรรม และประโยชน์และความสำคัญของการท่องเที่ยว

3.1.3 การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยแบ่งการศึกษาเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วัตถุประสงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะที่ดีของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประโยชน์และความสำคัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรม Anyflip

3.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามตามสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และสถานที่ท่องเที่ยวจากป้ายประตูทางออกในสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 พบว่าภายในและภายนอกของสถานีที่เข้าร่วมโครงการมหัศจรรย์ 4 สถานี MRT เพื่อทุกคน (Amazing 4 Stations 4 All) ตกแต่งด้วยอัตลักษณ์ตามพื้นที่ตั้งของสถานี 4 สถานี และสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก 14 แห่ง ดังนี้

ตาราง 3 ตารางแสดงการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	สถานที่	สิ่งที่พบ
1	6 ก.พ. 2564	สถานีวัดมังกร	จากป้ายแสดงข้อมูลภายในสถานีวัดมังกรบริเวณประตูทางออกที่ 1 พบว่า สถานีวัดมังกรตั้งอยู่บริเวณสี่แยกแปลงนามใกล้ชุมชนเยาวราช มีประตูทางออก 3 ประตู ได้แก่ 1 ถนนแปลงนาม 2 ซอยเจริญกรุง 16 และ 3 วัดมังกรกมลาวาส ภายนอกสถานีออกแบบให้เป็นอาคารทรงชิโน-โปรตุกีส และภายในเป็นอาคารใต้ดิน 3 ชั้น ใช้สีแดงและสีทองในการตกแต่งรอบสถานีด้วยลายประแจจีน บริเวณทางออกของแต่ละประตูจะตกแต่งด้วยรูปมังกร ดอกบัว ตึกตาคีจัน และดอกไม้ โดยมีจุดเด่นที่บริเวณทางเดินประตูทางออกที่ 2 ที่ออกแบบให้เป็นท้องมังกร มีสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก 3 แห่ง ได้แก่ ถนนคนเดินเยาวราช ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ) และวัดมังกรกมลาวาส
		สถานีสามยอด	จากป้ายแสดงข้อมูลบริเวณประตูทางออกที่ 1 ของสถานีสามยอด พบว่า สถานีสามยอดตั้งอยู่บริเวณแยกสามยอด มีประตูทางออก 3 ประตู ได้แก่ 1 ถนนมหาไชย 2 ถนนเจริญกรุง และ 3 ดิโอดส์สยามพลาซ่า ภายนอกสถานีออกแบบด้วยสถาปัตยกรรมแบบชิโน – โปรตุกีสให้กลมกลืนกับอาคารรอบ ๆ สถานี ใช้สีเหลืองและสีเขียวในการตกแต่งอาคารภายนอก ภายในเป็นอาคารใต้ดิน 3 ชั้น บริเวณชั้นจำหน่ายตั๋วตกแต่งเครื่องจำหน่ายตั๋วอัตโนมัติเป็นรูปประตูสามยอด และประดับภาพเรื่องราวความเจริญภายในอดีตของย่านวังบูรพาภิรมย์บริเวณเสาของชั้นชานชาลา มีสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก 3 แห่ง ได้แก่ เมก้าพลาซ่า สะพานเหล็ก ศาลาเฉลิมกรุง และดิโอดส์สยามพลาซ่า

ตาราง 3 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	สถานที่	สิ่งที่พบ
1	6 ก.พ. 2564	สถานีสนามไชย	จากป้ายแสดงแรงบันดาลใจบริเวณชั้นที่ 1 ของสถานีสนามไชย พบว่า ตั้งอยู่บริเวณในกลางเกาะรัตนโกสินทร์ มีประตูทางออก 5 ประตู ได้แก่ 1 มิวเซียมสยาม 2 โรงเรียนวัดราชบพิธ 3 โรงเรียนวัดราชบพิธ 4 ปากคลองตลาด และ 5 สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ภายในสถานีตกแต่งให้มีลักษณะคล้ายท้องพระโรงสมัยรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย เสาสดมภ์ กระเบื้องลายดอกพิกุล และลายดอกบัววงกลนี้ปิดทองคำเปลว นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์ใต้ดินที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปวิทยาการ งานหัตถกรรม และวัตถุโบราณที่ขุดพบขณะก่อสร้างสถานี มีสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก 5 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) พระบรมมหาราชวัง และปากคลองตลาด
		สถานีอิสรภาพ	จากป้ายแสดงการตกแต่งภายในสถานีอิสรภาพ พบว่า สถานีอิสรภาพ ตั้งอยู่บริเวณถนนอิสรภาพ มีประตูทางออก 2 ประตู ได้แก่ 1 ซอยอิสรภาพ 34 และ 2 ซอยอิสรภาพ 23 ภายในสถานีเป็นอาคารใต้ดิน 3 ชั้น ประดับด้วยรูปหงส์อะคริลิคสีทองและสีใสที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัดหงส์รัตนารามราชวรวิหารที่อยู่บริเวณเครื่องจำหน่ายตั๋วอัตโนมัติ โดยเป็นสถานีที่อุโมงค์รถไฟใต้ดินลึกถึง 30 เมตร ลอดข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาความยาว 200 เมตร มีสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก 3 แห่ง ได้แก่ วัดราชสิทธิธารามราชวรวิหาร วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร และวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

ตาราง 3 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	สถานที่	สิ่งที่พบ
2	27 พ.ย. 2564	วัดมิ่งกรมลาวาส	วัดมิ่งกรมลาวาส อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 3 ประมาณ 50 เมตร เป็นวัดจีนที่มีชื่อเสียงในเยาวราช ภายในตกแต่งด้วยสถาปัตยกรรมแบบจีนเป็นที่ประดิษฐานของเทพเจ้าไฉ่ซิงเอี้ยะ (เทพเจ้าแห่งโชคลาภ) และเป็นสถานที่แก๊งและขอพรเกี่ยวกับโชคลาภจึงทำให้เป็นที่นิยมมาสักการะบูชาของคนในชุมชนและคนจากที่อื่น ๆ
		ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาด เล่ง บ๊วย เอี้ยะ)	ตลาดเก่าเยาวราช อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 2 ซอยเจริญกรุง 16 ประมาณ 160 เมตร มีทางเข้าออก 2 ฝั่ง ฝั่งถนนเจริญกรุง เรียก ซอยเจริญกรุง 16 ฝั่งวัดคณิกาผลเรียก ตรอกอิสรภาพ 6 ภายในเป็นชุมชนจีนเก่าแก่ประกอบอาชีพค้าขายอาหารหลายประเภท เช่น อาหารสด อาหารแห้ง อาหารปรุงสุก เป็นต้น นอกจากนี้บริเวณกลางซอยยังมีศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยะซึ่งเป็นศาลเจ้าเก่าแก่อายุประมาณ 200 ปี ที่คนในชุมชนนับถือ
		ถนนคนเดินเยาวราช	ถนนคนเดินเยาวราชตั้งอยู่บนถนนเยาวราชซึ่งมีอาคารพาณิชย์ประดับด้วยป้ายร้านค้ามากมาย ในเวลากลางวันเป็นที่จำหน่ายค้าส่งและค้าปลีกสินค้าหลายประเภท เช่น ทองคำ สินค้านำเข้า และสินค้าเบ็ดเตล็ด เป็นต้น มีจุดเด่นที่ร้านส่วนใหญ่จะมีโคมแดงและป้ายคำอวยพรภาษาจีนประดับบนร้าน
		เม ก้า พ ล า ช่า สะพานเหล็ก	เมก้าพลาซ่า สะพานเหล็ก อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 1 ถนนมหาไชย ประมาณ 180 เมตร เป็นสถานที่ขายสินค้าหลากหลายประเภท เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ของเล่น และโมเดลตุ๊กตา เป็นต้น
		ศาลาเฉลิมกรุง	ศาลาเฉลิมกรุง อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 2 ถนนเจริญกรุง ประมาณ 300 เมตร เป็นอาคารทรงสี่เหลี่ยมบริเวณแยกตรีเพชร ภายในตกแต่งด้วยสถาปัตยกรรมแบบไทย เช่น หัวยักษ์ หัวลิง และหั่วฤๅษี เป็นต้น เมื่อก่อนเคยเป็นโรงภาพยนตร์และโรงละคร ปัจจุบันเป็นโรงละครแสดงโขน เรียกว่า โขนจินตนาถุมิต

ตาราง 3 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	สถานที่	สิ่งที่พบ
2	27 พ.ย. 2564	ดิ โอลด์ สยาม พลาซ่า	ดิ โอลด์ สยาม พลาซ่า อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 3 ดิ โอลด์ สยาม พลาซ่า ประมาณ 650 เมตร เป็นห้างสรรพสินค้า 6 ชั้น จำหน่ายสินค้าประเภท อัญมณี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป และร้านตัดเย็บผ้า บริเวณชั้นล่างเป็นลานขายอาหารและขนมไทย
3	28 พ.ย. 2564	พิพิธภัณฑ์แห่งการ เรียนรู้ (Museum Siam)	พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ อยู่บริเวณประตูทางออกที่ 1 มิวเซียมสยาม จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำพิพิธภัณฑ์พบว่า พิพิธภัณฑ์เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับต้นกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงของความเป็นไทย โดยมีนิทรรศการหมุนเวียนด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความเป็นไปของสังคมไทย
		วัดพระเชตุพนวิมล- มังคลารามราช วรมหาวิหาร	วัดโพธิ์ อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 1 มิวเซียมสยาม ประมาณ 350 เมตร เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ ศิลปะและภูมิปัญญาของ ไทย ทั้งยังเป็นที่ยึดเหนี่ยวความรู้ให้แก่คนทั่วไป มีศิลปกรรมที่โดดเด่น เช่น พระมหาเจดีย์ 4 รัชกาล วิหารพระพุทธไสยาสน์ และยักษ์วัดโพธิ์ เป็นต้น
		วัด พระ ศรีรัตน ศาสดารามราช วรมหาวิหาร	วัดพระศรีรัตนศาสดาราม อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 1 มิวเซียมสยาม ประมาณ 850 เมตร เป็นวัดที่อยู่ในพื้นที่ของพระบรมมหาราชวัง ภายในประกอบด้วยสถานที่ที่โดดเด่นเกี่ยวกับศิลปกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระอุโบสถ พระศรีรัตนเจดีย์ ปราสาทพระเทพบิดร เจดีย์คู่ทอง และระเบียงคด เป็นต้น
		พระบรมมหาราชวัง	พระบรมมหาราชวัง อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 1 มิวเซียมสยาม 1.2 กิโลเมตร ภายในประกอบด้วยพื้นที่ 3 ส่วน ได้แก่ เขตพระราชฐานชั้นนอก เขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์พบว่า เปิดให้ชมความงามของพระบรมมหาราชวังได้เพียงชั้นนอกเท่านั้น ตั้งแต่เวลา 8.30 – 16.30 น. สำหรับชาวต่างชาติจะมีค่าเข้าชม 500 บาท

ตาราง 3 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	สถานที่	สิ่งที่พบ
3	28 พ.ย. 2564	ปากคลองตลาด	ปากคลองตลาด อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 4 ปากคลองตลาด ประมาณ 210 เมตร ตลอดทั้ง 2 ข้างทางส่วนใหญ่เป็นร้านขายดอกไม้ แบ่งเป็น 3 ตลาด ได้แก่ 1 ตลาดยอดพิมาน 2 ตลาดเก่า (องค์การตลาด) และ 3 ตลาดส่งเสริมการเกษตรไทย สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นดอกไม้และมีสินค้าประเภทอื่น ๆ เช่น สินค้าการเกษตร ผักและผลไม้ ร้านขายสินค้าเบ็ดเตล็ด และร้านกาแฟ เป็นต้น
		วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร	วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 1 ซอยอิสรภาพ 34 ประมาณ 650 เมตร จากการสัมภาษณ์พระผู้ดูแลศาลพระเจ้าตากสิน พบว่า วัดหงส์รัตนารามสร้างขึ้นสมัยกรุงธนบุรี เดิมชื่อว่า วัดเจ็สวัง เป็นวัดที่อยู่ใกล้เขตพระราชฐานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และเป็นสถานที่ประกอบพิธีอบน้ำของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หลังจากทำศึกสงครามเสร็จ
		วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร	วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 1 ซอยอิสรภาพ 34 ประมาณ 950 เมตร เป็นวัดประจำรัชกาลที่ 2 เดิมมีชื่อว่า วัดมะกอก หลักรากกองทัพเรือของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชผ่านวัดนี้ในเวลาแจ้งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงพระราชทานชื่อให้ใหม่เป็นวัดแจ้ง ปัจจุบันพระปรางค์วัดอรุณฯ และยักษ์วัดแจ้งเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้ได้รับความนิยมในการเที่ยวชมความงามของวัดอรุณฯ ในยามพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกดิน
		วัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร	วัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร อยู่ห่างจากประตูทางออกที่ 2 ซอยอิสรภาพ 23 ประมาณ 200 เมตร จากป้ายประวัติพบว่า เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงปฏิสังขรณ์ให้เป็นที่ประทับของพระอาจารย์สุก (สมเด็จพระญาณสังวร) สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ตาราง 3 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	สถานที่	สิ่งที่พบ
4	24 ก.พ. 2565	ถนนคนเดิน เยาวราช	ถนนคนเดินเยาวราชในเวลากลางคืนเป็นถนนคนเดินที่ขาย อาหารอาหารริมทางตลอดทั้งถนน มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก
		ดิ ไอ ล ด์ ส ย า ม พลาซ่า	เก็บภาพลานเฟื่องนครเพิ่มเติม
		พระบรมมหาราชวัง	เก็บภาพพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทเพิ่มเติม
		วัด พระ ศรี ร ัต น ศาสดารามราช วรมหาวิหาร	เก็บภาพพระเบญจคค ปราสาทพระเทพบิดร พระแก้วมรกต เพิ่มเติม
		วัดหงส์รัตนารามราช วรวินัย	เก็บภาพบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ศาลพระเจ้าตากสิน เพิ่มเติม
		วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร	เก็บภาพวัดอรุณฯริมแม่น้ำ พระปรางค์วัดอรุณฯ เพิ่มเติม

จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล เก็บภาพถ่าย และศึกษาแนวคิด
การออกแบบทั้ง 4 สถานี และประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางเดิน
รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัย

3.3 การคัดเลือกเนื้อหาและจัดลำดับหัวข้อ

3.3.1 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลภาคสนาม
ปรากฏประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยจากรูปแบบการตกแต่งสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อ
ขยาย 2562 และสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานี จำนวน 14 แห่ง

3.3.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลการปรากฏของสถานีรถไฟฟ้ามหานครทั้ง 4 สถานี และสถานที่
ท่องเที่ยวตามประตูทางออกสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย นำมาสร้างเป็นหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 9 บท โดยเรียงลำดับบทนำและเนื้อหาตามหมายเลขของสถานีรถไฟฟ้ามหานคร ได้แก่ สถานีวัดมังกร (BL 29) สถานีสามยอด (BL 30) สถานีสนามไชย (BL 31) และ
สถานีอิสรภาพ (BL 32) ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ตกแต่ง
ภายในสถานีและสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏตามประตูทางออก จำนวน 14 แห่ง ดังนี้

ตาราง 4 ตารางแสดงสถานี ประตูทางออก และสถานที่ท่องเที่ยวของแต่ละสถานี

สถานี	ประตูทางออก	สถานที่ท่องเที่ยว
1 วัดมังกร	1 ถ.แปลงนาม	1 ถนนคนเดินเยาวราช
	2 ซอยเจริญกรุง 16	2 ตลาดเก่าเยาวราช (ตลาดเล่งบ๊วยเอี๊ยะ)
	3 วัดมังกรกมลาวาส	3 วัดมังกรกมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่)
2 สามยอด	1 ถ.มหาไชย	4 เมก้าพลาซ่า สะพานเหล็ก
	2 ถ. เจริญกรุง	5 ศาลาเฉลิมกรุง
	3 ดิโอดส์สยาม พลาซ่า	6 ห้างสรรพสินค้าดิโอดส์สยามพลาซ่า
3 สนามไชย	1 มิวเซียมสยาม	7 พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ (Museum Siam)
		8 วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร
		9 วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร
		10 พระบรมมหาราชวัง
	4 ปากคลองตลาด	11 ปากคลองตลาด
4 อีสรภาพ	1 ซอยอีสรภาพ 34	12 วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร
		13 วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร
	2 ซอยอีสรภาพ 23	14 วัดราชสิทธิธารามราชวรวิหาร

ผู้วิจัยจึงสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่ง
 ธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยมี
 บทเรียนจำนวน 9 บท ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 ตารางแสดงเนื้อหาของบทเรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้

ชื่อบท	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา
บทที่ 1 มหัทศจรีย์ 4 สถานี 4 ย่าน สำคัญเชิง ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม	1 ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเส้นทางเดิน รถของรถไฟฟ้ามหานคร ส่วนต่อขยาย 2562	บทอ่านหลัก ความเป็นมา เส้นทาง ลักษณะของ รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ได้แก่ เส้นทางลอยฟ้าและ เส้นทางใต้ดิน 4 สถานีรถไฟฟ้ าใต้ดินที่มีเส้นทางผ่านย่าน วัฒน ธรรม สำ คัญ ข อง กรุงเทพมหานคร ได้แก่ สถานีวัด มังกร สถานีสามยอด สถานีสนาม ไชย และสถานีอิสรภาพ
	2 ผู้เรียนบอกความเป็นมา ของเส้นทางเดินรถไฟฟ้ ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ได้	บทอ่าน เพิ่มเติม มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสำคัญใน การเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว และ การ พัก ผ่อน ข อง กรุงเทพมหานคร เช่น ปัจจัยในการ เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว และ เอกลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร
	3 ผู้เรียนเดินทางด้วย รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อ ขยายได้	เกร็ดความรู้ ข้อควรปฏิบัติในการใช้รถไฟฟ้ ามหานคร
บทที่ 2 สถานีวัด มังกร	1 ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับสถานีวัด มังกร	บทอ่านหลัก สถานที่ตั้งสถานี รายละเอียด โครงสร้างสถานี แรงบันดาลใจใน การตกแต่งสถานี และจุดเด่นของ สถานีวัดมังกร
	2 ผู้เรียนบอกแรงบันดาลใจ ในการตกแต่งสถานีวัดมังกร ได้	บทอ่าน เพิ่มเติม ศาสตร์ฮวงจุ้ยที่ปรากฏภายใน สถานีวัดมังกร
	3 ผู้เรียนบอกตำแหน่งสถานี วัด มัง กร และ ๒ ส ต า น ที่ ท่องเที่ยวรอบสถานีได้	เกร็ดความรู้ คำว่า มัง กร จากป้ายชื่อของ ร้านค้าภายในย่านเยาวราช

ตาราง 5 (ต่อ)

ชื่อบท	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ชื่อบท
บทที่ 3 เส้นทางสายมั่งกร	1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่เขาวราช	บทอ่านหลัก	ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมภายในพื้นที่เขาวราช ความเป็นมาและวิธีการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานีวัดมั่งกร ได้แก่ ถนนเขาวราช ตลาดเก่าเขาวราช และวัดมั่งกรมลาวาส
	2 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏตามประตูทางออกรถไฟฟ้ามหานครสถานีวัดมั่งกร	บทอ่านเพิ่มเติม	รูปแบบการขายอาหารริมทาง ประเภทของร้านค้า และเวลาเปิดให้บริการของถนนคนเดินเขาวราช
	3 ผู้เรียนเดินทางจากสถานีวัดมั่งกรไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้	เกร็ดความรู้	เทศกาลตรุษจีนที่ย่านเขาวราช
บทที่ 4 สถานีสามยอด	1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานีสามยอด	บทอ่านหลัก	สถานที่ตั้งสถานีสามยอด รายละเอียดโครงสร้างของสถานี แรงแบบนดาลใจในการออกแบบสถานี และจุดเด่นของสถานีสามยอด
	2 ผู้เรียนบอกแรงแบบนดาลใจในการตกแต่งสถานีสามยอดได้	บทอ่านเพิ่มเติม	ประวัติความเป็นมา ลักษณะ และการรื้อถอนของประตูสามยอด
	3 ผู้เรียนบอกตำแหน่งสถานีสามยอดและสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีได้	เกร็ดความรู้	ลักษณะและความเป็นมาของตึกแบบชิโนโปรตุกีส

ตาราง 5 (ต่อ)

ชื่อบท	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ชื่อบท
บทที่ 5 ย้อนยุค ศูนย์ความบันเทิง สมัยเก่า	1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในย่านวังบูรพาภิรมย์	บทอ่านหลัก	ความเป็นมา ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของย่านวังบูรพาภิรมย์ และวิถีเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานีสามยอด ได้แก่ เมก้าพลาซ่า สะพานเหล็ก ศาลาเฉลิมกรุง และห้างสรรพสินค้าดิโอลด์สยามพลาซ่า
	2 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏตามประตูทางออกรถไฟฟ้ามหานครสถานีสามยอด	บทอ่านเพิ่มเติม	ความรุ่งเรืองในอดีต และการเปลี่ยนแปลงภายในย่านวังบูรพาภิรมย์จนถึงปัจจุบัน
	3 ผู้เรียนเดินทางจากสถานีสามยอดไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้	เกร็ดความรู้	ความเป็นมาของวังบูรพาภิรมย์ก่อนจะเปลี่ยนเป็นศูนย์การค้า
บทที่ 6 สถานีสนาม ไชย	1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานีสนามไชย	บทอ่านหลัก	โครงสร้างและที่ตั้งของสถานีสนามไชย แรงบันดาลใจในการออกแบบสถานีสนามไชย และจุดเด่นของสถานีสนามไชย
	2 ผู้เรียนบอกแรงบันดาลใจในการตกแต่งสถานีสนามไชยได้	บทอ่านเพิ่มเติม	พิพิธภัณฑ์ใต้ดินที่เป็นส่วนจัดแสดงวัตถุโบราณที่ขุดพบระหว่างสร้างสถานีสนามไชย
	3 ผู้เรียนบอกตำแหน่งสถานีสนามไชย และสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีได้	เกร็ดความรู้	ภูมิปัญญาการช่างงานหัตถกรรมเครื่องประดับมุก ที่สร้างขึ้นในวังหลังวัดพระเชตุพนฯ

ตาราง 5 (ต่อ)

ชื่อบท	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ชื่อบท
บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม”	1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเกาะรัตนโกสินทร์	บทอ่านหลัก	ลักษณะความเป็นมาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเกาะรัตนโกสินทร์ และวิธีการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานีสนามไชย ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้ วัดโพธิ์ วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง และปากคลองตลาด
	2 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏตามประตูทางออกรถไฟฟ้ามหานครสถานีสนามไชย	บทอ่านเพิ่มเติม	การสร้างและการขยายกรุงรัตนโกสินทร์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
	3 ผู้เรียนเดินทางจากสถานีสนามไชยไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้	เกร็ดความรู้	พระแก้วมรกตซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่สำคัญของประเทศไทยที่ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถของวัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร
บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ	1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานีอิสรภาพ	บทอ่านหลัก	สถานที่ตั้ง โครงสร้าง และแรงบันดาลใจในการออกแบบสถานี และจุดเด่นของสถานีอิสรภาพ
	2 ผู้เรียนบอกแรงบันดาลใจในการตกแต่งสถานีอิสรภาพได้	บทอ่านเพิ่มเติม	ความเป็นมาของถนนอิสรภาพ
	3 ผู้เรียนบอกตำแหน่งสถานีอิสรภาพ และสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีได้	เกร็ดความรู้	ลวดลายเหรียญเงินลายค้างคาวที่ประดับรอบสถานีอิสรภาพ

ตาราง 5 (ต่อ)

ชื่อบท	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ชื่อบท
บทที่ 9 ย่านเก่า พระราชวังเดิม	1 ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมในย่านกรุงธนบุรี	บทอ่านหลัก	ความเป็นมา ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมภายในย่านกรุงธนบุรี และวิธีการเดินทางไปยังสถานที่ ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของ สถานีอิสรภาพ ได้แก่ วัดหงส์รัตน ารามราชวรวิหาร วัดอรุณวราราม ราชวรมหาวิหาร และวัดราชสิทธิ ารามราชวรวิหาร
	2 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏ ตามประตูทางออกรถไฟฟ้ มหานครสถานีอิสรภาพ	บทอ่าน เพิ่มเติม	ประวัติ สถานที่ภายในพระราชวัง เดิม และความเปลี่ยนแปลงใน ปัจจุบันของพระราชวังเดิม
	3 ผู้เรียนเดินทางจากสถานี อิสรภาพไปยังสถานที่ ท่องเที่ยวได้	เกร็ดความรู้	ความเป็นมาและการ บูรณะปฏิสังขรณ์พระปรางค์วัด อรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

3.4 การสร้างแบบทดสอบ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ สร้างแบบทดสอบตามแนวคิดของ Bloom (1956) ที่กล่าวถึงการวัดและประเมินการเรียนรู้ว่า การวัดผลด้านพุทธิพิสัยมี 6 ระดับ ได้แก่ 1 ความรู้ 2 ความเข้าใจ 3 การนำไปใช้ 4 การวิเคราะห์ 5 การสังเคราะห์ และ 6 การประเมินค่า โดยใช้คำกริยาเพื่อแสดงระดับพฤติกรรม มีแบบทดสอบ 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

3.4.1 แบบทดสอบระหว่างเรียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวนบทละ 10 ข้อ

3.4.2 แบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ โดยเป็นข้อสอบที่ไม่ซ้ำกับแบบทดสอบระหว่างเรียน

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ประเมินคุณภาพแบบทดสอบ ดังที่ สมร ทองดี และ สุกัญญา กาญจนกิจ (2537, น. 66) กล่าวไว้ดังนี้

คะแนน 0 – 49	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ
คะแนน 50 – 59	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์
คะแนน 60 – 69	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับกลาง
คะแนน 70 – 79	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับดี
คะแนน 80 – 100	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก

3.5 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับผู้เรียนชาวจีนเป็นแบบประเมินจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 19 ข้อ โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยการเฉลี่ยคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ควรปรับปรุง

หลังจากนั้นจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ ผังธน - ผังพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยใช้โปรแกรม Anyflip และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไข

4. การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยทำการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอน 2 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และการหาคุณภาพจากกลุ่มทดลอง (Try - out)

4.1 นำหนังสือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ภาษา การวัดและการประเมินผล คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีเชียงใหม่ ตรวจสอบรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2 อาจารย์ ดร. จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบเนื้อหาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3 อาจารย์ Ceng Jie คณะภาษาต่างประเทศ Guangxi Normal University มณฑลกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน ตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์ภาษาจีนในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ที่ อว 8718/1984

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

2 สิงหาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

เนื่องด้วย นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอ่ำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 359 6694

ภาพประกอบ 34 หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

ที่ อว 8718/1984

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

2 สิงหาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน อาจารย์ ดร.จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ

เนื่องด้วย นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 359 6694

ภาพประกอบ 35 หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
อาจารย์ ดร. จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ

ที่ อว 8718/1984

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

2 สิงหาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน อาจารย์ Ceng Jie

เนื่องด้วย นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 359 6694

ภาพประกอบ 36 หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ Ceng Jie

4.2 สร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับ ผู้เรียนชาวจีน เพื่อประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังที่ พิสนุ พงศ์ศรี (2552, น. 184) กล่าวถึงเกณฑ์ประเมินคุณภาพหนังสือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	ดี
คะแนน 3	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 2	หมายถึง	ควรปรับปรุง
คะแนน 1	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยการเฉลี่ยคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.49	หมายถึง	ดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50	หมายถึง	พอใช้
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50	หมายถึง	ควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์การยอมรับคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นต้องมี ค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.51 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

4.3 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ได้กำหนดเกณฑ์ประเมินความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ระหว่าง 0.5 – 1.00 ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2563, น. 64) กล่าวถึงสูตรหาค่า IOC ไว้ดังนี้

$$IOC_i = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถามนั้น ๆ
	\sum	แทน	การรวม
	R	คือ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ เห็นด้วย ให้ค่า 1 คะแนน ไม่แน่ใจ ให้ค่า 0 คะแนน ไม่เห็นด้วย ให้ค่า - 1 คะแนน
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์คัดเลือกคำถาม

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 สามารถใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ให้ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

4.4 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้เรียนชาวจีนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2543, น. 166 - 180) กล่าวไว้ว่า เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยการเฉลี่ยคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ควรปรับปรุง

การหาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มี 2 ส่วน ได้แก่ การประเมินคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย การหาค่าคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และการหาค่าความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) การหาค่าคุณภาพจากกลุ่มทดลอง (Try - out) ประกอบด้วย การหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E_1 / E_2) และการหาค่าความพึงพอใจจากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ การประเมินคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ และการประเมินความสอดคล้องกับจุดประสงค์ (IOC)

1.1 วิเคราะห์การประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนจากผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

ตาราง 6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน

ประเด็น/ด้าน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน			ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D.	ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1 ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหา เหมาะสม	5	4	4	4.34	0.58	ดี
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก
1.4 ความยาวของเนื้อหา เหมาะสม	5	5	5	5	0.00	ดีมาก
1.5 เนื้อหามีประโยชน์ต่อ ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้ จริง	5	5	5	5	0.00	ดีมาก
1.6 ความยากของคำศัพท์ ภาษาไทยเหมาะสม	5	4	4	4.34	0.58	ดี
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	5.00	4.67	4.33	4.67	0.33	ดีมาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเด็น/ด้าน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน				S.D.	ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})		
2 ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษร เหมาะสม ชัดเจน	3	4	4	3.67	0.58	ดี
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับ เนื้อหา	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก
2.3 การจัดวางองค์ประกอบ รูปภาพและข้อความ เหมาะสม ช่วยให้เข้าใจ เนื้อหามากขึ้น	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาใน บทเรียนสะดวก	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก
2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวก ในการเลือก หน้าที่ต้องการ	2	5	4	3.67	1.53	ดี
2.6 การเข้าถึงแบบทดสอบ ด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ด สะดวก	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก
2.7 รูปแบบการทำ แบบทดสอบออนไลน์สะดวก และประเมินผลได้ทันที	5	5	5	5	0.00	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	4.14	4.86	4.29	4.43	0.38	ดี

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเด็น/ด้าน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน					ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D.	
3 ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจ ง่าย	5	4	4	4.34	0.58	ดี
3.2 การใช้ภาษาเหมาะสมกับ ระดับของผู้เรียน	5	4	4	4.34	0.58	ดี
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	5.00	4.00	4.00	4.33	0.58	ดี
4 ด้านการวัดและประเมินผล						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้อง กับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ของแต่ละบท	4	5	4	4.34	0.58	ดี
4.2 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน	4	5	4	4.34	0.58	ดี
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา	4	5	4	4.34	0.58	ดี
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	4.00	5.00	4.00	4.34	0.58	ดี
5 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ						
5.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมทักษะการอ่าน ภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเด็น/ด้าน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน					ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	
5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่ง พระนคร ตามเส้นทางเดิน รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อ ขยาย 2562 ที่เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวแก่ผู้เรียนชาวจีน	5	5	5	5	0.00	ดีมาก
5.3 ให้ความรู้เรื่องการ ท่องเที่ยวไทยที่เกี่ยวกับย่าน เก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้า มหานครส่วนต่อขยาย 2562 ผู้เรียนชาวจีน	5	5	5	5	0.00	ดีมาก
5.4 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับผู้เรียนชาวจีน	5	5	5	5	0.00	ดีมาก
5.5 สร้างแรงจูงใจในการอ่าน ภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน	5	5	4	4.67	0.58	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	5.00	5.00	4.60	4.87	0.23	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	4.61	4.78	4.30	4.57	0.47	ดีมาก

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง "ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562" สำหรับผู้เรียนชาวจีน
คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยกรุณา
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน กำหนดรายการประเมินคุณภาพดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	✓					
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม	✓					
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	✓					
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	✓					
1.5 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน นำไปใช้ได้จริง	✓					
1.6 ความยากของคำศัพท์ภาษาไทยเหมาะสม	✓					
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน			✓			
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	✓					
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น		✓				
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก	✓					

ภาพประกอบ 37 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (หน้า 1)

2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ				✓			
2.6 การเข้าถึงแบบทดสอบด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก	✓						
2.7 รูปแบบการทำแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	✓						
3. ด้านภาษา							
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	✓						
3.2 การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓						
4. การวัดและประเมินผล							
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของแต่ละบท		✓					
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓					
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา		✓					
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ							
5.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน	✓						
5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องย่านเก่ามิ่งฮั่น - มิ่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแก่ผู้เรียนชาวจีน	✓						
5.3 ให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวไทยที่เกี่ยวข้องกับย่านเก่ามิ่งฮั่น - มิ่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ผู้เรียนชาวจีน	✓						
5.4 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้เรียนชาวจีน	✓						
5.5 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน	✓						

ข้อเสนอแนะ

1. ควรตรวจสอบขนาดของตัวหนังสือในเอกสาร เช่น ข้อความ
หัวข้อย่อ เป็นต้น ให้มีขนาดเท่ากันในส่วนหัวของทุก ๆ หน้า

ลงชื่อผู้ประเมิน วิมล วิมล
(ผศ.ดร. วิมลวิมล วิมลวิมล)
วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ความเส้นทางรถไฟฟ้า
มหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน
คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยกรุณา
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน กำหนดรายการประเมินคุณภาพดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	✓					
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม		✓				
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	✓					
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	✓					
1.5 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน นำไปใช้ได้จริง	✓					
1.6 ความยากของคำศัพท์ภาษาไทยเหมาะสม		✓				
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน		✓				
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	✓					
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	✓					
2.4 การแก้ศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก	✓					

ภาพประกอบ 40 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 1)

2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ	✓					
2.6 การเข้าถึงแบบทดสอบด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก	✓					
2.7 รูปแบบการทำแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	✓					
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย		✓				
3.2 การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		✓				
4. การวัดและประเมินผล						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของแต่ละบท	✓					
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	✓					
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา	✓					
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแก่ผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.3 ให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวไทยที่เกี่ยวข้องกับย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.4 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.5 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน	✓					

ภาพประกอบ 41 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 2)

ข้อเสนอแนะ

- พิจารณาข้อนิ้วมือ ผ่านเก้าอี้ชน-ตั้งหนวด กับการลำดับเนื้อหา
ของเอกสารให้สอดคล้องไปกับสารการเรียงชั้นเหมือนกัน
- ระบุช่วงระหว่างบรรทัดในเนื้อหาก่อนจบบริบท ต้นน้ำสีวิธุนั้นเกินไป
- ตรวจสอบการร่อนน้ำให้มีขนาดพอดี (จำนวนตัวนิ้วมือที่เดินเข้าไป)
เท่ากัน และตรวจสอบการเว้นวรรค การขีดคำในคู่มือสงรวม
- เสนอให้มีการเพิ่มเสียงอ่านจดคำยาก หรือ คำอ่านในสื่อวีดิทัศน์

ลงชื่อผู้ประเมิน สันติสุตา ไชยประเสริฐ
(อ.ดร. สันติสุตา ไชยประเสริฐ)
วันที่ 7 สิงหาคม 2565

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน
คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยกรุณา
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน กำหนดรายการประเมินคุณภาพดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้		✓				
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม		✓				
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน		✓				
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม						
1.5 เนื้อหา มีประโยชน์ต่อผู้เรียน นำไปใช้ได้จริง	✓					
1.6 ความยากของคำศัพท์ภาษาไทยเหมาะสม		✓				
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน		✓				
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา		✓				
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	✓					
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก		✓				

ภาพประกอบ 43 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 1)

2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ		✓				
2.6 การเข้าถึงแบบทดสอบด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก		✓				
2.7 รูปแบบการทำแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	✓					
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย		✓				
3.2 การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		✓				
4. การวัดและประเมินผล						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของแต่ละบท		✓				
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา		✓				
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน		✓				
5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแก่ผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.3 ให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวไทยที่เกี่ยวข้องกับย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.4 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้เรียนชาวจีน	✓					
5.5 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน		✓				

ภาพประกอบ 44 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 2)

ชื่อเล่น/นามสกุล

ลงชื่อผู้ประเมิน

曾志

วันที่ 8/8/2022

ภาพประกอบ 45 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 3)

จากตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินคุณภาพคือ 4.56 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แสดงว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีผลการประเมินในระดับ ดีมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงษ์ทิพย์ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การตรวจสอบขนาดของตัวอักษรในแต่ละส่วนให้มีขนาดเท่ากันในทุก ๆ บท

ตาราง 7 รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
3	ย่อหน้าที่ 1 เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร ใหม่ จำนวน 4 สถานี เป็น สถานีแบบใต้ดิน และ จำนวน 7 สถานี เป็นสถานี แบบยกระดับ	แก้ไขประโยค	เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร จำนวน 11 สถานี เป็นสถานีใต้ดิน จำนวน 4 สถานี และเป็นสถานีแบบ ยกระดับจำนวน 7 สถานี
5	ย่อหน้าที่ 1 4. สถานีอิสรภาพตั้งอยู่บน ถนนอิสรภาพเป็นสถานีแรก ของฝั่งธนบุรี และเป็นพื้นที่ บอกเล่าประวัติศาสตร์สมัย กรุงธนบุรี	แก้ไขคำว่า บอกเล่า เป็น สำคัญ ทาง	4. สถานีอิสรภาพตั้งอยู่บนถนน อิสรภาพเป็นสถานีแรกของฝั่งธนบุรี และ เป็น พื้นที่ สำคัญ ทาง ประวัติศาสตร์สมัยกรุงธนบุรี
8 (แบบทดสอบ ระหว่าง เรียน)	ข้อ 7 กรุงเทพมหานครได้รับการ ยกย่องให้เป็นเมือง Workation หมายถึงอะไร	แก้ไขประโยค	เมือง Workation หมายถึงอะไร
12	ย่อหน้าที่ 2 สถานีวัดมังกรเป็นอาคารใต้ ดิน 3 ชั้น ได้แก่ ชั้น 1 ชั้นขาย ตั๋วโดยสาร	เพิ่มเติมคำว่า เป็น	สถานีวัดมังกรเป็นอาคารใต้ดิน 3 ชั้น ได้แก่ ชั้น 1 เป็นชั้นขายตั๋ว โดยสาร

ตาราง 7 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
16 (แบบทดสอบ ระหว่าง เรียน)	ข้อ 8 การแปลความหมายสีริมงคล เกิดจากการเปรียบเทียบ อะไร	เพิ่มเติมคำว่า ที่เป็น และ กับ	การแปลความหมายที่เป็นสีริมงคล เกิดจากการเปรียบเทียบกับอะไร
26 (แบบทดสอบ ระหว่าง เรียน)	ข้อ 10 การแสดงในงานเทศกาล ตรุษจีนเยาวราชมีการแสดง มากมาย ยกเว้นข้อใด	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็น ตัวหนาและขีดเส้นใต้	การแสดงในงานเทศกาลตรุษจีน เยาวราชมีการแสดงมากมาย ยกเว้นข้อใด
30	ย่อหน้าที่ 2 โดยอาคารภายนอก ออกแบบด้วยสถาปัตยกรรม แบบชิโนโปรตุกีสแบบ เดียวกับอาคารบ้านเรือนรอบ สถานที่ตั้งสถานี	แก้ไขคำว่า รอบสถานที่ตั้งสถานี เป็น ที่อยู่รอบ ๆ สถานี	โดยอาคารภายนอกออกแบบด้วย สถาปัตยกรรมแบบชิโนโปรตุกีสแบบ เดียวกับอาคารบ้านเรือนที่อยู่รอบ ๆ สถานี
31	ย่อหน้าที่ 1 บริเวณชานชาลาชั้นที่ 2 และ 3 ประดับภาพสีชาวดำ ซึ่ง บรรยายเรื่องราวของความ เจริญรุ่งเรืองในย่านวังบูรพา ภิรมย์บนเสาศาของสถานี	แก้ไขรูปประโยค	บริเวณชานชาลาชั้นที่ 2 และ 3 ประดับด้วยภาพสีชาวดำบนเสาศาของ สถานี ซึ่งบรรยายเรื่องราวของความ เจริญรุ่งเรืองในย่านวังบูรพาภิรมย์
32	คำว่า ตัดถนนใหม่	แก้ไขคำว่า ตัดถนนใหม่ เป็น ถนนตัดใหม่	ถนนตัดใหม่
44 (แบบทดสอบ ระหว่างเรียน)	ข้อ 1 ย่านวังบูรพาภิรมย์เป็นจุดตัด ของถนนหลายสาย ยกเว้น ข้อใด	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็น ตัวหนาและขีดเส้นใต้	ย่านวังบูรพาภิรมย์เป็นจุดตัดของ ถนนหลายสาย ยกเว้นข้อใด

ตาราง 7 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
48	ย่อหน้าที่ 1 สถานีสนามไชยตั้งอยู่บริเวณถนนสนามไชย ใจกลางเกาะรัตนโกสินทร์ พื้นที่โดยรอบของสถานี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้รับความนิยมนิยมของกรุงเทพมหานคร	แก้ไขรูปแบบประโยค	สถานีสนามไชยตั้งอยู่บริเวณถนนสนามไชย ใจกลางเกาะรัตนโกสินทร์ พื้นที่โดยรอบของสถานีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครได้รับความนิยมนิยม
51	ย่อหน้าที่ 1 วังข้างมุก เป็นชื่อที่ชาวบ้านเรียก วัดหลังวัดพระเชตุพนฯ และเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับงานหัตถกรรมประเภทหนึ่งของไทย	แก้ไขรูปประโยค	วังหลังวัดพระเชตุพนฯ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วังข้างมุก เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับงานหัตถกรรมประเภทหนึ่งของไทย
52 (แบบทดสอบระหว่างเรียน)	ข้อ 6 วัดอุโบสถที่ขุดพบภายในสถานีระหว่างการก่อสร้างมีมากมาย ยกเว้นข้อใด	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็นตัวหนาและขีดเส้นใต้	วัดอุโบสถที่ขุดพบภายในสถานีระหว่างการก่อสร้างมีมากมาย ยกเว้น ข้อใด
62 (แบบทดสอบระหว่างเรียน)	ข้อ 1 สถานที่บนพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ประกอบด้วยสถานที่สำคัญ ยกเว้นสถานที่ใด	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็นตัวหนาและขีดเส้นใต้	สถานที่บนพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ประกอบด้วยสถานที่สำคัญ ยกเว้น สถานที่ใด
62 (แบบทดสอบระหว่างเรียน)	ข้อ 4 ศิลปกรรมที่โดดเด่นในวัดพระเชตุพนฯมีมากมาย ยกเว้นข้อใด	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็นตัวหนาและขีดเส้นใต้	ศิลปกรรมที่โดดเด่นในวัดพระเชตุพนฯมีมากมาย ยกเว้น ข้อใด
67	โปรดเกล้า	เพิ่มเติม ฯ	โปรดเกล้าฯ

ตาราง 7 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
67	ย่อหน้าที่ 2 เพื่อให้สัมพันธ์กับพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่ประดิษฐานอยู่ในพื้นที่นั้น จึงเปลี่ยนชื่อ ถนนเจ้ากรุงธน เดิมที่มีความหมายใกล้เคียงกับ ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน	แก้ไขคำเชื่อม จึง เป็น และ เพิ่มเติมคำเชื่อม ซึ่ง	เพื่อ ให้ สัม พันธ์ กับ พระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่ประดิษฐานอยู่ในพื้นที่นั้น และเปลี่ยนชื่อ ถนนเจ้ากรุงธน ซึ่งเดิมที่มีความหมายใกล้เคียงกับ ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน
80 (แบบทดสอบ ระหว่าง เรียน)	ข้อ 8 ภายในพระราชวังเดิมไม่ปรากฏสิ่งใด	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็น ตัวหนาและขีดเส้นใต้	ภายในพระราชวังเดิมไม่ปรากฏสิ่งใด
83 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	ข้อ 5 บุคคลใดใช้รถไฟฟ้าไม่ถูกต้อง	เพิ่มเติมคำว่า ยกเว้น ให้เป็น ตัวหนาและขีดเส้นใต้	บุคคลใดใช้รถไฟฟ้าไม่ถูกต้อง
84 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	ข้อ 11 รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดให้พื้นที่ ใดขในกรุงเทพมหานครให้ ชาวจีนอาศัยอยู่	แก้ไขรูปประโยค	รัชกาลที่ 5 โปรดให้ชาวจีนอาศัยอยู่ในพื้นที่ใดของกรุงเทพมหานคร
87 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	ข้อ 44 ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระราชวังเดิมเป็นที่ประทับ ของผู้ใด	แก้ไขคำว่า ผู้ใด เป็น ใคร	ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พระราชวังเดิมเป็นที่ประทับของใคร

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 อาจารย์ ดร. จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาการเรียงลำดับของเอกสารให้ไปในทิศทางเดียวกัน เพิ่มระยะห่างระหว่างบรรทัดของตัวอักษร ตรวจสอบย่อหน้าและการเว้นวรรค

ตาราง 8 รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
14	เพิ่ม เต็ม ที่ มา ข อ ง ภาพประกอบ 13 14 15 16 17 และ 18	เพิ่มเติมที่มาของรูปภาพ	ภาพประกอบ 13 ภาพมังกรในสถานี วัดมังกร ที่มา ธนาคาร ชัตรโรจนสกุล (2564) ภาพประกอบ 14 ภาพดอกบัวใน สถานีวัดมังกร ที่มา ธนาคาร ชัตรโรจนสกุล (2564) ภาพประกอบ 15 ภาพปลาในสถานี วัดมังกร ที่มา ธนาคาร ชัตรโรจนสกุล (2564) ภาพประกอบ 16 ภาพสิงโตในสถานี วัดมังกร ที่มา ธนาคาร ชัตรโรจนสกุล (2564) ภาพประกอบ 17 ภาพแจกันเงินใน สถานีวัดมังกร ที่มา ธนาคาร ชัตรโรจนสกุล (2564) ภาพประกอบ 18 ภาพโคมสับประรด ในสถานีวัดมังกร ที่มา ธนาคาร ชัตรโรจนสกุล (2564)
32	ย่อหน้าที่ 2 เพื่อเชื่อมต่อกับตัดถนนใหม่ และขยายพื้นที่	เปลี่ยนคำว่า ตัดถนนใหม่ เป็น ถนนตัดใหม่	เพื่อเชื่อมต่อกับถนนตัดใหม่และ ขยายพื้นที่
43	คำศัพท์คำว่า <u>ชั้นสูง</u>	เปลี่ยนคำว่า <u>ชั้นสูง</u> เป็น <u>ชั้นสูง</u>	<u>ชั้นสูง</u>
43	คำศัพท์คำว่า ศิลป์	เปลี่ยนคำว่า ศิลป์ เป็น ประณีต ศิลป์	<u>ประณีตศิลป์</u>

ตาราง 8 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
49	ย่อหน้าที่ 1 หุลมเสาก่าสันนิษฐานว่า เป็นส่วนหนึ่งของวังหลังวัด พระเชตุพนวิมลมังคลาราม ในอดีต	สลับที่คำว่า หุลมเสาก่า ให้อยู่หลัง คำว่า สันนิษฐาน	สันนิษฐานว่าหุลมเสาก่าเป็นส่วน หนึ่งของวังหลังวัดพระเชตุพน วิมลมังคลารามในอดีต
57	ไม่มีคำศัพท์ คำว่า บูรณปฏิสังขรณ์	เพิ่มคำศัพท์ คำว่า บูรณปฏิสังขรณ์	บูรณปฏิสังขรณ์ = 维修
60	ก่อนย้ายกรุงจากฝั่งตะวันตก มาฝั่งตะวันออกในปัจจุบัน	อธิบายเพิ่มเติม	เมื่อเริ่มสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราชทรงเลือกพื้นที่ฝั่ง ตรงข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นฝั่ง ตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาใน ปัจจุบัน
62 (แบบทดสอบ ระหว่าง เรียน)	ข้อ 7 ตลาดขายสินค้า บริเวณ ปากแม่น้ำ เช่น ดอกไม้ ผัก ผลไม้ เรียกว่า ตลาดใด	แก้ไขคำว่า ไต เป็น อะไร	ข้อ 7 ตลาดขายสินค้าบริเวณปาก แม่น้ำ เช่น ดอกไม้ ผัก ผลไม้ เรียกว่า ตลาด <u>อะไร</u>
62 (แบบทดสอบ ระหว่าง เรียน)	ข้อ 8 หลังจากย้ายกรุงจาก ฝั่งตะวันตกมาตะวันออกใน ปัจจุบัน สถานที่แรกที่เกิดขึ้น คือที่ใด	แก้ไขคำว่า เกิดขึ้น เป็น สร้างขึ้น	ข้อ 8 หลังจากย้ายกรุงจากฝั่ง ตะวันตกมาตะวันออกในปัจจุบัน สถานที่แรกที่ <u>สร้างขึ้น</u> คือที่ใด

ตาราง 8 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
75	ย่อหน้าที่ 1 ตั้ง อยู่ บริเวณ แม่น้ำ เจ้าพระยาซึ่งได้รับความ นิยมจากนักท่องเที่ยวชาว ไทยชาวต่างชาติที่ต้องการ ชมความงามของพระปรางค์ ในช่วงเวลาพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก	เติมคำว่า และ ระหว่างคำว่า ชาวไทย และคำว่า ชาวต่างชาติ	ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่ง ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ชาวไทยและชาวต่างชาติที่ต้องการ ชมความงามของพระปรางค์ใน ช่วงเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระ อาทิตย์ตก
78	ย่อหน้าที่ 1 ช่องว่างของพระปรางค์ด้วย รูปปั้นกนิษฐ รูปปั้นกนิฐี รูป ปั้นมาร รูปปั้นลิง บริเวณซุ้ม คูหาด้วยรูปพระพายทรงม้า และยอดพระปรางค์ทั้ง 4 ทิศ ด้วยรูปครุฑขนาดและเทพ นม หลังจากนั้นจึงได้ ปฏิสังขรณ์อีกครั้งเป็นเวลา 10 วัน และจัดงานสมโภช เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2560	เพิ่มเติมคำว่า ตกแต่ง หน้าคำว่า ด้วย	ช่องว่างของพระปรางค์ตกแต่งด้วย รูปปั้นกนิษฐ รูปปั้นกนิฐี รูปปั้นมาร รูปปั้นลิง บริเวณซุ้มคูหาตกแต่งด้วย รูปพระพายทรงม้า และยอดพระ ปรางค์ทั้ง 4 ทิศตกแต่งด้วยรูปครุฑ ขนาดและเทพนม หลังจากนั้นจึง ได้ปฏิสังขรณ์อีกครั้งเป็นเวลา 10 วัน และจัดงานสมโภชเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2560
84 (แบบทดสอบ ท้าย บทเรียน)	ข้อ 11 รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดให้พื้นที่ ใดในกรุงเทพมหานครให้ชาว จีนอยู่อาศัย	แก้ไขประโยค	รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดให้พื้นที่ใดใน กรุงเทพมหานครเป็นที่อยู่อาศัยของ ชาวจีน
85 (แบบทดสอบ ท้าย บทเรียน)	ข้อ 24 ความเข้าใจ	แก้ไขระดับการเรียนรู้	ความรู้ความจำ

ตาราง 8 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
85	ข้อ 27	แก้ไขระดับการเรียนรู้	ความรู้ความจำ
(แบบทดสอบ ท้ายบทเรียน) ความเข้าใจ			
85	ข้อ 30	แก้ไขระดับการเรียนรู้	ความรู้ความจำ
(แบบทดสอบ ท้ายบทเรียน) ความเข้าใจ			

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 อาจารย์ Ceng Jia ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแปลคำศัพท์ภาษาจีนให้มีระดับภาษาเท่ากับภาษาไทยตามบริบทของประโยค เพื่อให้เกิดความเข้าใจจากการอ่านมากขึ้น

ตาราง 9 รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
3	唐人街	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า ย่านเยาวราช	唐人街商业区
4	王布拉帕菲隆	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า ย่านวังบูรพาภิรมย์	布拉帕披隆王宫商业区
4	曼谷的别称道	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า เกาะรัตนโกสินทร์	拉达那哥欣岛
4	花市场	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า ปากคลองตลาด	帕空鲜花市场
4	宫廷警察局	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า สถานีตำรวจนครบาลราชวัง	皇家警察局

ตาราง 9 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
5	武里岸	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ฝั่งธนบุรี	吞武里河岸区
5	吞武里世代	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สมัยธนบุรี	吞武里王朝时期
5	伊沙拉帕坊巷	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ซอยอิสรภาพ	伊沙拉帕巷
6	中央禧	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ศูนย์กลางความเจริญ	发达繁华的中心
7	放易燃物	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า วัตถุไวไฟ	易燃物
7	小贩	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า หาบเร่	移动商品售卖摊
12	老群楼	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ชุมชนเก่า	旧城区
13	花子	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ดอกไม้	花朵
14	红利	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า โคมส์บะรด	菠萝状灯笼
20	华人	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า คนไทยเชื้อสายจีน	泰籍华人
20	拉玛五世代	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สมัยรัชกาลที่ 5	拉玛五世时期
21	顶头	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สุดทาง	道路尽头
21	楼	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า อาคารพาณิชย์	商业楼
21	新经理	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ประสบการณ์ใหม่	新体验

ตาราง 9 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
22	龙尾古群楼	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ชุมชนล่งบัวยเอี้ยะ	龙尾古居民区
22	谢神节	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เทศกาลเสี่ยซิ่ง	谢神节
24	果汁	แก้ไขคำแปลภาษาจีนคำว่า กวยจับ	猪杂碎粉
25	百戏	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า กายกรรม	杂技
25	走	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เสด็จ	驾临
30	购物中心	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ย่านการค้า	商业区
30	吉旧	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เก้าแก่	古老
32	郭门	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ประตูเมืองชั้นนอก	护城门
32	发事故	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เกิดอุบัติเหตุ	发生事故
32	往往	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า บ่อยครั้ง	频繁
32	铁桥	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สะพานเหล็ก	铁桥
38	巴吞旺县	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เขตปทุมวัน	巴吞挽区
39	组店	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เช่าขายของ	租店卖东西
40	东路	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ถนนบูรพา	东方路

ตาราง 9 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
40	Salachalermkrung	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ศาลาเฉลิมกรุง	颂赞殿
40	用心	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า พระราชปณิธาน	国王的志愿
40	巨头	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า หัวยักษ์	夜叉头
40	隐士头	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า หัวฤาษี	仙人头
41	衣服	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เสื้อผ้าสำเร็จรูป	成衣
42	主意	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ความนิยม	受欢迎
43	盖	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ประทับ	下榻
43	男孩	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า พระโอรส	王子
43	下世	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เสด็จทิวงคต	逝世
48	客舱	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ห้องพระโคง	王宫大厅内部
51	发光	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สะท้อนแสง	反射各种光芒
56	公蟹	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สถานที่ราชการ	政务办公室
57	普通人	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า บุคคลทั่วไป	大众

ตาราง 9 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
57	泰国四王打他	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า พระมหาเจดีย์ 4 รัชกาล	四世王塔
58	纾凉台	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ระเบียบบคด	纳凉台
58	外朝	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เขตพระราชฐาน ชั้นนอก	王宫外区域
58	中朝	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เขตพระราชฐานชั้น กลาง	王宫中区
58	内朝	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เขตพระราชฐาน ชั้นใน	王宫内区
58	公函办公室	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สำนักงานราชการ	公务办公室
60	大城王朝	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า สมัยกรุงศรีอยุธยา	大城王朝时期
60	服务人员	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ข้าราชการบริวาร	公务员
61	碧玉	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า มรกต	绿宝石
61	礼仪的王宫里	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า พระราชพิธี	王宫仪式
65	吞武里历史	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า ประวัติศาสตร์สมัย กรุงธนบุรี	吞武里时期历史
65	吉钱	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของ คำว่า เหรียญจีน	中国古币

ตาราง 9 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
67	郑昭	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	郑信王
67	Bam Noen – Khai Luang 曲	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า โค้งบ้านเนินค้ายหลวง	Ban Noen - KhaiLuang 拐角
67	关于	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า สัมพันธ์	相关
67	郑昭大帝雕像	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	郑信王雕像
75	早	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า แจ็ง	明亮
77	曼谷艾县江河	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า ปากแม่น้ำคลองบางกอกใหญ่	邦国雅河河口
77	郑昭庙	แก้ไขคำแปลภาษาจีนของคำว่า ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	郑王庙

ผู้วิจัยแก้ไขหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

1.2 การประมวลผลความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน

ลำดับ	รายการ	คะแนนความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน			ค่า IOC
		1	2	3	
1.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 1 มหัทศจรย 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	+1	+1	+1	1
2.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกร สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	+1	+1	+1	1
3.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	+1	+1	+1	1
4.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 4 สถานีสามยอด สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	+1	+1	+1	1
5.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	+1	+1	+1	1
6.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 6 สถานีสนามไชย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	+1	+1	+1	1
7.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม” สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	+1	+1	+1	1
8.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 8 สถานีอิสรภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	+1	+1	+1	1
9.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวัง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	+1	+1	+1	1
10.	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย		1.00	1.00	1.00	1.00

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
การสร้างหนังสือเล็กรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร
ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- + 1 หมายถึง พอใจข้อความนั้นเหมาะสม
0 หมายถึง ไม่พอใจข้อความนั้นเหมาะสม
- 1 หมายถึง ไม่พอใจข้อความนั้นเหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 1 มหิศรรย์ 4 สถานี 4 ย่าน สำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	✓			
2.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกร สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	✓			
3.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	✓			
4.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 4 สถานีสามยอด สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	✓			
5.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัย เก่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	✓			
6.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 6 สถานีสนามไชย สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	✓			
7.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม” สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	✓			

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
8.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 8 สถานีอิสรภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	✓			
9.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวัง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	✓			
10	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	✓			

ข้อเสนอแนะ

1. ควรตรวจสอบภาพของตัวอักษรในหน้าวันในทูลเกล้า
2. ควรเรียงลำดับความยาวของตัวอักษรให้เป็นแนวเดียวกัน
3. ควรใช้เส้นนำหรือหัวทศในตำแหน่งที่เป็นตัวอักษร เช่น ไม่ ยากัน

ลงชื่อผู้ประเมิน

(ผศ.ดร. วิมลพวง ววดีทรัพย์)

วันที่ 9 สิงหาคม 2565

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง "ย่านเก่าฝั่งธน - มิ่งพระนคร
ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562" สำหรับผู้เรียนชาวจีน**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- + 1 หมายถึง พอใจข้อความนั้นเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่พอใจข้อความนั้นเหมาะสม
- 1 หมายถึง ไม่พอใจข้อความนั้นเหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 1 มหัทศจรย์ 4 สถานี 4 ย่าน สำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	✓			
2.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกร สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	✓			
3.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	✓			
4.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 4 สถานีสามยอด สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	✓			
5.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัย เก่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	✓			
6.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 6 สถานีสนามไชย สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	✓			
7.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 7 ศูนย์รวมใจ "ชาวสยาม" สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	✓			

ภาพประกอบ 48 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (หน้า 1)

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
8.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 8 สถานีอิสรภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	✓			
9.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชมัง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	✓			
10	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	✓			

ข้อเสนอแนะ

— ตรวจสอบแบบทดสอบข้างข้อที่อาจเป็นความกำกวม หรือ ความเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ

(อ.ดร.จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ)

วันที่ 7 สิงหาคม 2565

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง "ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร
ตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562" สำหรับผู้เรียนชาวจีน**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจข้อความนั้นเหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อความนั้นเหมาะสม
- 1 หมายถึง แน่ใจข้อความนั้นเหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 1 มหิตจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	✓			
2.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกร สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	✓			
3.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	✓			
4.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 4 สถานีสามยอด สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	✓			
5.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	✓			
6.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 6 สถานีสนามไชย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	✓			
7.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 7 ศูนย์รวมใจ "ชาวสยาม" สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	✓			

ภาพประกอบ 50 แบบประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (หน้า 1)

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
8.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 8 สถานีอิสรภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	✓			
9.	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวัง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	✓			
10	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	✓			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ 8/8/2022

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่า IOC ของแบบทดสอบระหว่างเรียนตั้งแต่บทที่ 1 – 9 และแบบทดสอบหลังเรียนมีค่า IOC เท่ากับ 1 หมายความว่า ข้อคำถามในแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละบทสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

2. การหาคุณภาพเครื่องมือจากกลุ่มทดลอง (Try-out)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปใช้กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ Guilin University จำนวน 3 คน ที่เรียนวิชา วัฒนธรรมไทย และยินดีให้ความเข้าร่วมตลอดกิจกรรม ผ่านวิธีเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Wechat จำนวน 1 ครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ก่อนนำไปใช้กลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ดังที่ประสัท เนืองนาม (2560, น. 213 - 215) กล่าวว่า การหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือสามารถวัดได้จากค่า E_1/E_2 ที่แตกต่างกัน

ที่ อว 8718/2168

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 สิงหาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยกุยหลิน

เนื่องด้วย นายธนากร ฉัตรโรจนสกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง "ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562" สำหรับผู้เรียนชาวจีน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิต พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในกรณี นี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เรื่อง "การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง "ย่านเก่าฝั่งธน-ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562" สำหรับผู้เรียนชาวจีน"กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 9 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนสิงหาคม 2565 ถึงเดือนกันยายน 2565 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 359 6694

ภาพประกอบ 52 หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2.1 วันและเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับกลุ่มทดลอง (Try - out) ในวันที่ 30 สิงหาคม 2565 ถึงวันที่ 10 กันยายน 2565 เวลา 19.00 – 20.30 (ประเทศจีน) หรือ 18.00 – 19.30 (ประเทศไทย) รวม 10 ครั้ง ดังนี้

ตาราง 11 เวลาในการทดลอง

ครั้ง	วัน/เดือน/ปี	เนื้อหา	เวลาที่ใช้ (นาที)			เวลาเฉลี่ย (นาที)
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	30 ส.ค. 2565	บทที่ 1 มหัทศจรย 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม	50	45	60	52
2	31 ส.ค. 2565	บทที่ 2 สถานีวัดมังกร	60	55	55	57
3	1 ก.ย. 2565	บทที่ 3 เส้นทางสายมังกร	50	50	57	52
4	2 ก.ย. 2565	บทที่ 4 สถานีสามยอด	50	55	53	53
5	3 ก.ย. 2565	บทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์รวมความบันเทิงสมัยเก่า	55	60	66	60
6	4 ก.ย. 2565	บทที่ 6 สถานีสนามไชย	55	55	57	56
7	5 ก.ย. 2565	บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม”	55	50	55	53
8	6 ก.ย. 2565	บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ	55	55	50	53
9	7 ก.ย. 2565	บทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวังเดิม	50	55	58	54
10	9 ก.ย. 2565	แบบทดสอบหลังเรียน	60	59	65	61

จากตารางเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลอง (Try-Out) พบว่า เนื้อหาภายในบทเรียนมีความแตกต่างกันทำให้ผู้เรียนแต่ละคนใช้เวลาเรียนต่างกัน

2.2 ผลการทดลองกับกลุ่มทดลอง

ผลการทดลองการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยเก็บคะแนน 2 ส่วน ได้แก่ คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน 9 บท และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ดังนี้

2.2.1 คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน

ผู้วิจัยเก็บคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 9 บท บทละ 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวมเป็น 100 คะแนน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 คะแนนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 9 บทของกลุ่มทดลอง

บทที่	เนื้อหา	แบบทดสอบระหว่างเรียน (คะแนน)			คะแนนเฉลี่ย	คุณภาพ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	บทที่ 1 มหัตศวรรษย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญ เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	90	90	80	86.70	ดีมาก
2	บทที่ 2 สถานีวัดมังกร	100	100	100	100.00	ดีมาก
3	บทที่ 3 เส้นทางสายมังกร	80	80	90	83.30	ดีมาก
4	บทที่ 4 สถานีสามยอด	90	90	90	90.00	ดีมาก
5	บทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์รวมความบันเทิง สมัยเก่า	80	80	80	80.00	ดีมาก
6	บทที่ 6 สถานีสนามไชย	90	90	100	93.30	ดีมาก
7	บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม”	100	90	90	93.30	ดีมาก
8	บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ	90	90	90	90.00	ดีมาก
9	บทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวังเดิม	90	90	90	90.00	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย		90.00	88.89	90.00	89.63	ดีมาก

จากตารางคะแนนจากการทำข้อสอบระหว่างเรียนจำนวน 9 บทกับกลุ่มทดลอง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองทั้ง 3 คน ได้คะแนน 100 คะแนนเต็มในบทที่ 2 สถานีวัดมังกร จึงได้สัมภาษณ์กลุ่มทดลองทั้ง 3 คน พบว่า บทที่ 2 มีเนื้อหาความเกี่ยวข้องกับประเทศจีนซึ่งเป็นประเทศของกลุ่มทดลอง ตกแต่งด้วยสีแดงและมีรูปภาพมังกรซึ่งเป็นสีและสัตว์ที่ผู้ทดลองชื่นชอบ และมีคำศัพท์ที่ทำให้เข้าใจบทอ่านได้ง่าย ส่วนบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์การค้าและความบันเทิงสมัยเก่า กลุ่มทดลองทั้ง 3 คน ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ 80 คะแนน จากการสัมภาษณ์กลุ่มทดลองพบว่า คำศัพท์ในบทที่ 5 มีคำศัพท์ที่มีความยาวมากให้ผู้ทดลองได้ศึกษาเป็นครั้งแรก จึงทำให้ยากต่อการอ่านและต้องใช้เวลาทำความเข้าใจนาน เนื่องจากคำศัพท์เป็นคำศัพท์เฉพาะเช่น ชื่อวัง ชื่อสถานที่ และชื่อบุคคล เป็นจำนวนมาก

2.2.2 แบบทดสอบหลังเรียน

ผู้วิจัยเก็บคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 45 ข้อ คิดเป็นคะแนนร้อยละ 2.22 คะแนน รวมเป็น 100 คะแนน

ตาราง 13 คะแนนทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try-Out)

ผู้ทดลอง	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	คะแนนร้อยละ	ระดับคุณภาพ
คนที่ 1	34	75.56	ดี
คนที่ 2	35	77.78	ดี
คนที่ 3	35	77.78	ดี
คะแนนเฉลี่ย	34.67	77.04	ดี

จากตารางคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try-Out) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 45 ข้อ ได้จำนวนเฉลี่ย 34.67 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 77.04 คะแนน มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี

สรุปจากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 9 บท ของกลุ่มทดลอง (Try-Out) พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 89.63 และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try-Out) มีคะแนนเฉลี่ย 77.04 คะแนน ซึ่งได้คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนมากกว่าแบบทดสอบหลังเรียน เนื่องจากกลุ่มทดลองมีปัญหาในการอ่านคำศัพท์ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของกลุ่มทดลองว่า คำศัพท์ส่วนมากเป็นคำศัพท์ที่พบครั้งแรกและมีความยาวมาก โดย

เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่และบุคคล ทำให้จดจำคำศัพท์ยากและต้องใช้เวลาทำความเข้าใจ เนื้อหาเป็นเวลานาน

กลุ่มทดลองคนที่ 1 ทำคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกร และบทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม” ได้คะแนน 100 คะแนน เนื่องจากเนื้อหาและภาพประกอบในบทเรียนทำให้ผู้ทดลองมีความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนจึงส่งผลให้จดจำเนื้อหาได้ดี ส่วนบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร และบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า ได้คะแนน 80 คะแนน เนื่องจากเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ซึ่งไม่เป็นที่สนใจของกลุ่มทดลองและบทที่ 5 ปรากฏคำศัพท์ใหม่ที่มีความยาวมากเป็นครั้งแรก ทำให้กลุ่มทดลองใช้เวลาในการทำความเข้าใจซึ่งส่งผลต่อการจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ ผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์คำศัพท์ยากในบทเรียนและเขียนคำอ่านให้แก่กลุ่มทดลอง ทำให้กลุ่มทดลองสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น (วิน (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2565)

กลุ่มทดลองคนที่ 2 ทำคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกรได้ 100 คะแนน เนื่องจากกลุ่มทดลองรู้สึกชื่นชอบภาพประกอบ เนื้อหา และคำศัพท์ภายในบทเรียน ทำให้เพลิดเพลินในการอ่านและจดจำเนื้อหาได้ดี ส่วนบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร และบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า ได้คะแนน 80 คะแนน เนื่องจากมีคำศัพท์ยากมากกว่าบทที่ 1 และบทที่ 2 สถานีวัดมังกร ทำให้ต้องอ่านคำศัพท์หลายครั้งเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา และคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อคนและชื่อสถานที่ที่มีความยาวมาก ทำให้จดจำคำศัพท์ได้ยาก ผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์กลุ่มทดลองคนที่ 2 เกี่ยวกับคำศัพท์ยากและเขียนคำอ่านเพิ่มเติมให้แก่กลุ่มทดลอง (สอง (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2565)

กลุ่มทดลองคนที่ 3 ทำคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกร และบทที่ 6 สถานีสนามไชย ได้ 100 คะแนน เพราะว่าการกลุ่มทดลองรู้สึกชื่นชอบการตกแต่งสถานีวัดมังกรด้วยรูปมังกรและสีแดง และการจัดแสดงเรื่องราวแบบพิพิธภัณฑ์ของสถานีสนามไชย ทำให้กลุ่มทดลองสามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์จากบทอ่านได้เป็นอย่างดี ส่วนบทที่ 1 มหัศจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและบทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า ได้คะแนน 80 คะแนน เนื่องจากบทที่ 1 มีปัญหาเกี่ยวกับระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้กลุ่มทดลองต้องสแกนลิงค์เพื่อเข้าอ่าน 3 ครั้ง จึงขาดสมาธิในการอ่าน และบทที่ 5 มีคำศัพท์ที่มีความยาวมากเป็นจำนวนมากจึงส่งผลให้ผู้ทดลองจดจำคำศัพท์ไม่ได้ เมื่ออ่านบทเรียนเสร็จผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เข้าใจพบว่า คำศัพท์ในบทที่ 5 เป็นคำศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับวังและบุคคลสำคัญ

ที่พบเจอครั้งแรก ผู้วิจัยจึงเขียนคำอ่านของคำศัพท์ยากให้แก่กลุ่มทดลองเพื่อทำความเข้าใจอีกครั้ง (นันทิชา (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2565)

จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนและการสัมภาษณ์กลุ่มทดลอง แสดงให้เห็นว่า บทที่ 2 สถานีวัดมังกร กลุ่มทดลองทั้ง 3 คนทำคะแนนได้ 100 คะแนนทุกคน เพราะมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยและจีน ทำให้กลุ่มทดลองสามารถจดจำคำศัพท์และเนื้อหาได้ดี ส่วนบทที่ 5 ย้อนยุคศุนย์ความบันเทิงสมัยเก่า กลุ่มทดลองทั้ง 3 คน ทำคะแนนได้ 80 คะแนน เนื่องจากเป็นบทแรกที่ปรากฏคำศัพท์ที่มีความยาวมากจึงส่งผลให้การจดจำคำศัพท์และการทำความเข้าใจเนื้อหา

หลังจากทดลองเสร็จผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มทดลอง (Try-Out) ถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมือวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

ตาราง 14 สัมภาษณ์กลุ่มทดลอง (Try-Out)

บทที่	หัวข้อ	กลุ่มทดลอง (Try-Out)		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
1	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 มาก่อน		
	ความรู้หลังเรียน	รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562	เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562	รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และข้อควรปฏิบัติบนรถไฟฟ้ามหานคร
	ความคิดเห็น	มีรายละเอียดของเส้นทางรถไฟฟ้ามหานคร ทำให้เข้าใจง่าย	มีเนื้อหาละเอียด คิดว่าหากได้มาประเทศไทย จะทดลองเดินทางด้วยรถไฟฟ้ามหานคร	มีภาพประกอบทำให้เข้าใจง่ายมากขึ้น
2	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักสถานีวัดมังกร		
	ความรู้หลังเรียน	โครงสร้างการตกแต่งสถานีวัดมังกร	สถานีวัดมังกรและสัญลักษณ์ที่ตกแต่งภายในสถานี	สถานีวัดมังกรและการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาจีนในย่านเยาวราช

ตาราง 14 (ต่อ)

บทที่	หัวข้อ	กลุ่มทดลอง (Try-Out)		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
2	ความคิดเห็น	มีเนื้อหาละเอียดมาก	ภาพประกอบสวย ทำให้รู้สึกสนใจสถานีมากขึ้น	เนื้อหาชัดเจน และมีภาพ มังกรเยอะซึ่งผู้ทดลองชื่นชอบ
3	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักย่านเยาวราชมาก่อน	เคยเห็นเนื้อหาเกี่ยวกับย่านเยาวราชในหนังสือเรียนบ้าง	เคยเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับเยาวราชในชั้นเรียนนิดหน่อย
	ความรู้หลังเรียน	สถานที่ในย่านเยาวราช	เส้นทางท่องเที่ยวในย่านเยาวราช	รายละเอียดของสถานีในเยาวราชมากขึ้น
	ความคิดเห็น	แผนที่ทำให้เข้าใจเส้นทางท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น	มีแผนที่ทำให้ทำความเข้าใจบทอ่านง่ายขึ้น	มีเนื้อหาละเอียดและชัดเจนดี
4	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักสถานีสามยอดมาก่อน		
	ความรู้หลังเรียน	รู้จักสถานีสามยอด	การตกแต่งภายในสถานีสามยอด	รูปแบบบกรก่อสร้างของสถานี สีที่ใช้ตกแต่ง และรูปแบบสถาปัตยกรรม
	ความคิดเห็น	ภาพประกอบและเนื้อหาชัดเจนดี	การก่อสร้างภายในสถานีบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	รู้จักรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบชิโนโปรตุกีส
5	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักย่านวังบูรพาภิรมย์มาก่อน		
	ความรู้หลังเรียน	รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวย่านวังบูรพาภิรมย์	รู้ประวัติศาสตร์ย่านวังบูรพาภิรมย์	รู้เส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวในย่านวังบูรพาภิรมย์
	ความคิดเห็น	เนื้อหาเข้าใจง่าย แต่มีคำศัพท์ที่ค่อนข้างยาว	มีภาพประกอบชัดเจนดี	บทอ่านย่านวังบูรพาภิรมย์ ทำให้รู้จักประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยว

ตาราง 14 (ต่อ)

บทที่	หัวข้อ	กลุ่มทดลอง (Try-Out)		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
6	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักสถานีสนามไชยมาก่อน		
	ความรู้หลังเรียน	การตกแต่งสถานีสนามไชย	พิพิธภัณฑ์ใต้ดินและสถานีสนามไชย	ต้นแบบการตกแต่งสถานีสนามไชย
	ความคิดเห็น	อยากใช้บริการสถานีสนามไชยมาก เพราะมีความเป็นไทยอย่างชัดเจน	ภายในสถานีสนามไชย จัดแสดงวัตถุโบราณที่ทำให้ผู้ทดลองรู้สึกอยากมาเห็นด้วยตนเอง	เส้นทางไปท่องเที่ยวสถานีสนามไชยมีหลายแห่ง ทำให้อยากมาเที่ยวที่นี่
7	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักเกาะรัตนโกสินทร์มาก่อน	เคยเห็นในโปรแกรมท่องเที่ยวของบริษัททัวร์	เคยเห็นในหนังสือท่องเที่ยวประเทศไทยมาบ้าง
	ความรู้หลังเรียน	รู้ประวัติศาสตร์จากสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีสนามไชย	สถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีสนามไชย	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เช่น พระบรมมหาราชวัง ปากคลองตลาด และ พระแก้วมรกต
	ความคิดเห็น	มีคำแปลภาษาจีน ทำให้ช่วยอำนวยความสะดวกในการอ่านได้มาก	มีภาพประกอบชัดเจน หากมีโอกาสได้ไปประเทศไทยจะต้องมาเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์	มีภาพประกอบที่สวยมาก ทำให้ผู้ทดลองอยากมาเที่ยวสักครั้ง
8	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักสถานีอิสรภาพ		
	ความรู้หลังเรียน	สถานที่ตั้งของสถานีอิสรภาพ	โครงสร้างของสถานีอิสรภาพและอุโมงค์ลอดแม่น้ำเจ้าพระยา	ที่มาของหงส์ที่ประดับภายในสถานีอิสรภาพ

ตาราง 14 (ต่อ)

บทที่	หัวข้อ	กลุ่มทดลอง (Try-Out)		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
	ความคิดเห็น	มีคำศัพท์ที่น่าสนใจและเข้าใจง่ายเพราะมีคำแปลภาษาจีน	เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับวัฒนธรรมซึ่งผู้ทดลองไม่ค่อยให้ความสนใจ	มีบทอ่านเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและจีนทำให้ผู้ทดลองรู้สึกอยากอ่านมากขึ้น
9	ความรู้ก่อนเรียน	ไม่เคยรู้จักย่านธนบุรีมาก่อน		
	ความรู้หลังเรียน	ประวัติศาสตร์ย่านกรุงธนบุรี	วัดต่าง ๆ บริเวณสถานีอิสรภาพ	ประวัติศาสตร์จากสถานที่รอบสถานีอิสรภาพ
	ความคิดเห็น	ภาพประกอบสวยงามมากทำให้ผู้ทดลองอยากมาเที่ยวสักครั้ง	เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นวัดทำให้ผู้ทดลองไม่ค่อยสนใจบทนี้	พระปรางค์วัดอรุณฯ สวยงามมากเป็นสถานที่ที่ผู้ทดลองอยากมาเที่ยว

จากตารางสัมภาษณ์กลุ่มทดลองข้างต้นเห็นว่า ภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ มีภาพประกอบที่สวยงาม ทำให้กลุ่มทดลองมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น มีแผนที่ที่ช่วยให้กลุ่มทดลองสามารถใช้ในการเดินทางจากสถานีรถไฟใต้ดินไปยังสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีได้ ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ตั้งสถานีและสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีรถไฟใต้ดิน และมีคำแปลภาษาจีนที่ช่วยให้กลุ่มทดลองสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนทั้ง 9 บท โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ บทที่รู้สึกว่าง่ายที่สุด บทที่รู้สึกว่ายากที่สุด และส่วนประกอบในบทเรียนที่ชื่นชอบ ดังนี้

ตาราง 15 สัมภาษณ์เพิ่มเติมกลุ่มทดลอง

ประเด็นสัมภาษณ์	กลุ่มทดลอง (Try-Out)		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
บทที่รู้สึกว่ายากที่สุด	บทที่ 2 เพราะมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ทำให้เข้าใจเนื้อหาและคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว	บทที่ 1 เพราะเป็นบทแรก แม้ว่าคำศัพท์มีจำนวนมาก แต่ทำความเข้าใจง่าย และเป็นพื้นฐานการอ่านบทอื่นต่อไปได้ดี	บทที่ 2 เพราะว่ามีความรู้เกี่ยวกับมังกร และขึ้นชอบสีแดงมาก ทำให้รู้สึกว่ายากต่อกรอ่าน
บทที่รู้สึกว่ายากที่สุด	บทที่ 6 เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องประวัติศาสตร์ซึ่งมีความสนใจในเรื่องนี้น้อย	บทที่ 9 เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นสถานที่เกี่ยวกับวัด	บทที่ 9 เพราะคำศัพท์ยากและยาวมาก ทำให้ใช้เวลาอ่านประโยคค่อนข้างนาน
ส่วนประกอบในบทเรียนที่ชื่นชอบ	ผู้ทดลองชอบส่วนประกอบเกี่ยวกับคำศัพท์ เนื่องจากมีคำแปลภาษาจีน ทำให้ความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	ชอบแผนที่ในบทอ่าน เพราะผู้ทดลองคิดว่าหากได้มีโอกาสมาเที่ยวกรุงเทพมหานครแผนที่ในบทอ่านจะสามารถใช้เดินทางได้จริง	ชอบภาพประกอบในบทอ่าน เพราะกระตุ้นความสนใจ ทำให้อยากอ่านบทอ่านจนจบ

จากตารางสัมภาษณ์เพิ่มเติมข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภาพประกอบ แผนที่ และคำแปลจีน มีส่วนช่วยในการอ่านของกลุ่มทดลอง ทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย กระตุ้นความสนใจในการอ่านและสามารถนำเนื้อหาที่อ่านไปใช้เดินทางได้

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

เมื่อกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความพึงพอใจซึ่งสอบถามทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

ตาราง 16 สรุปแบบสอบถามความพึงใจของกลุ่มทดลอง

ด้าน	กลุ่มทดลอง			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม	4	4	5	4.33	พึงพอใจมาก
1.2 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	3	5	4	4.00	พึงพอใจมาก
1.3 เนื้อหาที่เรียนน่าสนใจ	4	5	5	4.67	พึงพอใจมากที่สุด
1.4 ความยาวของคำศัพท์ภาษาไทยเหมาะสม	2	4	3	3.00	พึงพอใจปานกลาง
1.5 เนื้อหาที่มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้จริง	3	5	5	4.33	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	3.20	4.60	4.40	4.07	พึงพอใจมาก
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน	4	4	3	3.67	พึงพอใจมาก
2.2 ภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	4	4.67	พึงพอใจมากที่สุด
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4	5	5	4.67	พึงพอใจมากที่สุด
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก	5	5	5	5.00	พึงพอใจมากที่สุด
2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ	3	5	4	4.00	พึงพอใจมาก
2.6 สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบทดสอบสะดวก	4	3	5	4.00	พึงพอใจมาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มทดลอง			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.7 การทำแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและ ประเมินผลได้ทันที	3	4	5	4.00	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	4.00	4.43	4.43	4.29	พึงพอใจมาก
3. ด้านภาษา					
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	พึงพอใจมาก ที่สุด
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	4.00	5.00	4.00	4.33	พึงพอใจมาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล					
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์ของแต่ละบท	5	5	5	5.00	พึงพอใจมาก ที่สุด
4.2 มีความยาก - ง่ายเหมาะสม	4	4	4	4.00	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	4.50	4.50	4.50	4.50	พึงพอใจมาก ที่สุด
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
5.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการ อ่านภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน	5	5	5	5.00	พึงพอใจมาก ที่สุด
5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง ย่านเก่าฝั่ง ธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 แก่ผู้เรียนชาวจีน	5	5	4	4.67	พึงพอใจมาก ที่สุด
5.3 ให้ความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 แก่ผู้เรียนชาวจีน	5	5	5	5.00	พึงพอใจมาก ที่สุด

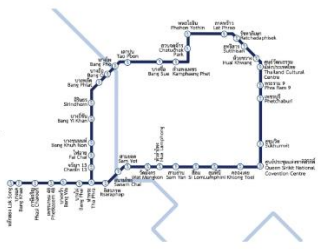

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มทดลอง			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5.4 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน	3	5	5	4.33	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรายบุคคล	4.50	5.00	4.75	4.75	พึงพอใจมากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.00	4.63	4.47	4.60	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางสรุปแบบสอบถามความพึงใจของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.60 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนชาวจีนรู้สึกพึงพอใจต่อการใช้นั่งสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร ส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

นอกจากนี้กลุ่มทดลองยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเพิ่มคำอ่านสำหรับคำศัพท์บางคำในบทเรียน เนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่อ่านยากและมีความยาวมาก ทำให้เป็นอุปสรรคในการอ่านของกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากกลุ่มทดลองทั้ง 3 คน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือวิจัยโดยปรับปรุงภาพประกอบและเพิ่มเติมคำอ่านของคำศัพท์จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มทดลอง ดังนี้

ตาราง 17 การปรับปรุงเนื้อหาจากการทดลอง

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	หลังแก้ไข
1	2	รถไฟฟ้ามหานคร	เพิ่มเติมคำอ่าน	รถ-ไฟ-ฟ้า-มะ-หา-นะ-คอน
			เพิ่มเติมวงกลมในรูปภาพ	
3	สถานีวัดมังกร	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-ถา-นี่-วัด-มัง-กอน	
	ประวัติศาสตร์	เพิ่มเติมคำอ่าน	ประ-หวัด-ติ-สาด	
	ถนนเจริญกรุง	เพิ่มเติมคำอ่าน	ถะ-หนน-จะ-เริน-กรุง	
	ซอยเจริญกรุง 16	เพิ่มเติมคำอ่าน	ซอย-จะ-เริน-กรุง-สิบ-หก	
	วัฒนธรรม	เพิ่มเติมคำอ่าน	วัด-ทะ-นะ-ท่า	
	วัดมังกรกมลาวาส	เพิ่มเติมคำอ่าน	วัด-มัง-กอน-กะ-มะ-ลา-วาด	
	ย่านวังบูรพาภิรมย์	เพิ่มเติมคำอ่าน	ย่าน-วัง-บุ-ระ-พา-พิ-รม	
	ถนนมหาไชย	เพิ่มเติมคำอ่าน	ถะ-หนน-มะ-หา-ไช	
	โรงเรียนวัดราชบพิธ	เพิ่มเติมคำอ่าน	โรง-เรียน-วัด-ราด-บอ-พิด	
	สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-ถา-นี่-ตำ-หรวด-นะ-คอน- ปาน-พระ-ราด-ชะ-วัง	
5	อิสรภาพ	เพิ่มเติมคำอ่าน	อิ-ด-สะ-ระ-พาบ	
	ฝั่งธนบุรี	เพิ่มเติมคำอ่าน	ฝั่ง-ทน-บุ-รี	
2	12	ชีโนโปรตุกีส	เพิ่มเติมคำอ่าน	ชี-โน-โปร-ตุ-กีด
	13	โชคดี	เพิ่มเติมคำอ่าน	โชค-ดี
	อุปสรรค	เพิ่มเติมคำอ่าน	อุ-บ-ปะ-สัค	

ตาราง 17 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	หลังแก้ไข
3	21	อาคารพาณิชย์	เพิ่มเติมคำอ่าน	อา-คาน-พา-นิต
	23	โชคลาก	เพิ่มเติมคำอ่าน	โชค-ลาก
		ประดิษฐาน	เพิ่มเติมคำอ่าน	ประ-ติด-สะ-ถาน
25		สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี	เพิ่มเติมคำอ่าน	สม-เด็จ-พระ-กะ-นิต-ภา-ทิ- ราด-เจ้า-กรม-สม-เด็จ-พระ- เทพ-พระ-รัต-ราด-ชะ-สุ-ดา- สะ-หยาม-บอ-รม-มะ-ราด- ชะ-กุ-มา-รี
4	32	กรุงรัตนโกสินทร์	เพิ่มเติมคำอ่าน	กรุง-รัต-ตะ-นะ-โก-สิน
		สะพานดำรงสถิตย์	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-พาน-ดำ-รง-สะ-ถิต
5	38	เขตปทุมวัน	เพิ่มเติมคำอ่าน	เขต-ปะ-ทุม-วัน
	40	โรงแรมสรรพหลวง	เพิ่มเติมคำอ่าน	โรง-มะ-หอ-ระ-สบ-หลวง
		พระราชปณิธาน	เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-ราด-ชะ-ปะ-นิ-ทาน
		พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า เจ้าอยู่หัว	เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-บาด-สม-เด็จ-พระ-ปก- เกล้า-เจ้า-อยู่-หัว
		โชนจินตณภูมิ	เพิ่มเติมคำอ่าน	โชน-จิน-ตะ-นะ-รี-มิต
43		สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยาภาณุ พันธุวงศ์วรเดช	เพิ่มเติมคำอ่าน	สม-เด็จ-เจ้า-ฟ้า-กรม-พระ- ยา-พา-ณุ-พัน-วง-วอ-ระ-เดช
		พระโอรส	เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-โอ-รด
		เสด็จทิวังคต	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-เด็จ-ทิ-วง-คต

ตาราง 17 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	หลังแก้ไข
6	48	สมัยรัตนโกสินทร์	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-ไหม-รัต-ตะ-นะ-โก-สิน
		เสาศดมภ์	เพิ่มเติมคำอ่าน	เสา-สะ-ดม
	49	วังกรมหลวงอดิศร อุดมเดช	เพิ่มเติมคำอ่าน	วัง-กรม-มะ-หลวง-อะ-ดิ-สอน- อุ-ดม-เดช
7	57	บูรณปฏิสังขรณ์	เพิ่มเติมคำอ่าน	บุ-ระ-นะ-ปะ-ติ-สัง-ขน
		วิหารพระพุทธไสยาสน์	เพิ่มเติมคำอ่าน	วิ-หान-พระ-พุ-ด-ทะ-ไส-ยา-ด
	58	พระอุโบสถ	เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-อุ-โบ-สถ
พระศรีรัตนเจดีย์		เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-สี-รัต-ตะ-นะ-เจ-ดี	
ปราสาทพระเทพบิดร		เพิ่มเติมคำอ่าน	ปรา-สาท-พระ-เทพ-ปี-ดอน	
59	สะพานเจริญรัช	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-พาน-จะ-เริน-รัต	
	ถนนอัษฎางค์	เพิ่มเติมคำอ่าน	ถะ-หนน-อั-ด-สะ-ดาง	
60		ข้าราชการ	เพิ่มเติมคำอ่าน	ข้า-ราด-ชะ-บอ-ริ-พาน
		สมัยกรุงศรีอยุธยา	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-ไหม-กรุง-สี-อะ-ยุ-ทะ-ยา
		พระราชมนเฑียร	เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-ราด-ชะ-มน-เฑียร
8	66	วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร	เพิ่มเติมคำอ่าน	วัด-หง-รัต-ตะ-นา-ราม-ราด- ชะ-วอ-ระ-วิ-หาน
		นวัตกรรม	เพิ่มเติมคำอ่าน	นะ-วัต-ตะ-กำ
	67	ถนนอรุณอมรินทร์	เพิ่มเติมคำอ่าน	ถะ-หนน-อะ-รุ-น-อะ-มะ-ริน
ถนนประชาธิปไตย		เพิ่มเติมคำอ่าน	ถะ-หนน-ประ-ชา-ที-ปก	
วัดอินทาราม		เพิ่มเติมคำอ่าน	วัด-อิน-ทรา-ราม	

ตาราง 17 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	หลังแก้ไข
		ราชวงศ์จักรี	เพิ่มเติมคำอ่าน	รัต-ชะ-วง-จัก-กรี
		สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	เพิ่มเติมคำอ่าน	สม-เด็จ-พระ-เจ้า-ตาก-สิน- มะ-หา-รัต
		พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราช	เพิ่มเติมคำอ่าน	พระ-บอ-รม-รา-ชา-นุ-สา-วะ- รี-สม-เด็จ-พระ-เจ้า-ตาก-สิน- มะ-หา-รัต
		สถาปนากรุงเทพมหานคร	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-ถา-ปะ-นา-กรุง-ทน-บุรี
		กอบกู้อิสรภาพ	เพิ่มเติมคำอ่าน	กอบ-กู้-อิ-ด-สะ-ระ-พาบ
9	76	สะพานเจริญพาศน์	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-พาน-จะ-เริน-พาด
		สมณศักดิ์	เพิ่มเติมคำอ่าน	สะ-มะ-นะ-ศักดิ์
	78	ครุฑยุคนาค	เพิ่มเติมคำอ่าน	ครุ-ด-ยุ-ด-นาก
		เทพนม	เพิ่มเติมคำอ่าน	เทบ-พะ-นม

เมื่อกลุ่มทดลองใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน พบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ปรากฏจากสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 เพิ่มมากขึ้น โดยได้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน 89.63 อยู่ในระดับดีมาก คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียน 77.04 อยู่ในระดับดี และมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.60 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เมื่อผู้วิจัยปรับปรุงเครื่องมือเพิ่มเติมตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองเรียบร้อยแล้ว จึงนำเครื่องมือที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย (Implement) ต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษาข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน ไปใช้ทดลองกับกลุ่มทดลอง (Try-Out) จำนวน 3 คน เพื่อหาคุณภาพและความพึงพอใจของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีนแล้ว ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มทดลอง (Try-Out) และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (Implement) ได้แก่ นักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอก ภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกุ้ยหลิน (桂林大学) มณฑล กวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 6 คน ที่ยินดีเข้าร่วมตลอดกิจกรรม ในระหว่างวันที่ 23 กันยายน 2565 – 3 ตุลาคม 2565 ผ่านทางโปรแกรม wechat โดยมีขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงจุดประสงค์การเข้าร่วมทำกิจกรรมการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และขั้นตอนการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ทราบกระบวนการในการทำวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมายศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนก่อนเริ่มอ่านบทเรียน
3. เมื่อกลุ่มเป้าหมายอ่านบทเรียนเสร็จแล้ว ให้ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. เมื่อกลุ่มเป้าหมายเรียนจนครบ 9 บทแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน
5. หลังจากกลุ่มเป้าหมายทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ก่อนวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ศึกษาสัญลักษณ์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือและหาค่าความพึงพอใจในการใช้เครื่องมือ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน

A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกส่วน
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยศึกษาการหาค่าทางสถิติที่ใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังที่ ประสาท เนืองนาม (2560, น. 213 - 215) กล่าวว่า การหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือสามารถวัดได้จากค่า E_1/E_2 ที่แตกต่างกัน เช่น 75/75 80/80 90/90 ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่มีลักษณะซับซ้อนเมื่อพิจารณาจากพื้นฐานความรู้ของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เกณฑ์หาค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 75/75$ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทย โดยเครื่องมือวิจัยมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ทำให้ปรากฏคำศัพท์ใหม่ที่ค่อนข้างยากต่อผู้เรียน โดยมีสูตรหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่กล่าวไว้ดังนี้

สูตรที่ 1

$$\text{สูตร } E_1 \quad E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกส่วน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกส่วน

N แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

สูตรที่ 2

$$\text{สูตร } E_2 \quad E_2 = \frac{\sum X}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากนี้ยังมีการหาค่าความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อหาค่าความพึงพอใจของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า ((Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าความพึงพอใจ ดังสูตรคำนวณของ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543, น. 73) ที่กล่าวไว้ว่า

สูตรหาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

สูตรหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจ

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	คะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยจึงหาค่าคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ การหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน การหาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 จากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน และการหาค่าความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีรายละเอียดดังนี้

ที่ อว 8718/

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขทัย 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มกราคม 2565

เรื่อง ขอนแจ้งผลการพิจารณาโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G- 518/2564E

เรียน นาย ธนากร ฉัตรโรจนสกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC/E/G-518/2564

ตามที่ท่านได้ส่งโครงการวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่
ฝั่งธน - ฝั่งพระนครตามเส้นทางเดินรถไฟพืมหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G
518/2564E เพื่อรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ นั้น

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว บัดนี้
คณะกรรมการฯ ให้การรับรองโครงการวิจัยดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2565 รายละเอียดดังนี้

Certificate Number SWUEC/E/G-518/2564

Date of Approval 18 มกราคม 2565 (อายุใบรับรองโครงการวิจัย 12 เดือน)

Date of Expiration 18 มกราคม 2566

Continuing Review ทุก 12 เดือน (ครบกำหนดส่งรายงานครั้งแรก วันที่ 18 มกราคม 2566)

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ใ้ขอความกรุณาให้ผู้วิจัย
ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยและต่ออายุการรับรองก่อนกำหนดวันหมดอายุ 30 วัน เพื่อให้เป็นไปตามวิธีดำเนินการ
มาตรฐาน (SOPs version 2.0) ของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้รายละเอียดของเอกสารที่ให้การรับรองตามที่ปรากฏใน Certificate
of Approval (Certificate Number SWUEC/E/G-518/2564) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(แพทย์หญิงสุวิพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โทรศัพท์ 0-2649-5000 ต่อ 12430
โทรสาร 0-2259-1822

ภาพประกอบ 53 ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC-G518/2564

1. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน แบบทดสอบระหว่างเรียน ทั้ง 9 บท โดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวนบทละ 10 ข้อ รวมเป็น 90 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนรวม 900 โดยผลคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายสรุปได้ดังนี้

ตาราง 18 คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 9 บท

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน									รวม คะแนน	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ
	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8	บทที่ 9		
1	100	70	80	90	100	90	90	90	90	800	88.89
2	90	100	80	100	90	90	90	90	90	810	90.00
3	100	60	40	90	60	70	80	80	90	680	75.56
4	80	90	90	80	90	90	90	90	80	770	85.56
5	90	80	90	100	80	80	100	100	100	820	91.11
6	90	60	80	80	100	90	100	100	50	720	80.00
ค่าเฉลี่ย	91.67	76.67	76.67	90.00	86.67	85.00	85.00	91.67	83.33		85.19
รายบท											
$\sum X$ (คะแนนรวมแบบทดสอบระหว่างเรียน 9 บท)										4600	596.31
ค่า E_1											85.19
N											6
A											900

จากตารางคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 9 บท ของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า การนำคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 9 บทของกลุ่มเป้าหมายมาคำนวณตามสูตรการค่าประสิทธิภาพ E_1 ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่ง

ธน - ผังพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีค่าประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ E_1 เท่ากับ 75 โดยคำนวณค่า E_1 ได้ 85.19

ค่าเฉลี่ยรายบุคคลของแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบท จำนวน 9 บท มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.19 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มเป้าหมายจากค่าเฉลี่ยคะแนนรายบุคคลตามระดับคุณภาพได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ กลุ่มดีมาก 5 คน มีคะแนนร้อยละสูงกว่า 80 โดยกลุ่มเป้าหมายคนที่ 5 ได้คะแนนร้อยละสูงสุดที่ 91.11 และกลุ่มดี 1 คน มีคะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 70 – 79 โดยกลุ่มเป้าหมายคนที่ 3 ได้คะแนนร้อยละ 75.56

บทเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 91.67 มีจำนวน 2 บท ได้แก่ บทที่ 1 มหัทจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เนื่องจากในบทที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับเส้นทางเดินรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 แนะนำ 4 สถานีที่ผ่านย่านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ และข้อควรปฏิบัติในการใช้รถไฟฟ้าฟ้ามหานคร จากการสัมภาษณ์พบว่า โดยปกติกลุ่มเป้าหมายเข้าใจการดูเส้นทางของรถไฟใต้ดินอยู่แล้วเพราะใช้เดินในชีวิตประจำวัน ภายในหนังสือมีภาพเส้นทางเดินรถประกอบทำให้อ่านแล้วเข้าใจมากขึ้น รู้ว่าจะเดินทางไปที่ไหน และบทที่ 8 สถานีอิสรภาพ เนื่องจากบทที่ 8 มีเนื้อหาเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการออกแบบและนวัตกรรมการสร้างอุโมงค์ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา จากการสัมภาษณ์พบว่า เนื้อหาการออกแบบในบทที่ 8 มีรายละเอียดไม่มาก ทั้งยังมีรูปภาพสิ่งที่ประดับในสถานีอิสรภาพและรูปภาพอธิบายวิธีการสร้างเส้นทางข้ามแม่น้ำ ทำให้อ่านแล้วสนใจมากขึ้น

บทเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดร้อยละ 76.67 มีจำนวน 2 บท ได้แก่ บทที่ 2 สถานีวัดมังกร มีเนื้อหาเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการออกแบบสถานีวัดมังกร ศาสตร์ฮวงจุ้ยที่ปรากฏจากการตกแต่งภายในสถานีวัดมังกร และคำว่า มังกร ที่ปรากฏจากป้ายชื่อร้านค้าที่อยู่ริมถนนเยาวราช และบทที่ 3 เส้นทางสายมังกร มีเนื้อหาเกี่ยวกับย่านเยาวราช สถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานีวัดมังกร ได้แก่ ถนนคนเดินเยาวราช ตลาดเก่าเยาวราช และวัดมังกรกมลาวาส อาหารริมทาง และเทศกาลตรุษจีนที่เยาวราช โดยกลุ่มเป้าหมายได้ให้สัมภาษณ์ว่า บทที่ 2 และบทที่ 3 มีการจัดเรียงคำศัพท์ในบทที่ค่อนข้างอ่านยากเพราะคำศัพท์จะอยู่ด้านล่างของหนังสือ เมื่อขยายหน้าจอเพื่ออ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะต้องเลื่อนหน้าจอขึ้นและลง ทำให้ไม่สะดวกกับการอ่าน

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 76.67 – 91.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ 75/75 แสดงให้เห็นว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยจากสถานที่ท่องเที่ยวที่รวบรวมสถานที่ตั้งสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ให้กลุ่มเป้าหมายหลังจากใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 จากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน

เมื่อกกลุ่มเป้าหมายได้เรียนบทเรียนทั้ง 9 บทเสร็จแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 จากแบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย จำนวน 45 ข้อ ข้อละ 45 คะแนน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 19 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (45 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (ร้อยละ)
1	41	91.11
2	40	88.88
3	35	77.78
4	38	84.44
5	43	95.56
6	35	77.78
คะแนนรวม	232	515.55
N		6
B		45
E_2		85.93

จากตาราง 19 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 มี 85.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_2 = 75$) แสดงให้เห็นว่า หลังจากที่ได้เรียนได้อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏจากสถานที่ท่องเที่ยวตามป้ายประตูทางออกสถานีรถไฟฟ้ามหานคร และมีทักษะในการใช้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวที่ดีขึ้นจากคำถามในแบบทดสอบหลังเรียนที่เป็นการประมวลความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ของกลุ่มเป้าหมาย (Implement) ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์

และวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งเดินทางและบอกข้อมูลเกี่ยวกับรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ได้

จากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายยังพบว่า กลุ่มเป้าหมายคนที่ 5 ทำคะแนนได้สูงสุด 95.56 คะแนน เนื่องจากสนใจเนื้อหาของบทเรียนและชอบเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ทำให้รู้สึกเพลิดเพลินในการอ่านเพราะได้เห็นภาพสถานที่ต่าง ๆ ทั้งยังสามารถจดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้นเพราะมีคำอ่านให้สำหรับคำอ่านคำศัพท์ยาก

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 ทำคะแนนได้ 91.11 คะแนน คิดเป็นคะแนนลำดับที่ 2 จากทั้งหมด เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 มีความสนใจในเรื่องของวัฒนธรรมมากกว่า อีกทั้งคำศัพท์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์เป็นคำศัพท์เฉพาะทำให้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 รู้สึกว่าคำศัพท์ค่อนข้างจดจำยาก (Wu Baimiao, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 ตุลาคม 2565)

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 ทำคะแนนได้ 88.88 คะแนน คิดเป็นลำดับที่ 3 จากทั้งหมด เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 ต้องใช้เวลาในการอ่านคำศัพท์ค่อนข้างนาน ทำให้ส่งผลต่อการจดจำเนื้อหาในบทเรียนบางส่วน และภายในบทเรียนมีคำศัพท์จำนวนมากจึงทำให้เมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียนเกิดความสับสนในการเลือกคำตอบบ้าง (He Guihong, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 ตุลาคม 2565)

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 ทำคะแนนได้ 84.44 คิดเป็นลำดับที่ 4 จากทั้งหมด เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 ให้สัมภาษณ์ว่า เนื้อหาในบทเรียนน่าสนใจและอ่านแล้วสร้างความเพลิดเพลิน แต่จำนวนคำศัพท์ค่อนข้างมาก ทำให้ตนเองเกิดความสับสนในการทำแบบทดสอบหลังเรียนเพราะจำคำศัพท์ได้ไม่แม่นยำ เมื่อทำข้อสอบจึงลังเลในการเลือกคำตอบ (Xie Naying, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 ตุลาคม 2565)

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 3 และคนที่ 6 ทำคะแนนได้ 77.78 คะแนน คิดเป็นคะแนนลำดับสุดท้ายจากทั้งหมด จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 คน พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 คน จดจำเนื้อหาของบทเรียนได้ไม่ทั้งหมดและคำศัพท์ค่อนข้างเป็นอุปสรรคในการจำ เนื่องจากภายในบทเรียนมีชื่อเฉพาะเกี่ยวกับสถานที่และบุคคลเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นคำศัพท์ที่มีความยาวมากและเคยพบเป็นครั้งแรก ทำให้กลุ่มเป้าหมายสามารถระบุสถานที่ได้ค่อนข้างยากจึงส่งผลให้การทำแบบทดสอบหลังบทเรียนทำให้ทำคะแนนได้ลำดับสุดท้าย (Gan Chuangjin และ Han Lanzhen, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 ตุลาคม 2565)

ตาราง 20 คะแนนเปรียบเทียบค่า E_1 และค่า E_2

แบบทดสอบระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ค่าประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	E_1	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	E_2	E_1/E_2
5400	4600	85.19	270	232	85.93	85.19/85.93

จากตารางเปรียบเทียบ E_1 และค่า E_2 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายคือ 85.19 และค่าประสิทธิภาพของคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายคือ 85.93 แสดงให้เห็นว่า ค่าประสิทธิภาพของคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่ามากกว่าค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1) ที่ 0.74 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการตีความหมายของผลการคำนวณผลสัมฤทธิ์ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 11) ที่กล่าวว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของคะแนน E_1 หรือ E_2 ควรมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 เนื่องจากหากมีค่าความคลาดเคลื่อนเกินร้อยละ 5 จะแสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนไม่สมดุลกัน โดยค่าผลลัพธ์ E_1 และ E_2 ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่าต่างกัน 0.74 ซึ่งไม่เกินร้อยละ 5 แสดงว่า การเรียนรู้จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 9 บทกับแบบทดสอบหลังเรียนมีความสมดุลกัน

จากผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ ดังนี้

ตาราง 21 การสัมภาษณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

กลุ่มเป้าหมายคนที่	ประโยชน์ของการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
1	หนังสือเล่มนี้ช่วยบอกวิธีเดินทางโดยรถไฟใต้ดิน สามารถเดินทางท่องเที่ยวไปสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครได้ มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ภายในพื้นที่เยาวราช วังบูรพาภิรมย์ เกาะรัตนโกสินทร์ ย่านกรุงธนบุรี และสถานที่ท่องเที่ยวรอบสถานีรถไฟใต้ดิน เช่น พระบรมมหาราชวัง ปากคลองตลาด ถนนคนเดินเยาวราช เป็นต้น นอกจากนี้ยังรู้จักการตกแต่งสถานีรถไฟฟ้ามหานครที่ได้รับจากแรงบันดาลใจของสถานีรถไฟใต้ดิน

ตาราง 21 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมายคนที่	ประโยชน์ของการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2	หนังสือเล่มนี้อ่านสนุกและเพลิดเพลินมาก มีภาพประกอบสถานที่ต่าง ๆ ทำให้ได้เห็นสถานที่จริงที่ไม่เคยเห็นมาก่อน มีความรู้เกี่ยวกับแผนที่และความเป็นมาในการสร้างสถานี ทั้งยังบอกเล่าประวัติของสถานที่ต่าง ๆ ที่ปรากฏตามประตูทางออกของรถไฟฟ้าผามหานครส่วนต่อขยาย 2562
3	หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ต่าง ๆ ที่ปรากฏตามประตูทางออกของสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินทั้ง 4 สถานี มีคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน มีแผนที่ที่ช่วยให้สามารถเดินทางจากสถานีไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้ และรู้จักแรงบันดาลใจในการออกแบบสถานี
4	หนังสือเล่มนี้ช่วยให้รู้จักคำศัพท์ใหม่จำนวนมาก มีเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้ความรู้เกี่ยวกับเทศกาลจีนในไทย มีภาพประกอบที่สวยงาม ชัดเจน ทำให้เห็นสถานที่จริง สร้างความเข้าใจประวัติศาสตร์ของประเทศไทย และมีแผนที่ที่ใช้ในการเดินทางได้
5	หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาเข้าใจง่าย มีภาพประกอบและแผนที่ชัดเจน ทำให้รู้จักโครงสร้างและการตกแต่งสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน มีคำแปลคำศัพท์ภาษาจีนช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น แบบทดสอบสามารถทบทวนความรู้ได้ดี และทำให้เข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น
6	หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ดีมาก ๆ เพราะเป็นหนังสือ E-Book สะดวกในการอ่าน ทำให้รู้จักประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยจากการเดินทางด้วยรถไฟฟ้าใต้ดิน บทอ่านไม่ยาวมาก มีภาพประกอบทำให้อ่านสนุกยิ่งขึ้น สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในหนังสือสวยและน่าสนใจ มีคำแปลภาษาจีนและคำอ่านภาษาไทยทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

ผู้วิจัยจึงสรุปความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย และการเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวให้แก่ผู้เรียนชาวจีน สามารถสรุปได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

การเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้าผามหานครส่วนต่อขยาย 2562 จากบทเรียนที่มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีภาพประกอบแผนที่ เนื้อหาการออกแบบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน 4 สถานีกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ปรากฏ

ภายใน 4 พื้นที่เชิงวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร สถานที่ท่องเที่ยวจากประตูทางออกสถานีรถไฟใต้ดิน 4 สถานี และแบบทดสอบ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหา ดังนี้

สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน 4 สถานี มีเนื้อหาอยู่ในบทอ่านหลักของบทที่ 2 4 6 และ 8 ภายในบทเรียนกล่าวถึงแรงบันดาลใจในการออกแบบสถานีรถไฟใต้ดินจากแนวคิดของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟใต้ดิน เช่น บทที่ 2 กล่าวถึงสถานีวัดมังกรที่มีแรงบันดาลใจในการสร้างมาจากวัดมังกรกมลาวาส โดยนำภาพลัทธิขงจื๊อตามศาสตร์ขงจื๊อมาประดับภายในสถานีวัดมังกร และปรากฏคำที่มีความหมายว่า มังกร ในป้ายร้านค้าในเยาวราช บทที่ 4 กล่าวถึงการสร้างสถานีสามยอดที่มีแรงบันดาลใจมาจากประตูสามยอดและตึกชิโนโปรตุกีส บทที่ 6 กล่าวถึงการสร้างสถานีสนามไชยที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากท้องพระโรงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏระหว่างการสร้างสถานี โดยจัดแสดงนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์ใต้ดินซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสถานีสนามไชย และกล่าวถึงวังช่างมุกซึ่งเป็นงานหัตถกรรมหนึ่งในช่างสิบหมู่ที่ผลิตในวังหลังวัดพระเชตุพนฯ ก่อนจะเปลี่ยนเป็นพิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ในปัจจุบัน และบทที่ 8 กล่าวถึงการสร้างสถานีอิสรภาพที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากหงส์บนยอดอุโบสถของวัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร ซึ่งที่ตั้งถนนอิสรภาพที่เคยชื่อถนนเจ้ากรุงธนมาก่อน และเหรียญเงินลายค้างคาวจากเงินแดงในรัชกาลที่ 3 และค้างคาวที่เป็นสัตว์มงคลที่หมายถึงความสุข

สถานที่ท่องเที่ยวจากประตูทางออกสถานีรถไฟใต้ดิน 4 สถานี มีเนื้อหาอยู่ในบทอ่านหลักของบทที่ 3 5 7 และ 9 ภายในบทเรียนกล่าวถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของย่านสำคัญทั้ง 4 ย่าน ลักษณะและจุดเด่นของสถานที่จากประตูทางออกสถานี เช่น บทที่ 3 กล่าวถึงความเป็นมาของย่านเยาวราช จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว 3 แห่ง ได้แก่ ถนนคนเดินเยาวราช ตลาดเก่าเยาวราช และวัดมังกรกมลาวาส รูปแบบการขายอาหารริมทาง และเทศกาลตรุษจีนเยาวราช บทที่ 5 กล่าวถึงความเป็นมาของย่านวังบูรพาภิรมย์ จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว 3 แห่ง ได้แก่ เมก้าพลาซ่า สะพานเหล็ก ศาลาเฉลิมกรุง และห้างสรรพสินค้าดิโอลด์สยามพลาซ่า ย่านการค้ายอดนิยมในอดีตตลอดจนกลายเป็นย่านการค้าในปัจจุบันของย่านวังบูรพาภิรมย์ และประวัติของพื้นที่วังบูรพาภิรมย์ บทที่ 8 กล่าวถึงความสำคัญของพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ ความเป็นมาและจุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก 5 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร พระบรมมหาราชวัง และปากคลองตลาด การเริ่มสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ครั้งแรก และพระแก้วมรกตพระคู่บ้านคู่เมืองไทย และบทที่ 9 กล่าวถึงย่านเก่ากรุงธนบุรี จุดเด่นและความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกสถานี 3 แห่ง ได้แก่ วัดหงส์รัตนารามราชวรวิหาร วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

และวัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร ความเป็นมาและลักษณะของพระราชวังเดิม และลักษณะเด่นจากการตกแต่งและแนวคิดการบูรณะปฏิสังขรณ์พระปรางค์วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

การเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวให้แก่ผู้เรียนชาวจีนภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายจากเนื้อหาในบทอ่านหลักตั้งแต่บทที่ 1 – 9 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถไฟฟ้าใต้ดินทุกบท โดยบทที่ 1 กล่าวถึงเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และข้อควรปฏิบัติในการใช้รถไฟฟ้า บทที่ 2 4 6 และ 8 กล่าวถึงการแนะนำการใช้สถานีรถไฟฟ้า และบทที่ 3 5 7 และ 9 กล่าวถึงการเดินทางจากประตูทางออกของรถไฟฟ้าใต้ดินแต่ละสถานีไปยังสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก

ผู้วิจัยจึงสรุปการหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนจีนได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75 โดยมีค่าประสิทธิภาพการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน $E_1 = 85.19$ และค่าประสิทธิภาพการทำแบบทดสอบหลังเรียน $E_2 = 85.93$ แสดงให้เห็นว่า ค่าประสิทธิภาพการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่ามากกว่าค่าประสิทธิภาพการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน $E_1/E_2 = 85.19/85.93$ ด้วยเหตุนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้จึงมีค่า E_1 และ E_2 สมดุลและสอดคล้องกัน สามารถเพิ่มความรู้อของผู้เรียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 รวมไปถึงเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวแก่ผู้เรียนอีกด้วย

3. การหาค่าความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

หลังจากที่กลุ่มเป้าหมายได้ใช้เครื่องมือจนครบทั้ง 9 บทและทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้เรียนในการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนครตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อนำคะแนนมาหาค่าความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ตาราง 22 แสดงความพึงพอใจในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง
ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับ
ผู้เรียนชาวจีน

ด้าน	กลุ่มเป้าหมาย						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	ที่ 4	5	6			
1. ด้านเนื้อหา									
1.1 จัดเรียงลำดับ เนื้อหาเหมาะสม	4	5	5	5	5	5	4.83	0.41	พึงพอใจ มากที่สุด
1.2 ความยาวของ เนื้อหาเหมาะสม	4	5	5	5	4	5	4.67	0.52	พึงพอใจ มากที่สุด
1.3 เนื้อหาบทเรียน น่าสนใจ	4	5	5	5	2	5	4.33	1.21	พึงพอใจ มาก
1.4 ความยาวของ คำศัพท์ภาษาไทย เหมาะสม	3	5	5	5	3	4	3.83	0.98	พึงพอใจ ปาน กลาง
1.5 เนื้อหามี ประโยชน์สามารถ นำไปใช้ได้จริง	3	5	5	4	5	5	4.50	0.84	พึงพอใจ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.60	5.00	5.00	4.40	3.80	4.80	4.43	0.61	พึงพอใจ มาก
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์									
2.1 ขนาดของ ตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน	5	5	5	3	3	5	4.33	1.03	พึงพอใจ มาก
2.2 ภาพประกอบ น่าสนใจ สอดคล้อง กับเนื้อหา	5	5	5	5	4	4	4.67	0.52	พึงพอใจ มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มเป้าหมาย						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6			
2.3 การจัดวาง องค์ประกอบรูปภาพ และข้อความ เหมาะสม ช่วยให้ เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	5	5	5	4	4	5	4.67	0.52	พึงพอใจ มากที่สุด
2.4 การเข้าศึกษา เนื้อหาในบทเรียน สะดวก	2	4	5	4	5	5	4.17	1.17	พึงพอใจ มาก
2.5 มีแถบเครื่องมือ อำนวยความสะดวก ในการเลือกหน้าที่ ต้องการ	2	3	5	3	3	4	3.33	1.03	พึงพอใจ ปาน กลาง
2.6 สแกนคิวอาร์โค้ด เพื่อเข้าถึง แบบทดสอบสะดวก	1	3	5	2	1	3	2.50	1.52	พึงพอใจ ปาน กลาง
2.7 การทำ แบบทดสอบออนไลน์ สะดวกและ ประเมินผลได้ทันที	4	3	5	5	3	4	4.00	0.89	พึงพอใจ มาก
คะแนนเฉลี่ย	3.43	4.00	5.00	3.71	3.29	4.29	3.95	0.58	พึงพอใจ มาก
3. ด้านภาษา									
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	5	4	4	5	4.50	0.55	พึงพอใจ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	4.00	5.00	5.00	4.00	4.00	5.00	4.50	0.55	พึงพอใจ มาก ที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มเป้าหมาย						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
	คนที่	คนที่	คนที่	คน	คนที่	คนที่			
	1	2	3	ที่ 4	5	6			
4. ด้านการวัดและประเมินผล									
4.1 แบบทดสอบ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของ แต่ละบท	4	5	5	5	4	5	4.67	0.52	พึงพอใจ มากที่สุด
4.2 มีความยาก - ง่ายเหมาะสม	4	5	5	4	5	4	4.50	0.55	พึงพอใจ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	4.00	5.00	5.00	4.50	4.50	4.50	4.58	0.34	พึงพอใจ มาก ที่สุด
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ									
5.1 หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมทักษะการ อ่านภาษาไทยของ ผู้เรียนชาวจีน	4	5	5	5	5	5	4.83	0.41	พึงพอใจ มากที่สุด
5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง ย่าน เก่าฝั่งธน - ฝั่งพระ นคร ตามเส้นทางเดิน รถไฟฟ้ามหานคร ส่วนต่อขยาย 2562 แก่ผู้เรียนชาวจีน	4	5	5	5	5	5	4.83	0.41	พึงพอใจ มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มเป้าหมาย						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
	คนที่	คนที่	คนที่	คน	คนที่	คนที่			
	1	2	3	ที่ 4	5	6			
5.3 ให้ความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่ง พระนคร ตาม เส้นทางเดินรถไฟฟ้า มหานครส่วนต่อ ขยาย 2562 แก่ ผู้เรียนชาวจีน	4	5	5	5	5	5	4.83	0.41	พึงพอใจ มากที่สุด
5.4 สร้างแรงจูงใจใน การอ่านภาษาไทยแก่ ผู้เรียนชาวจีน	4	5	5	5	5	5	4.83	0.41	พึงพอใจ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	4.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	4.83	0.41	พึงพอใจ มาก ที่สุด
คะแนนรวมเฉลี่ย	3.81	4.80	5.00	4.32	4.12	4.72	4.36	0.69	พึงพอใจ มาก

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่า การประเมินความพึงพอใจในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 คน จำนวน 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก แบ่งออกเป็นระดับพึงพอใจมากที่สุดจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ อีก 2 ด้านอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ ด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความพึงพอใจในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้านเนื้อหาจำนวน 5 ข้อย่อย มีค่าเฉลี่ย 4.43 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยมีจำนวน 3 ข้อย่อย อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1.1 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม (4.83) 1.2 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม (4.67) 1.5 เนื้อหา

ประโยชน์ นำไปใช้ได้จริง (4.50) และมีจำนวน 2 ข้อย่อย อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ได้แก่ 1.3 เนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ (4.33) และ 1.4 ความยากของคำศัพท์ภาษาไทยเหมาะสม (3.83) แสดงว่า เนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมาก

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 คนที่ 4 และคนที่ 5 ให้ความเห็นเกี่ยวกับคำศัพท์ในบทเรียนว่า คำศัพท์ในบทเรียนตั้งแต่บทที่ 4 เป็นต้นไป ส่วนใหญ่มี 1 คำ มีจำนวนหลายพยางค์ ทำให้ต้องใช้เวลาในการอ่านและจดจำค่อนข้างยาก แต่มีคำอ่านและรูปภาพประกอบทำให้รู้สึกว่าการจดจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 และคนที่ 5 ยังให้ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนว่าน่าสนใจ ภายในบทเรียนมีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นเนื้อหาที่กลุ่มเป้าหมายรู้สึกว่ายาก และเข้าใจยากเพราะไม่ค่อยตรงกับความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย แต่รู้สึกชื่นชอบในเนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถไฟฟ้ามหานครและวัฒนธรรมมาก เพราะกลุ่มเป้าหมายชอบท่องเที่ยวและรู้สึกว่าสามารถนำหนังสือเล่มนี้ไปใช้ในการเดินทางได้

จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายรู้สึกพึงพอใจมากกับเนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมาก เนื่องจากมีประโยชน์ในการเดินทางและให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ปรากฏจากสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

ความพึงพอใจของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จำนวน 7 ข้อย่อย มีค่าเฉลี่ย 3.96 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยมีจำนวน 2 ข้อย่อย อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ 2.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา (4.67) และ 2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสมช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น (4.67) มี 3 ข้อย่อย อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ได้แก่ 2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน (4.33) 2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียน (4.17) 2.7 การทำแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที (4.00) และ 2 ข้อย่อย อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ (3.33) และ 2.6 สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบทดสอบสะดวก (2.50) โดยกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับรูปภาพและการจัดวางองค์ประกอบของบทเรียนว่า รูปภาพภายในบทเรียนแต่ละบทมีภาพประกอบสวยงาม ทำให้รู้สึกอยากมาเที่ยวที่กรุงเทพมหานครและมีคำศัพท์อยู่ในหน้าเดียวกันทำให้สะดวกต่อการอ่านเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสะดวกในการสแกนคิวอาร์โค้ด เพื่อเข้าทำแบบทดสอบว่า การสแกนคิวอาร์โค้ดในการทำแบบทดสอบแต่ละบทจะต้องรอประมาณ 5 วินาที เพื่อกดเข้าทำอีกครั้ง ทำให้รู้สึกค่อนข้างยุ่งยาก และหากวันไหนอินเทอร์เน็ตไม่ค่อยดีจะเข้าทำแบบทดสอบยากเพราะว่าต้องรอแบบทดสอบโหลดเป็นเวลานาน เนื่องจากกดเลือกคำตอบไม่ได้ ทำให้ต้องสแกนเข้าทำแบบทดสอบใหม่หลายครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 และคนที่ 5 ว่า เมื่อสแกนทำแบบทดสอบ หากอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรหรือช้า จะต้องเข้าลิงค์ใหม่เพื่อโหลดแบบทดสอบหลายครั้ง เพราะไม่สามารถกดเลือกคำตอบได้หรือเมื่อทำแบบทดสอบเสร็จแล้วไม่แสดงผลคะแนนหลังทำเสร็จ ทำให้ต้องสแกนแบบทดสอบเพื่อเข้าทำใหม่หลายครั้ง เพื่อให้สามารถกดเลือกคำตอบและประมวลผลคะแนนได้

จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายรู้สึกพึงพอใจกับรูปแบบการจัดวางเนื้อหาของบทเรียนและคำศัพท์อยู่ในหน้าเดียวกัน เนื่องจากช่วยอำนวยความสะดวกในการอ่าน ทำให้รู้สึกว่าเนื้อหาภายในบทเรียนอ่านง่ายขึ้น ทำความเข้าใจง่ายขึ้น และมีรูปภาพช่วยกระตุ้นในการจดจำสถานที่ต่าง ๆ ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายต้องการอ่านบทเรียนมากขึ้น

ความพึงพอใจของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้านภาษาจำนวน 1 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 4.50 คะแนน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด โดยกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า ภาษาที่ใช้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนเข้าใจง่าย แต่คำศัพท์ค่อนข้างยากและเป็นคำศัพท์ใหม่ทำให้ยากต่อการจดจำจึงต้องใช้เวลาในการทำทำความเข้าใจ

จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจมากที่สุดจากการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยมีภาษาที่เข้าใจง่ายช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย แต่มีคำศัพท์ใหม่ที่ต้องใช้เวลาในการจดจำ

ความพึงพอใจของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.58 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อย่อย อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดทั้งหมด ได้แก่ 4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของแต่ละบท (4.67) และ 4.2 มีความยากง่ายเหมาะสม (4.50) โดยกลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 และคนที่ 3 ให้ความเห็นเกี่ยวกับแบบทดสอบว่าแบบทดสอบแต่ละบทมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีความง่ายและยากสลับกัน ช่วยทบทวนความรู้จากบทเรียนที่อ่าน ทำให้รู้สึกมีกำลังใจในการอ่านมากขึ้นและได้รู้ผลคะแนนทันที

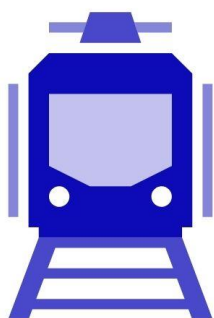
นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 และคนที่ 4 ยังให้ความเห็นว่า แบบทดสอบในบทที่ 5 และบทที่ 8 แบบทดสอบค่อนข้างยากมาก เพราะว่าเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ทำให้ค่อนข้างสับสนในการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง หากจำคำศัพท์ไม่ได้จะทำไม่ได้เลย แต่ก็ทำให้ทราบว่าตนเองต้องพยายามท่องคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจมากที่สุดกับแบบทดสอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มีความง่ายและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายนักศึกษาชาวจีนวิชาเอก ภาษาไทย ชั้นปีที่ 3

ความพึงพอใจของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 4.83 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีจำนวน 4 ข้อย่อย โดยมีระดับความพึงพอใจมากที่สุดเท่ากันทั้งหมด ได้แก่ 5.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน (4.83) 5.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง ย่านเก่าฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครสาย 2562 แก่ผู้เรียนชาวจีน (4.83) 5.3 ให้ความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับย่านเก่าฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครสาย 2562 แก่ผู้เรียนชาวจีน (4.83) และ 5.4 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน (4.83) โดยกลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 คนที่ 3 คนที่ 4 คนที่ 5 และคนที่ 6 ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเดินทางโดยใช้รถไฟฟ้ามหานครได้ และให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏภายในหนังสือ ทั้งยังทำให้รู้สึกอยากมาเที่ยวตามเส้นทางที่ได้เรียน เพื่อจะได้เห็นสถานที่จริงตามภาพประกอบที่ปรากฏในหนังสือ

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 ยังให้ความเห็นว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ทำให้อยากเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยเพิ่มเติม อยากให้มีเนื้อหาจากเส้นทางอื่น ๆ เพิ่มเติม เพราะรู้สึกว่าจะสามารถนำไปใช้เพื่อการท่องเที่ยวได้จริง

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้มีประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถใช้เดินทางด้วยรถไฟฟ้ามหานครและมีเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏตามเส้นทางรถไฟฟ้ามหานคร

บทที่ 1

มหัศจรรย์ 4 สถานี
4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเส้นทางเดินรถของรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562
2. ผู้เรียนบอกความเป็นมาเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ได้
3. ผู้เรียนเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยายได้

ภาพประกอบ 1 ทิวทัศน์กรุงเทพมหานคร
ที่มา www.canva.com. (2565)

ภาพประกอบ 54 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน หน้าปก

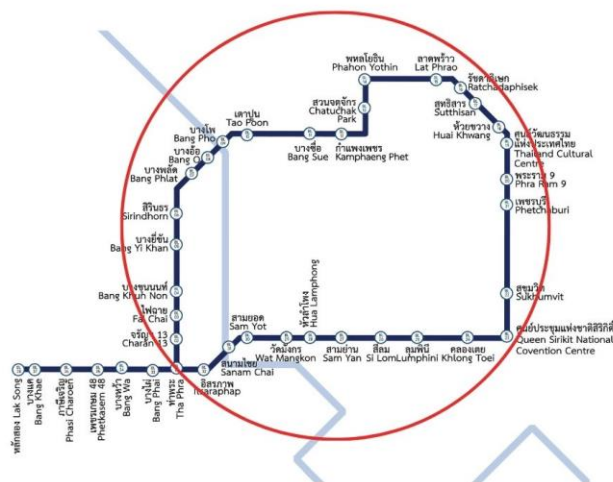
ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

2

เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และย่านสำคัญ เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย 2562

รถไฟฟ้ามหานครเป็นรถไฟฟ้าระบบใต้ดิน เปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2542 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของคนในกรุงเทพมหานคร โดยเปิดให้บริการเส้นทางแรกคือ รถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน) จำนวน 38 สถานี เริ่มตั้งแต่สถานีหัวลำโพงถึงสถานีบางซื่อ

รถไฟฟ้ามหานคร (รถไฟฟ้า-มะ-
หา-นะ-คอน) = 轻轨
รถไฟฟ้าระบบใต้ดิน = 地铁
อำนวยความสะดวก = 提供方便
กรุงเทพมหานคร = 曼谷
สถานี = 车站
สถานีหัวลำโพง = 華南蓬站
สถานีบางซื่อ = 挽賜站
นิยม = 受欢迎
ความสะดวกสบาย = 方便舒适
รวดเร็ว = 快捷
สะอาด = 干净
ปลอดภัย = 安全
เดินทาง = 出行
ผู้โดยสาร = 乘客

ภาพประกอบ 2 เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน)
ที่มา <https://metro.bemplc.co.th> (2565)

ต่อมารถไฟฟ้าเป็นที่นิยมของคนในกรุงเทพมหานคร ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ จึงขยายเส้นทางเดินรถไฟฟ้าในปี 2562 โดยมีเส้นทางเดินรถแบบวงกลม เพื่อให้ผู้โดยสารได้รับความสะดวกสบาย รวดเร็ว สะอาด ปลอดภัย และเดินทางภายในกรุงเทพมหานครได้มากขึ้น

ภาพประกอบ 55 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทอ่าน หน้า 2

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจน์สกุล (2565)

3

เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และย่านสำคัญ เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย 2562

เส้นทางเดินรถไฟฟ้าเส้นทางใหม่ทั้งหมด 11 สถานี เป็นสถานีแบบใต้ดิน จำนวน 4 สถานี และเป็นสถานีแบบยกระดับ จำนวน 7 สถานี สถานีใต้ดิน 4 สถานี เป็นสถานีที่สวยงามที่สุดของรถไฟฟ้ามหานคร มีเส้นทางผ่านย่านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญของกรุงเทพมหานครจึงได้รับการออกแบบภายนอกและตกแต่งภายในสถานีด้วยเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสถานที่ตั้งสถานี ดังนี้

1. สถานีวัดมังกร

ภาพประกอบ 3 สถานีวัดมังกรประตูทางออกที่ 3
ที่มา ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ตั้งอยู่บนถนนเจริญกรุงใกล้วัดมังกรกมลาวาส อยู่ใจกลางย่านเยาวราช มีประตูทางออกทั้งหมด 3 ประตู ได้แก่ ประตูที่ 1 ถนนแปลงนาม ประตูที่ 2 ซอยเจริญกรุง 16 และประตูที่ 3 วัดมังกรกมลาวาส

สถานีวัดมังกร (สะ-ถา-นี่-วัด-มัง-กอน) = 龙莲寺站	เอกลักษณ์ = 特征 โดดเด่น = 突出	ย่านเยาวราช = 唐人街商业区
ประวัติศาสตร์ (ประ-หวัด-ติ-สาด) = 历史	ถนนเจริญกรุง (ละ-หนน-จะ-เริน-กรุง) = 石龙军路	ถนนแปลงนาม = 槟城路
วัฒนธรรม (วัด-ทะ-นะ-ท่า) = 文化	วัดมังกรกมลาวาส (วัด-มัง-กอน-กำ-มะ-ลา-วาด) = 龙莲庙	ซอยเจริญกรุง 16 (ซอย-จะ-เริน-กรุง-สิบ-ทก) = 石龙军坊巷 16 号
ภายนอก = 外面	ใจกลาง = 中心	
ภายใน = 内面		

ภาพประกอบ 56 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทอ่าน หน้าที่ 3

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

4

เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และย่านสำคัญ เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

2. สถานีสามยอด

ตั้งอยู่บริเวณแยกสามยอดภายในย่านวังบูรพาภิรมย์ มีประตูทางออกทั้งหมด 3 ประตู ได้แก่ ประตูที่ 1 ถนนมหาไชย ประตูที่ 2 ถนนเจริญกรุง และประตูที่ 3 ดิโอลด์สยามพลาซ่า

ภาพประกอบ 4 สถานีสามยอดประตูทางออกที่ 1
ที่มา ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

ภาพประกอบ 5 สถานีสนามไชยประตูทางออกที่ 1
ที่มา ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

สถานีสามยอด = 三峰站
แยกสามยอด = 三峰十字路口
ย่านวังบูรพาภิรมย์ (ย่าน-วัง-บูร-พา-ภิ-รม) = 布拉帕披隆王宫商业区
ถนนมหาไชย (ละ-हन-มะ-หา-ไช) = 玛哈猜路
ดิโอลด์สยามพลาซ่า = 老暹罗广场
สถานีสนามไชย (สะ-ถา-นี-สะ-หนาม-ไช) = 沙南猜路
ถนนสนามไชย (ละ-हन-สะ-หนาม-ไช) = 沙南猜路
พระบรมมหาราชวัง = 大皇宫
เกาะรัตนโกสินทร์ = 拉达那哥欣岛
มิวเซียมสยาม = 暹罗博物馆
โรงเรียนวัดราชบพิตร (โรง-เรียน-วัด-ราช-บ-พิ-ต) = 拉差波佛寺学校
ปากคลองตลาด = 帕空鲜花市场
สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง (สะ-ถา-นี-ตำ-รวจ-นะ-คอน-บาน-พระ-ราช-บ-พิ-ต) = 宫廷警察局

3. สถานีสนามไชย

ตั้งอยู่บนถนนสนามไชยซึ่งเป็นประตูด้านหลังของพระบรมมหาราชวังและเป็นใจกลางเกาะรัตนโกสินทร์ มีประตูทางออกทั้งหมด 5 ประตู ได้แก่ ประตูที่ 1 มิวเซียมสยาม ประตูที่ 2 โรงเรียนวัดราชบพิตร ประตูที่ 3 โรงเรียนวัดราชบพิตร ประตูที่ 4 ปากคลองตลาด และประตูที่ 5 สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง

ภาพประกอบ 57 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทอ่าน หน้าที่ 4

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

5

เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 และย่านสำคัญ เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

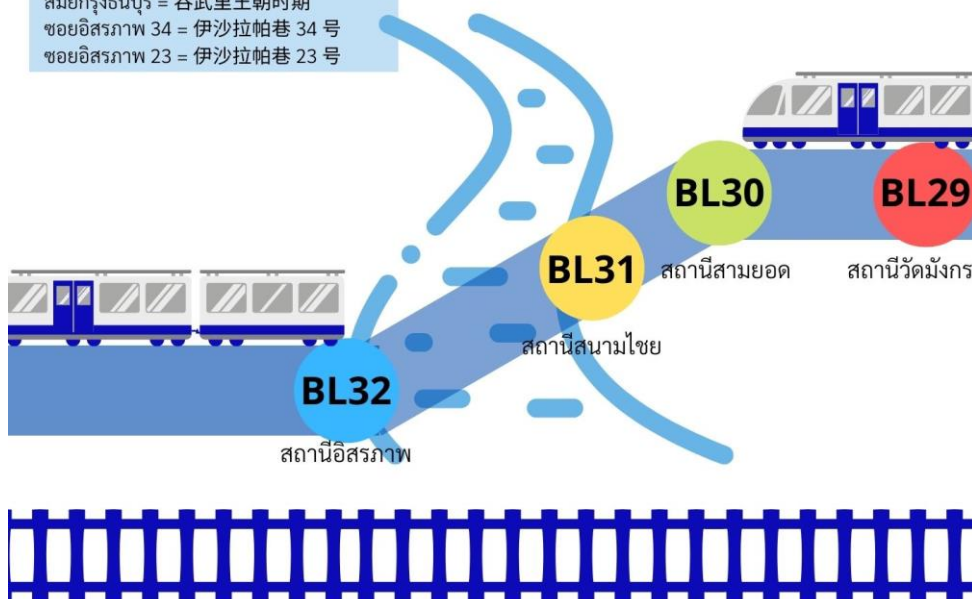

ภาพประกอบ 6 สถานีอิสรภาพประตูทางออกที่ 1
ที่มา ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2564)

4. สถานีอิสรภาพ

ตั้งอยู่บนถนนอิสรภาพเป็นสถานีแรก
ของฝั่งธนบุรี และเป็นพื้นที่สำคัญทาง
ประวัติศาสตร์สมัยกรุงธนบุรี มีทั้งหมด
2 ประตู ได้แก่ ประตูที่ 1 ซอยอิสรภาพ
34 และประตูที่ 2 ซอยอิสรภาพ 23

สถานีอิสรภาพ = 伊沙拉帕站
ถนนอิสรภาพ (ละ-หนน-อิด-สะ-ระ-พาบ) =
伊沙拉帕路
ฝั่งธนบุรี (ฝั่ง-ทน-บุ-รี) = 吞武里河岸区
สมัยกรุงธนบุรี = 吞武里王朝时期
ซอยอิสรภาพ 34 = 伊沙拉帕巷 34 号
ซอยอิสรภาพ 23 = 伊沙拉帕巷 23 号

ภาพประกอบ 58 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน

– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทอ่าน หน้าที่ 5

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

6

อ่านเพิ่มเติม

กรุงเทพมหานคร นครแห่งการท่องเที่ยว

กรุงเทพมหานครเป็นชื่อเมืองหลวงของประเทศไทยที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานเป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศไทยหลายด้าน เช่น การปกครอง เศรษฐกิจ และการขนส่ง เป็นต้น จากการสำรวจของบริษัท Master's cards ตั้งแต่ปี 2558 – 2562 กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจและเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดในโลกติดต่อกัน 4 ปีและในปี 2564 เว็บไซต์ BestCities.org และ Tripadvisor.co.uk ยกย่องให้เป็นเมือง Workation ซึ่งหมายถึง เมืองที่เหมาะสมสำหรับการทำงานและการพักผ่อนที่สุดในโลก

ภาพประกอบ 7 ทิวทัศน์วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร
ที่มา ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว คือ การตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างหลากหลายด้วยเอกลักษณ์ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และสถาปัตยกรรมที่ประณีต จึงทำให้กรุงเทพมหานครเป็นจุดหมายปลายทางที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั่วโลก

ศูนย์กลางความเจริญ = 发达繁华的中心

การปกครอง = 统治

เศรษฐกิจ = 经济

การขนส่ง = 运输

การทำงาน = 工作

การพักผ่อน = 休息

วิถีชีวิต = 日常生活

สถาปัตยกรรม = 建筑

ประณีต = 精细

ภาพประกอบ 59 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทอ่านเพิ่มเติม

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

7

เกร็ดความรู้

ข้อควรปฏิบัติในการใช้รถไฟฟ้ามหานคร

1. ห้ามสูบบุหรี่

2. ห้ามรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่ม

3. ห้ามนำสัมภาระขนาดใหญ่เข้าสถานี

4. ห้ามนำลูกโป่งเข้าสถานี

5. ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าสถานี

6. ห้ามทิ้งขยะ

7. ห้ามวัตถุไวไฟ

8. ห้ามนำทุเรียนหรืออาหารมีกลิ่นแรงเข้าสถานี

สูบบุหรี่ = 吸烟
 สัมภาระขนาดใหญ่ = 大行李
 ลูกโป่ง = 气球
 สัตว์เลี้ยง = 宠物
 วัตถุไวไฟ = 易燃物
 อาวุธ = 武器
 ทาบเร่ = 移动商品售卖摊

9. ห้ามนั่งภายในสถานี

10. ห้ามถ่ายภาพภายในสถานี

11. ห้ามอาวุธหรือของมีคม

12. ห้ามวางเท้าบนเก้าอี้

13. ห้ามรองเท้ามีล้อ

14. ห้ามทาบเร่

15. ห้ามรถจักรยาน

ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

ภาพประกอบ 60 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เกร็ดความรู้

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

8

แบบทดสอบระหว่างเรียน

姓名.....

- รถไฟฟ้ามหานครสายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน) มีสถานีทั้งหมดกี่สถานี (จุดประสงค์ข้อ 1)
 - 4 สถานี
 - 7 สถานี
 - 11 สถานี
 - 38 สถานี
- ในปี พ.ศ. 2562 กรุงเทพมหานครขยายเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครเพราะเหตุใด (จุดประสงค์ข้อ 2)
 - เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้โดยสาร
 - เพื่อให้ได้รับความนิยมจากผู้โดยสาร
 - เพื่อเพิ่มเส้นทางเดินรถไฟเป็นรูปแบบวงกลม
 - เพื่อกระตุ้นการเดินทางภายในกรุงเทพมหานคร
- สถานีใดตั้งอยู่ในย่านเยาวราช (จุดประสงค์ข้อที่ 2)
 - สถานีวัดมังกร
 - สถานีสามยอด
 - สถานีอิสรภาพ
 - สถานีสนามไชย
- สถานีสามยอดตั้งอยู่บริเวณแยกใด (จุดประสงค์ข้อที่ 2)
 - แยกเฉลิมบุรี
 - แยกตรีเพชร
 - แยกสามยอด
 - แยกเจริญกรุง
- สถานีสนามไชยตั้งอยู่บริเวณประตูหลังของสถานีใด (จุดประสงค์ข้อที่ 3)
 - วัดราชบพิธ
 - มิวเซียมสยาม
 - พระบรมมหาราชวัง
 - วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
- สถานีแรกของฝั่งกรุงธนบุรีคือสถานีใด (จุดประสงค์ข้อที่ 2)
 - สถานีวัดมังกร
 - สถานีสามยอด
 - สถานีอิสรภาพ
 - สถานีสนามไชย
- เมือง Workation หมายถึงอะไร (จุดประสงค์ข้อที่ 3)
 - เมืองที่เหมาะสมกับการทำงานและการค้า
 - เมืองที่เหมาะสมกับการทำงานและพักผ่อน
 - เมืองที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวและประกอบธุรกิจ
 - เมืองที่เหมาะสมกับการพักผ่อนและศึกษาประวัติศาสตร์
- 发达繁华的中心 หมายถึงอะไร (จุดประสงค์ข้อที่ 3)
 - การขนส่ง
 - เศรษฐกิจ
 - การปกครอง
 - ศูนย์กลางความเจริญ
- บุคคลใดปฏิบัติตามตามข้อควรปฏิบัติในการใช้รถไฟฟ้า (จุดประสงค์ข้อที่ 1)
 - กุงจวินวางเท้าบนที่นั่งข้างๆ
 - ถือป๋อคุยโทรศัพท์ระหว่างรอรถไฟฟ้า
 - ไคเจิงนำสุนัขขึ้นสถานีเพื่อไปวัดมังกรกมลาวาส
 - ถ่ายอึน้ำทุเรียนมารับประทานขณะโดยสารรถไฟฟ้า
- สิ่งใดสามารถนำขึ้นรถไฟฟ้าฟ้ามหานครได้ (จุดประสงค์ข้อที่ 1)
 - แผนที่
 - ลูกโป่ง
 - รถจักรยาน
 - มีดปลอดภัยไม้

ภาพประกอบ 61 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
 – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
 แบบทดสอบระหว่างเรียน

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

- กรรมการ สุธีรัตนภิรมย์. (2561). เรื่องเล่าสองข้างราง MRT สีน้ำเงิน. กรุงเทพฯ: สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. (2562, พฤศจิกายน). ราชรถ : ความสุขที่เชื่อม ต่อ ล้อ ราง เรือ. 8-9.
- Bangkok Expressway and Metro. (2564). การปฏิบัติตนขณะอยู่ในระบบ รถไฟฟ้า. สืบค้นจาก <http://metro.bemplc.co.th/Services-Detail?pid=2> . (2562, มกราคม). BEM Magazine : เส้นทางแห่งความสุข เชื่อมอดีต ปัจจุบัน และอนาคตไว้ด้วยกัน. ฉบับพิเศษ, 5.
- _____ . (2563, ธันวาคม). BEM Magazine : พิธีเปิดโครงการ รถไฟฟ้ามหานคร สาย "เฉลิมรัชมงคล" (สายสีน้ำเงิน) ส่วนต่อขยาย. 3(18), 6-7.
- Mgronline. (2564). กรุงเทพฯ เมืองแห่งการ Workation ครองใจชาวต่างชาติ เหมาะกับการทำงาน-พักผ่อนที่สุดในโลก 2021. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/qol/detail/9640000088309>
- Springnews. (2564). “กรุงเทพมหานคร” ได้รับการจัดอันดับให้เป็นเมือง Workation เหมาะกับการทำงานและพักผ่อนที่สุดในโลก. สืบค้นจาก <https://www.springnews.co.th/news/815343>
- PPTV Online. (2564). กรุงเทพฯติดอันดับ 1 ของโลก เมืองที่น่าทำงานและพักผ่อน มากที่สุดในโลก. สืบค้นจาก <https://www.pptvhd36.com/news/>

ภาพประกอบ 62 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน
– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้าข้ามมหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บรรณานุกรม

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

10

บรรณานุกรมรูปภาพ

ภาพประกอบ	ชื่อภาพ	ที่มา
1	ทิวทัศน์กรุงเทพมหานคร	www.canva.com. (2565)
2	เส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน)	http://metro.bemple.com.th (2565)
3	สถานีวัดมังกรประตูทางออกที่ 3	ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2564)
4	สถานีสามยอดประตูทางออกที่ 1	ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2564)
5	สถานีสนามไชยประตูทางออกที่ 1	ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2564)
6	สถานีอิสรภาพประตูทางออกที่ 1	ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2564)
7	ทิวทัศน์วัดพระศรีรัตนศาสดารามราชวรมหาวิหาร	ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2564)

ภาพประกอบ 63 ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน

– ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บรรณานุกรมรูปภาพ

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

จากผลประเมินความพึงพอใจสำหรับผู้เรียน การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีค่าเฉลี่ย 4.36 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดสอดคล้องกับผลการประเมินประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จากแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ในระดับดีมาก จึงสรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ที่ปรากฏจากพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การทำปฏิญาณนิพนธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน และเพื่อหาค่าความพึงพอใจของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเรื่อง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ที่ปรากฏจากพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพและค่าความพึงพอใจของเครื่องมือ โดยมีวิธีการดำเนินงานทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างเครื่องมือ การประเมินคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ การหาคุณภาพเครื่องมือจากกลุ่มทดลอง (Try - out) และการหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือจากกลุ่มเป้าหมาย (Implement)

ภาพประกอบ 64 แผนภาพวิธีการดำเนินงาน

ที่มา : ธนากร ชัยตรีโจนสกุล (2565)

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยมีการสร้างเครื่องมือวิจัย 2 ส่วน ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 9 บท ได้แก่ บทที่ 1 มหัศจรรย์ 4 สถานี 4 ย่านสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม บทที่ 2 สถานีวัดมังกร บทที่ 3 เส้นทางสายมังกร บทที่ 4 สถานีสามยอด บทที่ 5 ย้อนยุคศูนย์ความบันเทิงสมัยเก่า บทที่ 6 สถานีสนามไชย บทที่ 7 ศูนย์รวมใจ “ชาวสยาม” บทที่ 8 สถานีอิสรภาพ และบทที่ 9 ย่านเก่าพระราชวังเดิม พร้อมแบบทดสอบระหว่างเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 90 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย จำนวน 45 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้นี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562” สำหรับผู้เรียนชาวจีน แบบช่วงมาตรา 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน 19 ข้อ

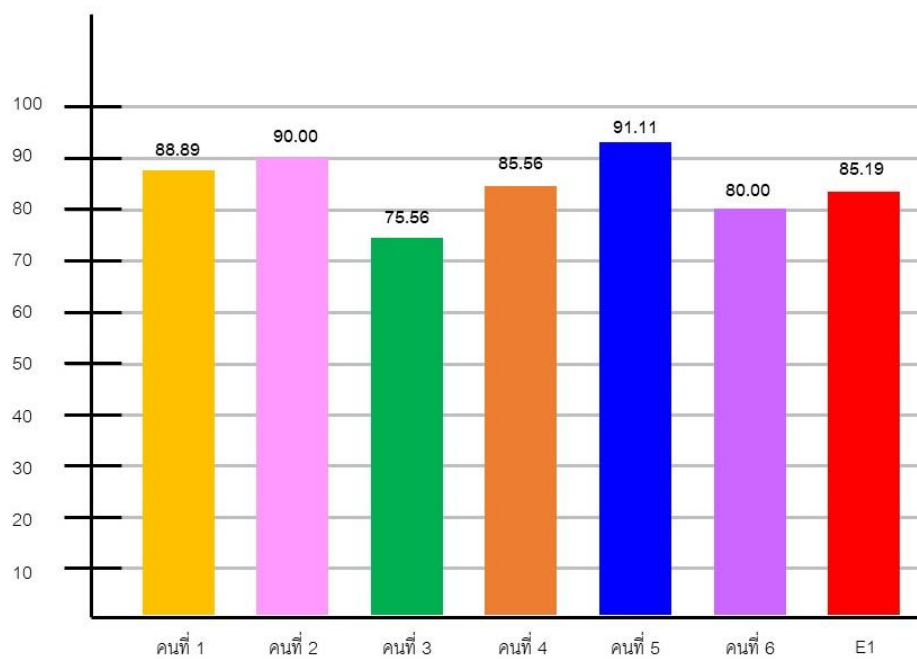
ขั้นตอนที่ 2 เมื่อผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเสร็จจึงนำเครื่องมือวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ หลังจากนั้นนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้แบบประเมินคุณภาพ 2 ชุด ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน และแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน การประเมินคุณภาพพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ย 4.56 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และค่า IOC ของทุกบทมีค่าเท่ากับ 1 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดที่ 0.5 แสดงให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพ และมีแบบทดสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงรวบรวมคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านและปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเสนอเครื่องมือวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Try - out) ซึ่งนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกุ้ยหลิน (桂林大学) จำนวน 3 คน ที่ยินดีเข้าร่วมทดลองกิจกรรม เพื่อหาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า คะแนน

แบบทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 9 บท มีค่าประสิทธิภาพที่ร้อยละ 89.63 อยู่ในระดับดีมาก คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าประสิทธิภาพอยู่ที่ร้อยละ 77.04 และค่าความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก แสดงให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มีคุณภาพสามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้

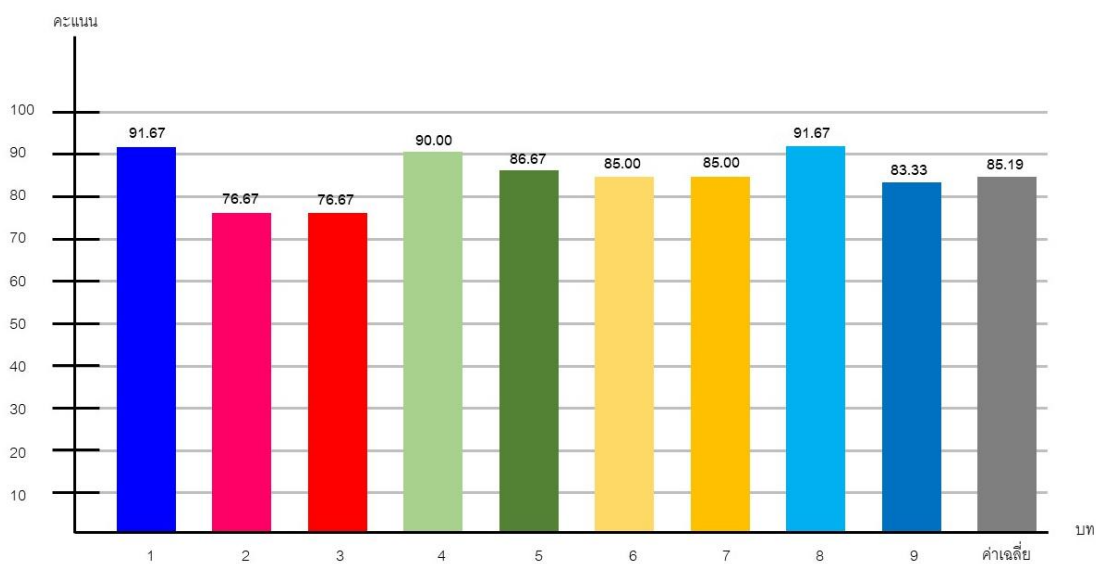
ขั้นตอนที่ 4 หลังจากผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว จึงนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย (Implement) ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกุ้ยหลิน (桂林大学) จำนวน 6 คน ที่ยินดีเข้าร่วมทดลองกิจกรรม โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัยเป็น E_1/E_2 เท่ากับ 75/75 โดยค่า E_1 หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งคิดจากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 9 บท แต่ละบทมีแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อ รวม 90 ข้อ ของกลุ่มเป้าหมาย ค่า E_2 หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ซึ่งคิดจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ของกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้เมื่อกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบหลังเรียนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 เท่ากับ 85.19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1 = 75$) โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนรายบุคคลอยู่ระหว่างร้อยละ 75.56 – 91.11 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีและดีมาก นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบทอยู่ระหว่างร้อยละ 76.67 – 91.67 แสดงให้เห็นว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน ดังแผนภูมิแสดงค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบท ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 65 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E₁)

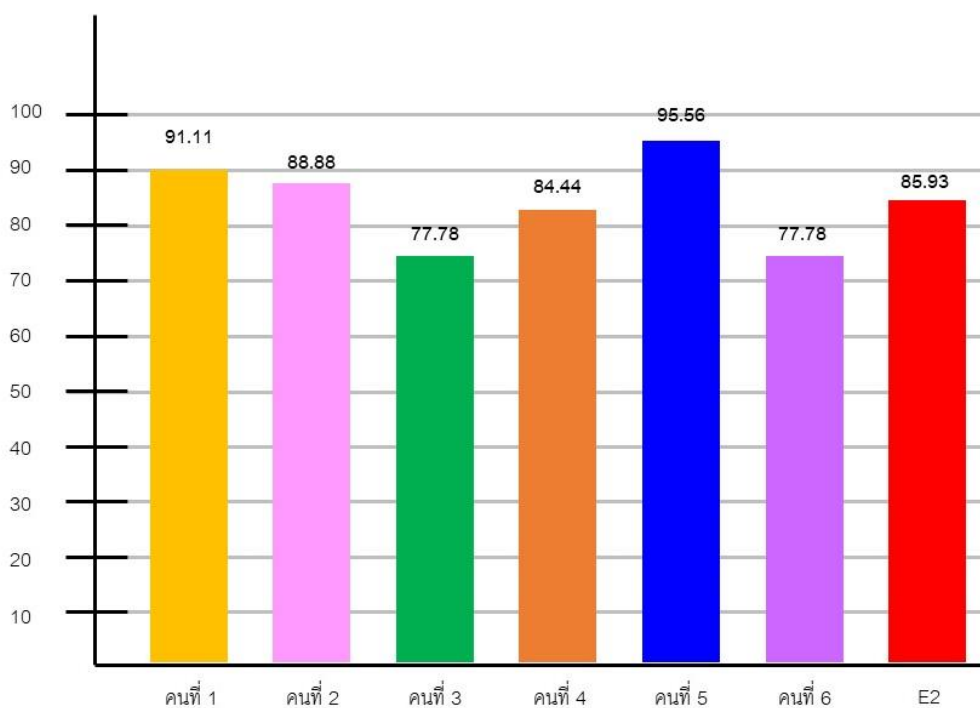
ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

ภาพประกอบ 66 ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบท

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 เท่ากับ 85.93 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_2 = 75$) เช่นเดียวกับค่า E_1 โดยแบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ และมีค่าคะแนนระหว่าง 77.78 – 95.56 อยู่ในระดับดีและดีมาก แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และสามารถนำเนื้อหาจากหนังสือไปใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ได้ จะสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เข้าใจเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย และการเดินทางจากสถานีไปยังสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออก ดังแผนภูมิแสดงค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

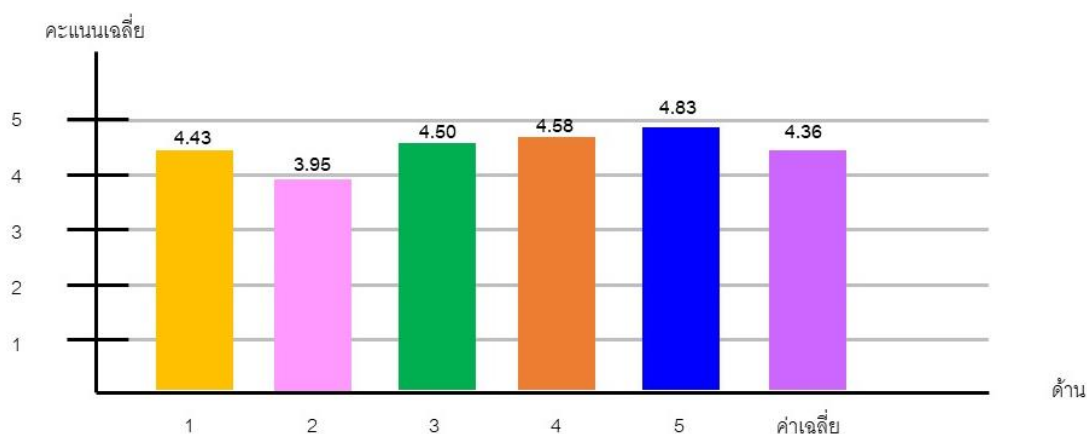
ภาพประกอบ 67 ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

จากค่าประสิทธิภาพของกระบวนการและค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.19/85.93 สูงกว่าเกณฑ์ค่ากำหนด (75/75) แสดงให้เห็นว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อ

ขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน สามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏจากสถานีรถไฟใต้ดิน 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ ทั้งยังเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว โดยมีแผนที่และคำบรรยายการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ภายในบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกและเดินทางจากสถานีต้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน - ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีนของกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.36 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ระหว่าง 3.95 – 4.83 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากและพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 คนที่มีต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ว่า นวัตกรรมนี้มีเนื้อหาที่น่าสนใจให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสถานที่ตั้งและสถานที่ท่องเที่ยวละเอียด ชัดเจน มีภาพประกอบสวยงามช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น มีแผนที่บอกเส้นทางการเดินทางที่กระชับและมีรายละเอียดสอดคล้องกับเนื้อหาภาษาที่ใช้อ่านง่าย มีการวัดและประเมินผลที่รวดเร็ว แม่นยำ เป็นประโยชน์ต่อการเดินทางและเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ทำให้ผู้เรียนได้พบสถานที่ใหม่นอกจากบทเรียนที่เรียนอยู่ และเพิ่มวงศัความสัมพันธ์เกี่ยวกับการประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ดังแผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 68 ค่าความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ที่มา : ธนากร ฉัตรโรจนสกุล (2565)

อภิปรายผล

ในช่วงปี 2558 – 2562 ประเทศไทยนับเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวจีนให้ความสนใจมากที่สุด ในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง การลดมาตรการป้องกัน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้มุ่งเน้นให้มีการเผยแพร่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 กำหนดให้ มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีและการสร้างความเป็นมิตรระหว่างประชาชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยอาศัยการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่เผยแพร่เกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมเทคโนโลยี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, น. 1)

ผู้วิจัยเลือกใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - Book) ในการเสนอเนื้อหาแก่ผู้เรียน จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายถึงสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนที่ประเทศจีน พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นทางเลือกหนึ่งที่ประเทศจีนเลือกใช้กับนักศึกษาในมาตรการโควิดเป็นศูนย์ ดังนั้นการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ของตนเองได้

นอกจากนี้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกุ้ยหลิน (桂林大学) มณฑลกว่างสี ประเทศจีน ยังมีเรียนในรายวิชา วัฒนธรรมไทย โดยเนื้อหาของรายวิชาจะประกอบไปด้วย ประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมไทย วรรณคดี และวรรณกรรมไทย เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจศิลปวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศกับการศึกษาประเทศไทยในปัจจุบัน มีการกำหนดรายวิชาวัฒนธรรมไทยและใช้เทคโนโลยีการศึกษาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนชาวจีนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ภาษาไทยของผู้เรียน และตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาตามความสะดวกของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง ย่านเก่าแก่ฝั่งธน – ฝั่งพระนคร ตามเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จากการประชาสัมพันธ์การใช้สถานีรถไฟฟ้าเปิดใหม่ 4 สถานี ในปี 2562 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏจากแรงบันดาลใจในการสร้างสถานีรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ซึ่งมีเส้นทางผ่านย่านสำคัญเชิงวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร 4 ย่าน ได้แก่ ย่านเยาวราช ย่านวังบูรพาภิรมย์ เกาะรัตนโกสินทร์ ย่านกรุงธนบุรี และสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน 4 สถานี ได้แก่ สถานีวัดมังกร

สถานีสามยอด สถานีสนามไชย และสถานีอิสรภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นมาและอัตลักษณ์สำคัญของแต่ละพื้นที่ที่ปรากฏภายในสถานีรถไฟฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับจุดเด่นและประวัติความเป็นมาของสถานที่ตามประตูทางสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน โดยภายในบทจะสอดแทรกวิธีการเดินทางทั้งภายในสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินและวิธีเดินทางจากสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินไปยังสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกของสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมไทย จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว และวิธีเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้บริการรถไฟฟ้ามหานคร ภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม แหล่งการค้า แหล่งอาหารอร่อยของสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทศกาลจีนในประเทศไทย สถาปัตยกรรมที่ปรากฏรอบสถานีรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย 2562 ภูมิปัญญา วิถีชีวิต ความเชื่อ และการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ต่าง ๆ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้จึงเป็นทางเลือกในเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยจากการท่องเที่ยวโดยใช้รถไฟฟ้าใต้ดินเดินทางท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง ในขณะเดียวกันก็เป็นการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยอีกด้วย

การสร้างหนังสือด้านวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติจึงมีประโยชน์ต่อผู้เรียนต่างชาติ เพราะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ธรรมชาติของภาษานั้น ๆ สามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตในประเทศไทย และเข้าใจความคิดของคนไทย ดังเช่นงานวิจัยของ Nguyen Thi Loan Phuc (2563) เรื่อง การสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม ที่ช่วยพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับอาหารริมทางและสถานที่ท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย และลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาหารริมทางไทยและเวียดนามให้นักศึกษาชาวเวียดนาม และJIANG YU (2560) เรื่อง หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย” สำหรับนักศึกษาชาวจีน ที่ช่วยพัฒนาความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมไทยของนักศึกษาชาวจีน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับมารยาทในการท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง โบราณสถาน (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ตลาดน้ำอัมพวา อยุธยา สะพานข้ามแม่น้ำแคว ทะเลอันดามัน (จังหวัดภูเก็ต) และถนนคนเดิน (จังหวัดเชียงใหม่) เพื่อให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ถูกต้องและเข้าใจกับคนในท้องถิ่น โดยการเรียนรู้จากเนื้อหาของหนังสืออ่าน

เพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวนี้ในการปรับตัวข้ามวัฒนธรรม และส่งให้นักศึกษาชาวจีนที่เรียนในประเทศไทยสามารถปรับตัวเข้ากับบริบทของสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตามการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังมีปัจจัยประกอบในการใช้งานหลายประการ เช่น ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน ความเสถียรของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และความพร้อมของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีผลต่อการเปิดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ต้องใช้อุปกรณ์และเครือข่ายที่รองรับการเปิดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ ภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคำศัพท์ที่ใหม่ซึ่งเป็นคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับสถานที่ บุคคล และสิ่งของที่เหมาะสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติชั้นปี 3 เพราะต้องใช้เวลาในการจดจำคำศัพท์และทำความเข้าใจ ทำให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานภาษาไทยและสนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ปรากฏภายในย่านสำคัญเชิงวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร

การเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์สำหรับผู้เรียนชาวจีนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาทักษะด้านภาษาที่สำคัญต่อผู้เรียน เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมภายในย่านสำคัญเชิงวัฒนธรรม ลักษณะ และจุดเด่นสถานที่ท่องเที่ยวตามประตูทางออกต่าง ๆ ของสถานีรถไฟฟ้าฟ้ามหานครส่วนต่อขยาย 2562 ขยายวงศาคำศัพท์ใหม่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการเดินทางให้แก่ผู้อ่าน มีความรู้เกี่ยวกับการเดินทางด้วยรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในการเดินทางและเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ปรากฏในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปพร้อมกันได้

ข้อเสนอแนะ

1. นอกจากการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยรถไฟฟ้าฟ้ามหานครแล้ว ยังมีเส้นทางอื่นที่สามารถใช้ในการท่องเที่ยวภายในกรุงเทพมหานครได้เช่นกัน เช่น เส้นทางเรือ เส้นทางรถ เป็นต้น
2. การสร้างหนังสือภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำให้ผู้เรียนรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวและเกิดความเข้าใจประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทยได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์จริง

บรรณานุกรม

- Anyflip. (2565). Anyflip คืออะไร. สืบค้นจาก <https://anyflip.com/hsfpy/gfbd/basic>
- Bangkok Expressway and Metro Magazine. (2562). เปิดให้บริการโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน. สืบค้นจาก <https://admin.bemplc.co.th>
- Bangkok Expressway and metro Magazine. (พิเศษ). MRT เส้นทางแห่งความสุข, 13.
- BEM Bangkok Expressway and Metro Magazine. (2563, ตุลาคม – พฤศจิกายน). One Day Trip ที่เที่ยวรอบเกาะรัตนโกสินทร์ ฟินถึงฝั่งธนฯ. 4-5.
- Bloom, B. S., Englehart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., and Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of education objective, handbook I: The cognitive domain*. New York: David McKay Co Inc.
- BOT Magazine. (2563). เข็กอิน กิน เที่ยว 3 รอบสถานี MRT วัดมังกร – สามยอด – สนามไชย. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256301Eatguide.aspx>
- Chu Lulu. (2561). วิถีชีวิตของพ่อค้าแม่ค้าคนไทยเชื้อสายจีนในตลาดเก่าเยาวราช. Paper presented at the การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2561, กรุงเทพฯ.
- JIANG YU. (2560). หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย สำหรับนักศึกษาชาวจีน”. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Nguyen Thi Loan Phuc. (2563). การสร้างหนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Phototech Thailand. (2562). Amazing 4 Stations 4 All. สืบค้นจาก <http://www.phototechthailand.com>
- Shu Ping Feng. (2562). หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากชนบทหมื่นเจียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Song Caiying. (2557). *Research on Tourism Management in Ethnic Mon Ethnic Culture*. (Master's Arts). Guangxi Normal University, China.

The old siam plaza. (2564). ย้อนยุคกรุงเรื่องตลาดมิ่งเมือง. สืบค้นจาก

<https://theoldsiam.co.th/about-us>

Yu Tingting. (2560). *Research on Tourism Management of The Emerald Buddha and The Grand Palace in Bangkok, Thailand.* (Master's Arts). Guangxi Normal University, China.

กวรรณิการ์ สุธีรัตนภิรมย์. (2561). เรื่องเล่าสองข้างราง MRT สีน้ำเงิน. กรุงเทพฯ: สถาบันพิพิธภัณฑ์
การเรียนรู้แห่งชาติ.

กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). ได้ร่วมพระบารมี 237 ปี กรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: กระทรวง
วัฒนธรรม.

กองสารสนเทศภูมิศาสตร์. (2564). ภาพรวม 50 เขต เขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก

<https://bmawebgis.cdg.co.th/SEDPortal/50-map-overview/>.

กาญจนา ภูมมา, และ จริลักษ์ณ์ รัตนพันธ์. (2557). ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบภาษา
มือไทยเรื่อง อาเซียนศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นของนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

กาญจนา สุคันธสิริกุล. (2556). การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

กานต์วี ชมเชย. (2557). การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์: กรณีศึกษามิวเซียมสยาม และพิพิธภัณฑ์
บ้านไทย จิม ทอมป์สัน. กรุงเทพฯ: สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ.

การท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2563). วัดพระศรีรัตนศาสดาราม. สืบค้นจาก [http://กองการ
ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร \(bangkoktourist.com\)](http://กองการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร (bangkoktourist.com))

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร. สืบค้นจาก

<https://thai.tourismthailand.org/Attraction>.

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย. (2564). โครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายสีน้ำเงิน. สืบค้น
จาก <https://www.mrta.co.th>

เกียรติ จิระกุล. (2552). ตลาดในกรุงเทพฯ การขยายตัวและพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ขจร สุขพานิช. (2531). ข้อมูลประวัติศาสตร์สมัยบางกอก. กรุงเทพฯ: ศูรสภา.

คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ. (2561). ARCH & DESIGN NEW LETTER. สืบค้นจาก

<http://arch.rmutr.ac.th>

- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2530). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 2 (ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2542). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 16. กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.
- จุฑาทิ กังวานภูมิ, และ คณะ. (2562). ย่านจีนถิ่นบางกอก. (re) NEW ROAD : ถนนเจริญกรุง กับ 150 ปี ที่ผ่านไป, 1-31.
- ชนาธิป แห่งกระโทก. (2558). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเยาวราช. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ชมพูนุท ดีประวัตติ. (2554). Bangkok เส้นที่กรุงเก่า เดิน-กิน-เที่ยว ในรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: ไทยยูเนียนกราฟฟิกส์.
- ชยานันท์ มณี, และ คณะ. (2562, มีนาคม – เมษายน). ความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในลำนานา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์, 7(2), 316-331.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-ธันวาคม). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 1(5), 20.
- ณัฐพงศ์ เนียมหลวง. (2559). การใช้และความพึงพอใจของผู้ซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ค. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. (2545). หมิ่นร้อยพันผลงาน : บันทึกสิ่งดีวัฒนธรรมประเพณีวิถีไทย. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- ดำรงราชานุภาพ. (2507). ตำนานวังเก่าในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ตาอยู่, และ บ้าดาว. (2544). อยุธยาทั่วไทย. กรุงเทพฯ: วิริยะธุรกิจ.
- ตุลา ไชยาศิริรินทร์โรจน์, และ คณะ. (2561, มกราคม - มิถุนายน). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. *Journal of Pacific Institute of Management Science*, 4(1), 44-50.
- ทัศนกร สมใจหวัง. (2558). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์บนแท็บเล็ต เรื่อง ความรู้สู่อาเซียน สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ทิภาภรณ์ ผลพล. (2555). ความเปลี่ยนแปลงจากวังบูรพาภิรมย์ สู่ยุคนุกเบิกย่านศูนย์กลางการค้า

- และโก๋หลังวัง ทศวรรษ 2410- 2510. ชุมนุมประวัติศาสตร์, 4(8-18).
- ทีศนา แชมณี. (2561). วิวัฒนาการของศาสตร์การสอน ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทิดชาย ช้วยบำรุง. (2552). การท่องเที่ยวเชิงเกษตรสุราษฎร์ธานี: การวิจัยฐานทรัพยากรเกษตร สู่อ
การท่องเที่ยวยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เอ็ม ไอ ที พรินติ้ง.
- ไทยโพสต์. (2563). ประสบการณ์ใหม่ๆใจกลางกรุงที่ "คลองโอ่งอ่าง". สืบค้นจาก [http://ประสบการณ
ใหม่ๆใจกลางกรุงที่ 'คลองโอ่งอ่าง' \(thai-post.net\).](http://ประสบการณ
ใหม่ๆใจกลางกรุงที่ 'คลองโอ่งอ่าง' (thai-post.net).)
- ไทยรัฐออนไลน์. (2558). กู๊ตบายสะพานเหล็ก! ส่ง 10 ข้อน่ารู้ ก่อนปิดตำนานตลาดเก่าเก่า
เมืองไทย. สืบค้นจาก [http://กู๊ตบายสะพานเหล็ก! ส่ง 10 ข้อน่ารู้ ก่อนปิดตำนานตลาดเก่า
เก่าเมืองไทย\(thairath.co.th\).](http://กู๊ตบายสะพานเหล็ก! ส่ง 10 ข้อน่ารู้ ก่อนปิดตำนานตลาดเก่า
เก่าเมืองไทย(thairath.co.th).)
- ธนานันท์ ตรงดี, และ คณะ. (2551). วัฒนธรรมการใช้ภาษา. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นงศ์ รักษาพันธุ์. (2561). ศิลปะถนน พหุวัฒนธรรม และการฟื้นฟูชุมชนเมืองจอร์จทาวน์ ประเทศ
มาเลเซีย. กระทรวงวัฒนธรรม. (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม).
- นวลทิพย์ เพิ่มเกสร. (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษา และวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ.
วรรณวิทัศน์, 4, 269-278.
- นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล, และ คณะ. (2557). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมตามค่านิยม
และวัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืนด้วยการสังเคราะห์งานวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ.
- นิจ หนีญชีระนันท์, และ เฉลิม แก้วกั้งवाल. (2512, กันยายน). การเพิ่มของประชากรกับการขยายตัว
ของนครหลวง. วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ, 40.
- นิธิอร พรอำไพสกุล, และ ผกาศรี เย็นบุตร. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). การสังเคราะห์งานวิจัย
ทางการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วารสารนานาชาติ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2(8), 109-151.
- เน่งน้อย ศักดิ์ศรี, และ คณะ. (2525). พระราชวังและวังในกรุงเทพ รายงานผลการวิจัยเพื่อเพิ่มพูน
และพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาการ เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยา
สาสน์.

ประกาศงาน ไฟใต้ แฟร์. (2562). Amazing 4 Stations 4 All สัมผัสแหล่งท่องเที่ยวโดยรถไฟฟ้า MRT สายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย ณ ศูนย์ประชุมไบเทค กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก

<https://www.siamcoverage.com>

ประชาชาติธุรกิจ. (2562). รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน 4 สถานีอเมซิ่ง แลนด์มาร์กใหม่บูมเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net>

ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). เสน่ห์เมืองจิว ทำเลมั่งกรทอง: คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์. กรุงเทพฯ: แพลน ฟรันทิ่ง.

ประสาธ เนืองนาม. (2560). การออกแบบวิจัยการเรียนการสอน วิจัยการเรียนการสอน กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปริญญา หวันเหลี่ยม, และ คณะ. (2561). จิบกาแฟ แลเล เขะเรือ: การท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมชาวเล อ่าวทองคำ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช. กระทรวงวัฒนธรรม. (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม).

ปรีชา แดงโรจน์. (2544). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โฟว์ แอนด์ โฟว์ ฟรันทิ่ง.

ปวีณา ไทแก้ว. (2542). ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ผุสดี จันทวิมล. (2558). กรุงเทพฯศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล. (2553). การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี. . (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

พระราชหัตถเลขา. (2481). พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา. In. กรุงเทพฯ: สยามบรรณาการ.

พิชานันท์ ช้องรักษ์. (2553, มกราคม - มิถุนายน). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาพลักษณ์อาหารริมทางทัศนคติต่อจุดหมายปลายทาง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความตั้งใจกลับมาจุดหมายปลายทางซ้ำของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาย่านเยาวราช. วารสารเศรษฐศาสตร์นโยบายและแผนสาธารณะ, 11(9), 1-20.

พิชิตปรีชากร. (2506). “ตำนาน” ลัทธิธรรมนิยมต่างๆ. กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.

พิศณุ ฟองศรี. (2552). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธากการพิมพ์.

เพชรรัตน์ เพ็ชรภักดี. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การท่องเที่ยวในเขตเมืองและการพัฒนา: กรุงเทพฯมหานคร. วารสารสถาปัตยกรรม การออกแบบและการก่อสร้าง มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม, 2(2), 13-26.

มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม. (2543). สารานุกรมกรุงเทพฯ: มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม.

ยุทธภูมิ เผ่าจินดา. (2550). แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส สถานีสนามกีฬาแห่งชาติ สถานีชิดลมและสถานีเพลินจิต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

รณกร เจริญศรี. (2557). การจัดการการท่องเที่ยวในพระบรมมหาราชวัง และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

รถไฟฟ้าบีทีเอส. (2564). ประวัติรถไฟฟ้า. สืบค้นจาก <https://www.bts.co.th/info/info-history.html>.

รัตนะ บัวสนธ์. (2563). การเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตสถาน.

รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2549). หลักการพัฒนากการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ลลิตา เกตุเฒ. (2555). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง *Food and Drinks* ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนเครือข่ายขนาดเล็ก โรงเรียนวัดนาขวาง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วรลักษณ์ เขียวมีส่วน. (2563). แนวทางการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวตามรอยอดีตสู่ปัจจุบันบนเส้นทางรถไฟฟ้าสายสีเขียว (หมอชิต-สะพานใหม่-คูคต). *Journal of Business, Economics and Communications*, 1(16), 114-126.

วัชรวิภา คลายนาทร. (2555). ตามรอยเสด็จ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในพื้นที่ฝั่งธนบุรีศึกษาจากพงศาวดารและสถานที่จริง. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. .

วัชรวิภา พรหมเจริญ. (2554). แนะนำเขตรถนบุรี. กรุงเทพฯ: ประชุมทอง.

วารุณี คงวิมล. (2559). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่องการใช้โปรแกรม *Photoshop*

- เพื่อผลิตสื่อการสอน สำหรับครูระดับประถมศึกษา. . (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วีระพล ทองมา, และ คณะ. (2554). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชนชาวจีน ในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำองอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. กระจกวิทย์ศาสตร์และเทคโนโลยี, กรุงเทพฯ.
- วีระศักดิ์ เหล่ากอ. (2553). การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง มนต์เมืองปาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ศรัญญา วรากุลทิพย์. (2546). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว = *Tourism industry*. กรุงเทพฯ: แว่ววาววันตั้ง.
- ศรัญญา สุจินตวงษ์. (2554). 7 ย่านในบางกอก. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ. (2564). มิวเซียมสยาม: ต้นแบบพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้. สืบค้นจาก <https://www.museumsiam.org/index.php>.
- สมร ทองดี, และ สุภัฏญา กาญจนกิจ. (2537). วิวัฒนาการทางการศึกษาปฐมวัย. นนทบุรี: สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2558). โสวัฒนธรรมอีสาน งานวิจัย เล่ม 3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- สยาม เล้าเจริญ. (2547). นักรถไฟฟ้าชมกรุง...มิติใหม่ในการเที่ยวกรุงเทพมหานคร. เที่ยวไทยไปกับเซลล์, 6(5), 18-31.
- สรารุณี เขียวพฤษ. (2561). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่อการท่องเที่ยววัดพระศรีรัตนศาสดาราม. *HUSO Journal of Humanities and Social Science*, 1(มกราคม – มิถุนายน), 66-89.
- สาวินี สีมี่โชค. (2557). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา: วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560 - 2564). from องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สืบค้นจาก http://https://www.ubu.ac.th/web/files_up/03f2017052216244626.pdf
- สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม, ก. (2560). รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ – ท่าพระ และช่วงหัวลำโพง – บางแค สะพานเชื่อมการเดินทางฝั่งพระนคร – ธนบุรี. วารสารราชรถ, เมษายน 2560(เมษายน), 12.

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม, ก. (2562). นักรถไฟฟ้า MRT สัมผัสบรรยากาศเอกลักษณ์ความเป็นไทย. ราชรถวารสาร, 8.

สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล. (2564). เขตพื้นที่การปกครองกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก

<https://data.go.th/dataset/district2>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). การท่องเที่ยว.

<http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2019/04/05->

[%](http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2019/04/05-%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B9%88%E0%B8%A)

[D](http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2019/04/05-%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%)

[A2%E0%B8%A7.pdf](http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2019/04/05-%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%A7.pdf)

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). บางกอก บอกล่า (เรื่อง).

นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิริภัทร เมืองแก้ว, และ กุลสิรินทร์ อภิรัตน์วรเดช. (2561). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

(Ebooks) รายวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อนบ้าน(ภาษาจีน) สำหรับบัณฑิตชั้นปีที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *CMU Journal of Education*, 1(2), 18-32.

สุกัญญา วงศ์เจริญชัยกุล. (2561). การศึกษาแนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเมือง

จังหวัดอุทัยธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2545). วังเวียงฝั่งธนฯ ชุมชนชาวสยาม. กรุงเทพฯ: พิษณุต พรีนติ้ง เซ็นเตอร์.

สุดาร่า สุขฉายา. (2547). ลูกจีนหลานมอญในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: สารคดี.

สุทิน ไรจน์ประเสริฐ. (2552). การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพโฆษณา.

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

สุธี เวสสารกิตติ. (2558). สถาปัตยกรรมวัดราชสิทธิาราม. หน้าจั่ว, 12, 313.

สุภาภรณ์ แพร้ว, และ สันวร รัตกระโทก. (2557). ประเมินประสิทธิผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนานาชาติ กลุ่มที่แซค จังหวัดกรุงเทพมหานคร.

วารสารวิชาการ *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 1(9), 13-14.

สุวิทย์ สาดสังข์. (2555). ลวดลายผ้าพิมพ์จากการศึกษาว่าวไทย, งานวิจัยศิลปวัฒนธรรมกรุง

รัตนโกสินทร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2548). วัฒนธรรมในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2562). Yaowarat Chinese New Year Festival: Background and

Development. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 1(มกราคม – มิถุนายน), 35-44.

- อรวรรณ อรุณวิภาส. (2553). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่อง หลักภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- อัจฉริยา วสุนันต์. (2560). หนังสืออ่านเพิ่มเติมวรรณคดีไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง รามเกียรติ์ สำหรับชาวต่างประเทศ. (ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ประวัติผู้เขียน

